

העולם הזה

פרשת העשור

בתחתונים

מה עומד מאחורי
גל הפשעים החמור
העובר על האדץ?

*

האם מסוגלת
המשטרה
לחסלו?

העולם הזה

העורך הראשי:
צורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורך משנה:
דוב איתן

עורך תבנית:
אחרי צור
עורך כתיבה:
כילבי קשת
כתב בכיר:
אלי תבור
צלם המערכת:
אריה סרו

חברי המערכת:

מנשה ברידיון, שייט גלור, גילי גליץ,
דוד חורוביץ, רותי ורד, אברהם חרסון,
עמאלה מנצור, אלכס מסיס, אביבה ססג,
עמוס סיני, שלמה סרו.

ביתון הנקרא

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785,
ת.ד. 136, מנן למברקים: "עולמופרט",
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239.
ההפצת: דוד סופר ובניו, תל-אביב.
המערכת איננה אחראית לתוכן הסודות.

2.1.2

המרכזי ברמלה. הוא ליווה את רעיתו של
אחד האסירים הכלואים שם, על מנת ל-
צלמה לצורך כתבה מסוימת.
כשעמד מחוץ לכותלי בית-הסוהר וצילם
את האשה עומדת לפני הבנין, נפתח לפתע
השער וכמה סוהרים הגיעו לעומתו והר-
בילוה פנימה. סגן מנהל בית-הסוהר, אחד
בשם גרינברג, הודיע לו שעשה מעשה
אסור, וכי הוא עצור ויימסר למשטרה.
לשוא ניסה הצלם להיחלץ מפי שוביו
על איוה חוק "עבר", הוא דרש כי ינתן
לו טלפון למערכת ולהודיע על מקום ה-
מצאו, אך הדבר נאסר עליו. הוא הוחזק
שם במשך שעות.
ביתניים החלה המערכת חוששת לגורל
צלמה. מאז פרשת תבור אנו רגילים מאד
להעלם של אנשינו. בירור קצר העלה
כי הצלם נראה לאחרונה בסביבות בית-
הסוהר, וכי נלקח פנימה.

העורך הראשי טילפן לבית-הסוהר, הגיע
לסגן המנהל גרינברג. היה זה בשעה 7
בערב, כשהצלם עוד יושב בבית-הסוהר
במרחק כמה צעדים מן הסגן. אולם לאיש
זה היתה עזות-המצח לומר לעורך כי אינו
יודע שום דבר, וכי הצלם נאסר מומן
עלידי המשטרה. חוץ מזה סירב גם למסור
את שמו.
אחרי שנמסר במשטרה לעורך כי אין
שום איש בשם קרן מחזק על ידה, ניסה
שוב להתקשר עם גרינברג. אולם גרינברג
נתן הוראות לטלפוניסט להודיע כי "אננו",
לעבור שתיים נוסטר קרן למשטרה. זו
ערכה חקירה קצרה, מצאה שלא עבר שום
עבירה ושיחררה אותו באדיבות רבה. ה-
שאלה היא רק כיצד יכול סגן המנהל של
בית-הסוהר להתחזק אדם במאסר בתי-חוקי,
לשקר במצב חנושה ולהסתתר אחריו כג-
מושה?
שרות בתי-סוהר הוא שרות אחראי מאד,
המחזיק בידיו גורלות של מאות בני-אדם.
חסרי ישע, המופקדים לחלוטין לחסדיו.
האם זה המקום לאדם מסוג זה?

★ ★ ★

לאחרונה התרבו המקרים שקוראי העולם
הזה, הנוכחים בשעת מאורע זה או אחר,
כגון מעשה-הפשע, רואים חובה לעצמם ל-
הודיע על כך מיד למערכת. עזרה זו הקלה
במידה רבה על עבודתנו בכיסוי כמה מאו-
רעות חשובים.

אני רוצה להביע בצורה זו את תודתנו
לעוזרים אלמוגים אלה. כן ירבו.

שלום כהן

מכתבים

הם הבסיס שעליו תיבנה עצמאותנו הכל-
כלית!
מה שהכי מצא חן בעיני, זה איך העורך
ניתח את האפשרויות להתעשר מן העור-
רים בפיתוח. אין מה להגיד - הוא שכנע
אותי. איפה הכותבת הקרובה ביותר לקבלת
כספי פיתוח? אני מוכן להסתפק בחצי
מיליון, כצעד ראשון.
נחום שיף, חיפה
הצרה היא שבכל דבר יפה, יש גם
התולעת ההורסת. כמו כן בתוכניות פיתוח
ישנם יהודים טובים החולקים באמת על
פיתוח ועצמאות כלכלית, אלא שכמה נוכי-
לם חדרו לתחום זה ומנצלים את תמימי-
המחזיון על מנת לזכור חוץ לעצמם.
אליעזר מצוי, ירושלים

התולעת ההורסת
אני לא מבין מה מצא לו העורך להתי-
רעם על ביובו כסף לאומי, בפיתוח הנכב
(העולם הזה 1079). אז נניח שבאמת הכסף
לא מביא שום תועלת כלכלית - האם זה
משנה אם מבזבזים אותו על הנכב או על
המעבריים בצפון? גם כאן צריכים להיות
יהודים, וגם שם. ובשני המקומות הם צרי-
כים להיות מכסף שבא מן החוץ.
דוד שטיינר, תל-אביב
... ופיתוח עסק יורעאל, ייבוש החולות
- כל אלה גם כן היו, כפי פוטימקין?
נכדתי גל, סברה
יתכן כי אותו פוטימקין רימה את הקי-
רית הרוסית והקים בתי-קרטון. אבל המפי-
עלים המוסקיים בנגב אינם ציוריים. אלה

קול הרם השמך

חשבתו ימותו של קולנו פלינט (העולם
הזה 1079) יועזע את המשיקים, ויוני
אותם מעמדתם ה"אובייקטיבית בכל מחיר"
- זו העמדה הפגנה רוצה וגרעה גם יחד.
אבל אכזבתי. קול החישובים המדויקים הי-
נכונים חזק כנראה מקול הרם השמך.
נעמן בן-דוד, תל-אביב
בעיית הר הצופים מנלמת את כל הטר-
גריה של ארץ-ישראל. כי המדובר לא כי
משלט צבאי, אלא במרכז של חיים תרבו-
תיים ורפואיים - ובכל זאת אי-אפשר לפתור
את הבעיה בלי שפיכות-דמים...
דבורה שמחון, ירושלים

כל זה לא היה קורה, לולא התקנות
ההכסמים עם עברא-ללה. אני בטוח שיכולנו
או להסל לא רק את שיד נ'ראת, אלא גם
את העיר העתיקה. אבל הפוליטיקאים שלנו
הלכו על ילום, כשהערכים הלכו על חיסר
לנו!
דוד שמעוני, ירושלים
הסיפור שלכם על הר הצופים היה הטוב
ביותר שקראתי על נושא זה. הוא סיפר
לא רק על הקרב ועל רמיות התרומים,
אלא גם על הפרטים שהסבירו לי מדוע
עלול מקום זה להפוך לשיהוקר סטלי
באחד הימים.

אליהו לוי, חולון

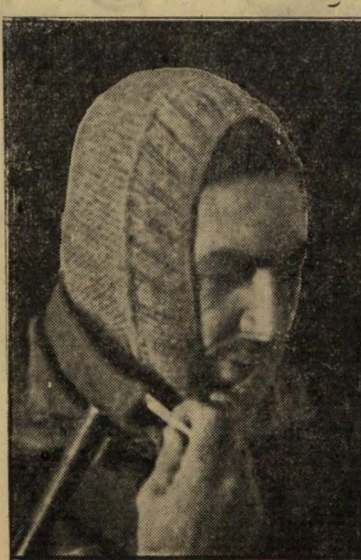
טעם מר בפה

זה זמן רב הנני מתגעגע לעתונתכם, שבו
אני רואה את הדרך הטובה ביותר להיות
בקשר חי עם הארץ שעובתי אותה באופן
זמני בימי מלחמת סיני. לפני ימים מספר
הגיע לי נותן-העבודה שלי את העתון
"דר שפיגל" על מנת שאקרא בו את המאמר
שכתבת עליכם (העולם הזה 1079). אמנם לא
הופתעתי לקרוא את פרטי המיפת תבור,
אבל הרגשתי פשוט טעם מר בפה. לא
פעם שומע אני את הגרמנים אומרים שאין
להאשים את הגרמנים ולדון אותם על
פשיעהם בעבר, כאשר בכל העולם עושים
עכשיו דברים דומים.
אנב, בשנת 1952 הייתי בעצמי נוער
להיות נחטף. הייתי שומר מסעם האפטי-
רופוס באיזור הנבול, ומאחר שנוכחותי
באותו מקום היתה כניגוד בעיני האחרים
שאותם לא ידעו כיצד להאשים, רצו להאשימי
במרגל. רק הודות לאוהדתו של קצין שהכיר
אותי מקודם הצלחתי להנצל. המישיכיו והצי-
ליו במאבקם על צדק והגניבות.
ויקטור פרידמן, דיסלדורף, מערב-גרמניה

שמחתי לקרוא ב"דר שפיגל" אודותכם
ואודות מלחמתכם הצודקת, אני מאחל לכם
הצלחה.
משה חרצל, שטוטגרט, מערב-גרמניה

חובשת יוכבד

סגן-מפקד ישראל כהן

חרם

אני רוצה לספר לכם אפיוורה מעניינת
ממסום בריסניה של אליע. כאשר ביקשתי
לקנות במסום סיגריות מל סל, קיבלתי את
התשובה: "לא מחזיקים סיגריות אלה, כי
סיגריות נכנעו להרם הערבי ולכן אנו
מחרימים אותם". אחר כך הציעה הדיילת
עוננים. ביקשתי לקרוא את העולם הזה.
התשובה: "מצטערת מאוד, אין לנו, לא
מחזיקים". לשאלתי מדוע אין מחזיקים את
העולם הזה ענתה הדיילת, "שמה אנב מסיל-
דה וולקוביץ". אני באמת לא יודעת מה
לענות...
האמנם חרם?
מ. רענן, מעל לגינואה, איטליה

תשובה למכתב

זועזעתי מסכתבו של מר שמעון אדם
מבני-ברק (העולם הזה 1078). בו הוא
מתנגד ומסרב להשתלב עם הנוש השמי-
עם האכפסור הערבי החסר כל רצון להיות
עצמאי. הוא מוכיח את טענתו זו בהיות
הנהגת ערבי עזה במצב סיני, שמסרו
לשליטות הישראליות על חבוייהם הכסר
תחרים. אני מפנה את תשומת ליבו של
מר אדם להתנהגות כל עם המפסיד במערכה.
אפילו אם עם זה הוא יהודי - ותקני
נאשמים יהודיים שעורו לנאצים בהשמדת
יהודים ובהריגתם על אחיהם המסתתרים
יוכחי זאת. תקויותי שמר אדם יבקר
באחד הכפרים הערבים בגליל או במשולש,
וישוחח עם הערבים המשיכילים, כדי לעמוד
מקרוב על רצונו של אכפסור ערבים מר-
כאים אלה. ותקויותי שישנה את דעותיו על
יחס הדינה כלפי המיעוט הערבי שבה.
מחמוד ריאד, קלנטואה

אני מסודרת ערבי באוניברסיטה העב-
רית בירושלים, משקום מנורי הקבוע הוא
הכפר קלנטואה שבמסול. קראתי את מכת-
בו של מר שמעון אדם, שבו הוא שולף
כל נטיה ומאמץ להשתלבות ולהתקרבות
יהודית-ערבית. נכון הוא שהערבים נתונים
תחת שלטונם של שליטים כמעט-אבסולוטים,
ונכון שהם משיגים אחר על השני, אבל
לא כולם. להפך, זהו חלק סגור אשר אם
קיצו עוד לא בא, הריהו קרוב מאוד.
בהיותי אחד מבין הערבים האלה, הרגשתי
כבר אדם לומר לך כמה מילים. האמן לי,
כי בלוי רצון להיות עצמאי וואת דווקא
מהותי משועבר ומדוכא זה עשר שנים
תחת משלט צבאי. האם זה תספיק לך התי-
עדרותו של אכפסור זה כהוכחה ברורה
על אי-אכפסותו?

עבד אל-חמיד פריגי, קלנטואה

חושבני כי הנעתם לשיא החופה העתיר
נאית בפרסמכם את מכתבי בצורה שאינה
כוללת יח בוכותם להורע אינכם מפרי-
סמים תבנות גדולות, אולם אין בכותבתם
למצעץ בלי נטילת רשות.
שמעון אדם, בני-ברק

מתוך עיון בגליונות העולם הזה, יכול
היה הקורא אדם להיווכח שאין המערכת
מפרסמת במלואם מכתבי קוראים ארוכים
מאד, והיא שומרת לעצמה את הזכות
לצטט מתוכם את הקטעים המהווים את
עיקר המכתב והמשקפים את רעיונותיו.

מה אימרת התורה?

קראתי בגיון את כתבותיכם על פרשת
בנעיוני, וביחוד השתוממתי לראות בחסונה
את אשת הפורץ תוקפת צלם בעבורתו
(העולם הזה 1077). לדעתי מקומה של
הנכרת בנעיוני הוא על ספסל הנאשמים,
היות והיא השותה באה היריעה לחי בעלה.
כמו כן היה לנכרת בנעיוני העון לטעון,
כי בעלה הוא קרוב החברה ולכן לא היתה
לו ברירה אלא להתפרנס ביתר קלות מאשר
בניגוד כפיו. והנכרת, "המחנכת" מה תיארה
לעצמה? שהכסף שבעלה מביא זורם מהי-
שמים ובונים וילה בזמן שבעלה אינו עובד
זמן רב?

ישי דבורסקי, תל-אביב

כמעט מדי שבוע אתם מצטטים במדור
פסוקי השבוע שלכם פסוק מדבריו של ישי
ראף בנעיוני. כנראה שאדם צריך להיות
פושע או מסור, כדי שרבריו יצוטטו על
ידכם...
רות אילן, תל-אביב

כקורא נאמן של עתונתכם, מוצא אני ענין בו
ביחוד בגלל גילוי הרקע האמיתי לכל
המאור והמופע במדינתנו. אחת ממטרות
תיכס, בדרך כלל, היא "הכפיה" הדתית,
ואותם חוקים מיושנים שאחם משתדלים להור-
כיה את אי-חיצותם בחייו. מתחיה איפוא
להיווכח בחוסר האובייקטיביות שלכם כשי-
גילויים (העולם הזה 1078) כי רכושנו של
"הציר" בנעיוני רשום על שם אשתו, ושאינו
שום אפשרות מבחינת החוק להוציא מידה,
הייתם חייבים לציין כי החוק היהודי לא
רק שמתיר, אלא מחייב במקרה זה להוציא
את הרכוש מידה.

יהודה קליינשטוב, תל-אביב

לוחמי תש"ח

ביקשתי להיות את דמיון לוחמי תש"ח
אשר הופיעו בגליון העשור שלכם. אני
מכיר כמה מהם. הבחורה בכובע האוסטרלי
המופיעה בעמוד 13 של גליון העשור (העולם
הזה 1073) שמה יוכבד, או כפי שהחברה
כינה אותה יוכקה. אז היתה חובשת בתיות
הנכב, כיום היא נשואה עם חבר מאותה
יחידה שקוראים לו עמוס. הם חיים בחיפה
ומגלים דור המשר של שני ילדים -
עד כה. האיש חובש מצנפת הגרבה המופיע
בעמוד 12. הוא ישראל (ישראלית) כהן.
פלמחניק מביה הערבה ואחר כך מ"כ ומ"מ
בחיזות הנכב. המופנה צולמה בסניג, בפעם
הקודמת שהיינו שם, ביחד עם תמונתה של
יוכקה. הוא התחתן עם סימה הפלמ"חית.
גל כיום בנתניה, עובד במסור ואב לשני
ילדים.
אליעזר ירימל, תל-אביב
חיזות הנכב יוכקה וישראלית 1948 -
ראה תמונות.

אחד בדורו

את תחיתם הלאומית באלף חוטים מעשיים בתחיה העברית — החל בתמיכה עברית בתנועות השיחורור הערביות בסוריה ובציראק ובמצרים, ומלחמה משותפת באימפריה אלזום המערבי, וכלה בבנין כלכלה משותפת בארץ-ישראל, שלא תוכל להתחלק לשתיים (ראה מסגרת).

כאשר הגה בסוף ימיו בתוכנית הסודית של הפיכה מזוינת ותפיסת השלטון בארץ, לא חשב על דיקטטורה עברית נגד הערבים, לא על גירוש המוני ולא על יצירת בעיה נוראה של פליטים. הוא תכנן דיקטטורה שתשלב את הערבים מיד במבנה השלטון החדש, שתקדם את השאיפות הלאומיות והחברתיות של שני עמי הארץ.

מדוע? מפני שהגיונו הציוני אמר לו כי בשום צורה אחרת לא תיתכן תפיסת השלטון בכלל, וכי הדרך האחרת תוביל לחלוקת הארץ וליצירת מדינת-גטו קטנה במצור.

★ ★ ★

ד י לשנות כמה מושגים כדי להיחלץ עד כמה אין ויכוח זה נחלת תהיסטוריה, עד כמה נשאר חי ורוטט עד היום. הממדים התרחבו, המושגים גדלו — כל הבעיות נשארו.

אילו חי ארלוזורוב כיום, היה חוזר ואומר כי לא כל מה שרע לפלסטיין, טוב למדינת-ישראל, ולא כל מה שרע למדינת-ישראל, טוב לפלסטיין. הוא היה דורש כי ננסח תוכנית גדולה לארץ-ישראל כולה, בה יימצא פתרון לשאיפות מדינת ישראל ולרצון השיחורור של האומה הערבית הפלסטינית בירדן, ברצועת-עזה ואף בישראל עצמה. זוהי הדרך להתחלת שלמות הארץ, לאיחוד ארץ-ישראל על-ידי שותפות חופשית של מדינת-ישראל ומדינת-פלסטיין ערבית.

הוא היה חוזר ואומר שוב כי טעות נוראה היא להופיע על במות בינלאומיות וחד עם נציגים עליונים צרפתיים, בשעה שנציגים אלה מדכאים אומות ערביות משתחררות. הוא היה מציע כי ישראל תתמוך באומות משתחררות אלה, בחזית משותפת נגד האימפריה אלזום המערבי, הוא רק היה צריך להחליף את השם "סוריה", ולשים במקומה את השם "אלג'יריה".

תחת לחשוב על השתלבות האומה העברית החדשה במסגרת משותפת עם העמים השכנים — או מצרים, סוריה ועיראק — היה מדבר עתה על המרחב השמי הגדול, ממארוקו ועד למפרץ הפרסי, ועל השתרשות מדינת ישראל בה כגורם עצמאי, חזק ומשפיע.

★ ★ ★

ה וא היה אחד בדורו. בדעותיו המכסימליסטיות, בתפיסתו הרחבה והמהפכנית, נשאר כמעט יחיד במפא"י, כשם שנשאר קודם לכן כמעט יחיד במפלגת הפועל הצעיר — מפלגה שהולידה את פנחס לבון ואת משפחת דיין.

בכל זאת הגיע לפיסגת המנהיגות, הפך למעשה לראש הממשלה של הישוב העברי והתנועה הציונית. היה זה כוחה של אישיות, שבלטה בצמרת של אז כמו גוליבר בארץ הגמדים, מנהיג בעדה של נהגים, מדינאי בעדה של עסקנים.

העסקן העוסק ברכישת קולות — זה מקצועו. אין הוא רוצה להרגיז את הבוחרים. אין הוא רוצה להגיד להם דברים בלתי-פופולריים, הסותרים את כל אשר למדו בבית אבא, בבית-הספר, ברחוב. הוא שוחח עם הורם, מתוך תקן זה שהורם ישא אותו אל הכבוד והשלטון.

המדינאי רואה תהליכים היסטוריים. ככל שהוא גדול יותר, כן רעיונותיו זרים יותר לרוח ההמון. תמיד קל להכריז עליו ככל בוגר, ככל הוזה הזיות, ככל אוטופיסט או מטורף או גייס חמישי או סוכן האויב. ארלוזורוב היה מדינאי.

בהיסטוריה אין "אילו", אין טעם רב לשאול מה היה קורה אילו רעדו ידו של הרוצח בשפת-הים, אילו החטיא כוונה-המחשבה בכמה סנטימטרים. האם יכול היה איש אחד, אף בתפקיד כה רם ונישא, להגשים חזון שהיה כה רחוק מלב דורו? האם יכול היה, כמו ענק מדיני אחר — הגרמני אוטו פון-ביסמארק — לכפות את דעתו על עם שלם וליסד מדינה על דעתו זו?

בוכב-השביט דעך לפני שהאומה הספיקה ללכת אחריו. לא מדינת ארלוזורוב קמה בארץ, אלא מדינת בייגורין. היא לא תצא מן המבוי הסתום בו נתקעה, אם לא תבין האומה כי בויכוח ההיסטורי בין ארלוזורוב ובייגורין — ארלוזורוב המת נשאר צורך.

הוא היה איש פוליטי מובהק, מאכסימליסט בהא הידיעה. 10 שנים לפני שרעיון זה עלה על לבו של אברהם ("איר") שטרן, כבר הגה ארלוזורוב באופן מעשי באפשרות של הפיכה מזוינת בארץ-ישראל, הקמת דיקטטורה של המיעוט העברי, שלא מנה אז אף רבע מיליון נפש.

אם הציע לתמוך בתנועה הלאומית הערבית ולהשתלב במרחב השמי, לא עשה זאת מתוך אהבה מיוחדת לערבים או שאיפה מיוחדת לאחווה-עמים. הוא עשה זאת מפני שידע את אשר לא ידע איש מלבדו: כי אין שום דרך אחרת להגשמה אמיתית של התחיה הלאומית העברית.

15 שנה אחרי מותו כבש צבא ההגנה לישראל חלק מארץ-ישראל, והוקמה מדינת ישראל העצמאית. היה נדמה

חיים ארלוזורוב (1925)

כי ארלוזורוב טעה, וכי תפיסתו של דויד בייגורין היתה הנכונה. אולם בתום העשור הראשון של מדינה זו, שעה שחבלי הלידה של האיחוד הערבי מרעידים את המרחב מסביב לישראל המבודדת והמנותקת, שעה שהאומה הפלסטינית משתדלת לפרוק את כבליה בירדן ומתקרבת למדי לאומי בתוך ישראל עצמה — נראה כי ארלוזורוב היה נביא.

קוסם כמו בייג' וכול להעלים בעיה, כמו שפן כמגבעת. אולם הבעיה, כמו השפן, נמצאת איפה-שהוא — וסופה לקפוץ מתוך המגבעת.

★ ★ ★

א פשר היה להגדיר את תוכניתו של ארלוזורוב כך: ישנה פלסטיין וישנה ארץ-ישראל. פלסטיין היא חזונה של האומה הערבית הפלסטינית המתהווה. ארץ-ישראל היא חזונה של האומה העברית החדשה. יש לשלב את פלסטיין ואת ארץ-ישראל בתווך אחד.

דעתו של הדור, שארלוזורוב תקף אותה בנאום הגדול האחרון בחייו, היתה כזו: כל מה שטוב בשביל פלסטיין, רע לארץ-ישראל. כל מה שטוב בשביל ארץ-ישראל, רע לפלסטיין. כל דבר המועיל לערבים, רע ליהודים. כל מה שטוב ליהודים, רע לערבים.

על הנחות אלה בנה דויד בייגורין את מפעל חייו, ועדיהן בונה עתה משה דיין את בנין רעיונותיו המטושטשים.

דעתו של ארלוזורוב היתה הפוכה: כל עוד האומה הערבית הפלסטינית נמצאת בשלב של התהוות, כל עוד אינה מגובשת סופית, אפשר לשלב אותה במחנה אחד. לא היתה זאת הצעה אוטופית. הוא הציע דברים מעשיים מאוד: לשלב את הערבים בתוכנית הפיתוח העברית, לקשור

ריה אחת של אקדח הידורה בשפת-הים של תל-אביב, סמוך למקום בו נמצאת עתה בריכת-השחיה החדשה. השבוע מלאו 25 שנה לאותו רגע. עד היום לא ברור מי ירה, ומדוע. אולם דבר אחד בטוח לגמרי: הכדור שהרג את חיים ויקטור ארלוזורוב, בשנה ה-34 לחייו, גרם לטרגדיה הגורלית ביותר בתולדות האומה העברית החדשה.

כי הלב הזה שחרל מלפעים, המוח הזה שפסק מלפעול, נשאו בקרבם רעיון מהפכני חדש, שעשוי היה לתת כיוון שונה לגמרי לדרכה של האומה. הכדור שהפיל את ארלוזורוב מנע זאת. הוא פינה את הדרך לאדם שגילם בכל נימי נפשו את היפוכו הגמור.

★ ★ ★

כ מעט ואי-אפשר להשוות את חיים ארלוזורוב ואת דויד בייגורין איש לרעהו. ארלוזורוב היה אחד בדורו — אחד מול דורו. הוא היה ענק רוחני, שבעומדו בשתי רגליו על קרקע המציאות ראה מעבר לתלי-העפר הקרובים את הפסגות השגיונות של רכסי הרים רחוקים. ואילו דויד בייגורין היה איש-מנגנון מובהק, עסקן מפלגתי ערמומי, שכוחו היה דחאק בכך שחשב בדיוק כמו כל בני דורו.

כל עוד האיר אורו של ארלוזורוב בשמי הישוב, כמו כוכב-שביט מבריק, נשאר בייגורין בצל. ארלוזורוב, שהיה צעיר ב-13 שנים מבייג', דחק אותו הצידה מכל הבמות המדיניות. רק אחרי הרצח בשפת-הים של תל-אביב, יכול היה בייג' לעבור מעיסוק מפלגתי ומעמדי מצומצם לעיסוק לאומי ומדיני.

בכל זאת אפשר וצריך להעמיד שניים אלה זה מול זה. לא מפני שהיו שווים בגודלם, אלא מפני שייצגו את שני הקטבים של התפיסה הלאומית, את הכרירה ההיסטורית בין שתי דרכים הוותיקות.

הויכוח הגדול בין ארלוזורוב ובייג' לא היה מעולם גלוי. כל עוד חי ארלוזורוב, חזר בייג' על רבות מנוסחותיו. דמותו הרעיונית העצמאית של בייג' התגבשה בבירור רק לאחר מכן, עת התפתחה דרכו אל גשר הפיקוד. אולם דמותם של השניים, כפי שבאה לידי גילוי במעשיהם בתקופות שלטונם, ובדבריהם ברגעים של כנות חסרת-סכסוי, גילמה את שני צדדי הויכוח הגדול.

למראית עין נסתיים הויכוח בשעה 10 בערב, ביום ה-16 ביוני, 1933, לרגלי בית-הקברות המוסלמי עבר אל-בני. אולם למעשה נטוש הויכוח עד היום. כיום הוא אקטואלי יותר וגורלי יותר מאשר ביום מן הימים בחייו של ארלוזורוב עצמו.

★ ★ ★

ב מרכז הויכוח עומדת הטיה אותה ביטא ארלוזורוב שבועות מעטים בלבד אחרי שדרך בפעם הראשונה על אדמת הארץ:

בארץ-ישראל מתהווה אומה ערבית. כל תוכנית עברית לגבי ארץ-ישראל חייבת לקחת עיניה זו בחשבון.

בייג' וחבריו, חניכי פלונסק וסגירה, הכחישו את הדיבר. למעשה לא היו הערבים של פלסטיין בעיניהם מעולם אלא אספסוף חסר נשמה לאומית ורצון לאומי, המוסת על-ידי גורמים זרים וזדוניים. פקיד המנדט הבריטי, או היטלר וסוכניו, או מק"י ועבד אל-נאצר.

לכן עמד כל עולמו הרוחני של ארלוזורוב בסימן של שאלה גדולה אחת: איך לשלב את התנועה הלאומית העברית עם התנועה הלאומית של האומה הפלסטינית בחטיבה היסטורית אחת. ולכן עומד כל עולמו הרוחני של דויד בייגורין בסימן של שאלה אחרת: איך לסלק את המכשול הערבי, שנראה תמיד ומני, תמיד מקרי, תמיד אחרון.

אפשר לתמונה לנוכח גדולתו של האיש שראה לפני 37 שנה כמו לאור ברק עובדות השרויות באפלה בעיני בייג' וכל שאר העסקנים עד עצם היום הזה. אך אין לתמונה על כך שארדן זורב לא שיכנע עסקנים אלה: כל ויכוח בין אדם פיקח לבין אנשים עיוורים, על טיבו של ציור-שמן, נידון מראש לעקרות.

★ ★ ★

א רלוזורוב לא היה פאציפיסט מסוגם של גאנדי ור' בנימין. השקפת עולמו לא היתה מבוססת על שאיפה הומאניטרית אוניברסלית. כמו זו של הדי"ר מאגנס.

העם

אות המרי

השבוע שוב יצאו מנהיגי ישראל למלחמת-איתנים. לא היה זה מאבק על שנת 1968, אפילו לא על שנת 1958. המלחמה היתה נטושה עדיין בשדה-הקרב של שנת 1946.

שרהבסחון של מדינת-ישראל העניק את "אות ההגנה" לחברי ארגון ההגנה בתקופה שלפני קום המדינה — פרט לאלה מהם שאינם מוצאים עוד חן בעיניו, כגון ראש מפקדת ההגנה, משה סנה. הנעשה נעשה במעמד ממלכתי, מטעם המדינה. היתה זאת הודעה מפורשת כי שום אדם אחר — לא לוחם אצ"ל ולח"י, לא עולי הגרדום, לא גולי קניה, לא חללי הפעולות ופצועיהן — אינם נמנים עם הלוחמים לקום המדינה, אינם זכאים לתודת האומה.

הדבר היה כל כך מגוחך, עד ששוב לא עורר אפילו זעם של ממש. הוא נראה כפארודיה גרועה על ספרו המפורסם של

מורדכי לבנוני בישראל
לא רק בעיה פורמלית

גורבי אורחל, 1984, המתאר ממשלה מקיימת מיניסטריין מיוחד לסילוף ההיסטוריה. בהתאם לסעמו המשתנה של ראש השלטון.

לוחמי המרי העברי, חברי כל המחנות, אינם זקוקים לאות מטעם השלטון. הם נושאים בלבם את אות-המרי, שניתן על ידי התודעה הלאומית ללא גינוי טכס, לכל מי שהקריב קרבן במאבק נגד השלטון הזר.

אין בידי השלטון לתת כבוד לאלפי לוחמים אלה. בידי הלוחמים הוא לתת כבוד לשלטון. בנסינו האזילי למנוע את כיבוד הלוחמים, רק מונע השלטון כבוד מעצמו.

הגבול

של פוליטי

קצין משמר הגבול, ע.מ.מ. צעיר וזהוב שפם ובעל עיני פלדה, הניח על השולחן חפיסת נייר כחלחלה. היתה זו תעודת זהות של האזרח הלבנוני חסן בן עבד אלג'ואד קאסם. מקום מושבו: כפר חולא, בדרום הלבנון, סמוך לגבול ישראל. מקצועו: לא קבוע. דת: מוסלמי שיעי. תאריך לידה: בסביבות 1935.

הסיפור כיצד הגיעה התעודה המקושטת בארץ הלבנון, אל שולחן מסיבת-העתונאים בתל-אביב, היה הידועה המרעיש ביותר של השבוע. כי באותה שעה ישב חסן קאסם, יחד עם עוד 13 לבנונים, במשטרת קריית שמוע, שבגליל העליון. לבנוני גוסף שכב סמוע בבית-החולים בצפת.

סיפר הקצין לעתונאים: "בתחילת השבוע גילו אנשי עקבות התוצאות את שטח יש"

ראל לרוחבו, באצבע הצפונית, המפרידה בין סוריה ולבנון. גילינו שלוש עקבות שונות. המסקין בדבר, היה שעקבות אלה עברו מגבול לגבול — מרחק שני קילומטרים בערך — בעוד שכרגיל מסתנן הי חודר למדינה מבצע את זממו וחוזר לבסיס מוצאו."

הגבר פתח באש. הוצבו משמרות ומארכים בין שני הגבולות. כעבור יומיים, ביום ששי בלילה, קרוב לחצות, נפתחה התעלומה. משמר של ארבעה שוטרים הבי חין בגוש אנשים גדול המתקרב אליו, מצד הגבול הסורי, המרוחק כמה עשרות מטרים בלבד. כאשר הציב מפקד החוליה הדרווי את מארכו, לא תיאר לעצמו כי יצטרך לספל בששים איש בבת אחת. אבל הגבר החליט לפתוח באש. סיפור מפקדו.

הגוש הכהה נמס בחשיכה. חלק ממסיגי הגבול פנה לאחור, חזר לשטח סוריה. חלק התפור בשטח, בתוך גבולות ישראל. משמרות שוטרים מוגברים החלו בסריקה מקיפה, שנמשכה עד לשעות המאוחרות של הלילה השני. בערוצים העמוקים, מתחת לשיחים ומאחורי סלעים, אספו את המסתנים. לכל אחד מהם היה רובה צרפתי ישן, תרמילי צד חדש מתוצרת ארצות-הברית, ו"אשפת-כדורים חדשה מעור, מלאה כדורי רובה.

היו אלה מסתנני-טראנוזיט, אשר כמותם לא הכירה עדיין המדינה. מחקרתם בידי קציני מודיעין, התברר כי היו חלק מן הכוחות האזרחיים, אשר מורדי הלבנון מגייסים בקדחתנות, במלחמתם נגד שלטון הנשיא שמעון (ראה מסגרת בעמוד 11).

הוכחה כידי צר שלישי. למחרת תפיסתם, הוצגו השבויים בפני נציגי העתונות. היה בנוכחותם של לבנונים אלה עובדה בעלת חשיבות בינלאומית לא מבוטלת. כי למרות שהיה ברור עוד מקודם, ש"ממשלת סוריה מגישה סעד ממשי למורדי הלבנון, לא נפלה הוכחה ממשית לכך בידי צד שלישי. על כן רבו המבקרים אשר באו לראיין, לחקור ולצלם את העצורים בקרית שמונה.

הלבנונים עצמם היו נבוכים מאד. איש מהם לא העז להודות בכיורו כי השתייך בצורה זו או אחרת למורדים. להיפך: כולם הכריזו על נאמנותם לממשלת בירות, הסבירו כי פותו למעשם רק מתוך מצוקה כספית. "הייתי רק סבל, שהבטיחו לו תשלום בשביל עבודתו", התנצל איכרהים מוחמד יסין, פועל בן 22. "זה רק מקרה שהסתוריה שהעברתי היא נשק. אבל חלקי היה מוגבל בהעברת הסחורה ממקום אחד לשני."

האם זה מתקבל על הדעת שיתנו לך להעביר דחאק רובה אחד, תרמיל אחד ואשפת-כדורים אחת? שאלו אותם.

"חאלה", השיב בתמימות תהומית, "מה אני שאוכל לומר מה מתקבל על דעתי של אפנדי גדול?"

אולם פרט יסודי אחד לא יכלו להסתיר: הם עברו את הגבול לתוך סוריה, על פי צעת סוכנו של אחד אל-אסעד, לשעבר יושב-ראש בית-הנבחרים הלבנוני, וכיום מ"מ מנהיגי המרד. אל-אסעד, תושב דרום לבנון המבוקש עתה על-ידי משטרת בירות, נראה על-ידי חלק מאנשים אלה בעיירה הסורית בניאס, שם פיקח על חלוקת נשק ואירגון השירה בתורה ללבנון.

רע לרע"ם. פתחם של 14' הודות כי הינם מורדים היה מובן מאליו. הוא התברר בצורה דרמטית, כאשר הגיע לחצר תחנת המשטרה סטיישן לכן של האו"ם. וכבר באותו בוקר, בישיבת ועדת שבי תת-הנשק הישראלי-לבנונית שנערכה ב"מקום, הגיש נציג הלבנון בקשה רשמית שישראל תעביר לידי הלבנון את האזרחים שנשארו נשק נגד ממשלתם. ישראל נעתה לבקשה זו. היתה לצעד זה הצדקה פורמלית מוחשית: אלה הם אזרחים לבנוניים, וה"נוהג הוא להחזיר מסתננים לארצם, אחרי השלמת חקירתם.

אי-אפשר היה להתעלם מהצדדים האחרים, הפחות-פורמליים, של השאלה. הצד הראשון היה אנושי — המסתננים נמסרו למחת כ"ט בטוח. הצד השני היה פוליטי: על-ידי החזרתם בשלב זה, התערבה ישראל באופן פעיל לצד הלבנון, במלחמה שבין ארץ זו לשכנתה. אולם דחאק צעד זה עשתה יש"

(המסך בעמוד 8)

המנהיג שכמעט שינה את ההיסטוריה

איש נרצח

מאת בנימין ישראלי

מהנדס בנימין ישראלי (רבינוביץ), אחד מוותיקי הפעולה לשיתוף פעולה עברי-ערבי בארץ, עקב מקורב אחרי פעולות ארלוזורוב בשטח זה. רשימה זו, במלאת 25 שנה לרצח ארלוזורוב, שופכת אור חדש לא רק על האיש ופעולתו, אלא גם על המניעים אשר יכלו לעמוד לנגד עיני אלה שחיסלוהו.

מאי 1921. המון ערבי תקף את תל-אביב הקטנה. הוא לא היה כוח צבאי יעיל. קומץ מגוינים, מוויינים בנשק קל ובמקלות, הספיק להדפו. אולם למעלה מ-40 קרבות מבני הישוב העברי נפלו במערכה.

בין המגינים היה צעיר שתרחר וממושקף, שהגיע לארץ רק כמה שבועות לפני כן. בעצם הימים הסוערים ישב וכתב חיים ארלוזורוב מכתב לאמו: "ספני שהייתי בין המעטים שביום נשק חם, שולחתי כעבור שעה אל פלוגת ההגנה, שעמדה בעיר הפנימית, בנוה-שלום... ברנר, אחד מסופרינו המעולים והחשובים, נהרג... הוא נר בזמן האחרון בבית בתוך פרס מחוץ לעיר, מנותק מיושבי העיר ומעזרתו. וכאשר התנפלו הערבים על הבית הזה, לא נשאר אף אחד מששת יושביו בחיים... בין היהודים הצעירים היו מעשי גבורה שהגיעו באמת עד כדי אבסורד... במקלות-טיול הלכו בלי פקפוק לקראת אש הנשק והאקדחים..."

אולם צעיר זה נבדל מכל האחרים. האחרים ראו רק את ההמון המתפרע, הגרע מפני מקלות-טיול, את ברנר וחבריו שנרצחו בבית בודה, את ארבעים הקרבות, בעיניהם היה הכל פשוט: אספקסן מוסת פורע בחסות השלטון הבריטי האנטי-ציוני. אין צורך לדבר עם הערבים, כי אינם גורם פוליטי. הויכוח הוא עם האנגלים בלבד. יש לדרוש מהם לדכא את הפורעים בכוח הורוע.

אולם הלוחם הצעיר בנחישות ראה יותר מזה: הוא ראה את שורש הדברים, שנעלם מעיני האחרים. הוא פירסם מאמר להערכת המצב — מאמרו הפוליטי הראשון. במאמר זה שם ללעג את "ההשקפה... כי אפשר היה בנקל להשקיע את הרוחות... אילו דיכאו בכוח השלטון (הבריטי) את כל הסיבות שגרמו למצב הנוכחי". הוא לעג ל"אמונה השלמה בפעולת האגרוף והתותח", תקף את ה"אירוניה... כלפי... הסכמה בין שני העמים השוכנים בארץ". כי כבר אז, במאורעות 1921, ראה חיים ארלוזורוב את אשר לא ראו האחרים במשך דור שלם: שזוהי התחלה של תנועה לאומית ערבית אמיתית. מאחורי ההמון הפרוע הבחין ב"כוח פוליטי ששמו תנועה ערבית". שאל הוא: כיצד ישיפע כוח חדש זה על "צורות חינוך בארץ, שהיו משותפים לנו ולערבים לעולמי עולמים". הוא דרש לראות את "השאלה הערבית מבחינת שאלה פוליטית, ולא, כנהוג אצלנו... כשאלה סוציאלוגית, כלכלית-היסטורית-אתנוגרפית או מוסרית."

מסקנת המאמר: "במקום שכוחות בעלי מידות כאלה נדחקו לתוך מסגרת מדינית אחת... תוכל רק ההסכמה להביא לידי הצלחה."

היתה זאת הפעם הראשונה שהנהיג ציוני דיבר על הצורך לשלב את התנועה הלאומית העברית והתנועה הלאומית הערבית במסגרת מדינית מסכמת אחת. ואמנם, היה זה מאמר יוצא-דופן. הוא לא מצא הר. העיד יצחק לופבן, עורך השבועון הפועל הצעיר: היה זה "כעין דיסוננס לתנועה הכללית ביישוב ובציונות."

ישראל - ויקטור - חיים

והי המידה: דיסוננס. עד ליומו האחרון נשאר חיים ארלוזורוב דיסוננס במפלגתו ובאומה — צליל יוצא-דופן.

ארלוזורוב נולד בשנה האחרונה של המאה ה-19 בעיר רומני, באוקראינה הרוסית. שמו היה אז ויטאלי. בהיותו בן 6, בימי המהפכה הרוסית של שנת 1905 והפרעות ביהודים שבאו בעקבותיה, היגרה המשפחה לגרמניה המזרחית. ויטאלי הפך ויקטור, נקלם במערכת-החינוך הגרמנית.

מאות אלפי יהודים ברוסיה הסיקו באותן השנים את אותה המסקנה. הם פנו ליעדי הגירה שונים — רובם לארצות-הברית. כמה אלפי צעירים — וביניהם צעיר בן 19 בשם וידי גרין, מפלוגת הפלוגות — שמו את עמיהם לארץ-ישראל. הם היו עתידים לחולל מהפכה ביישוב היהודי, להפכו גרעין של אומה עברית חדשה. גל הגירה זה נודע בשם העליה השנייה.

משפחת ארלוזורוב נשארה בגרמניה. בימי מלחמת-העולם הראשונה מצא ויקטור המתבגר את דרכו ליציאות והתחיל לקרוא לעצמו בשם העברי חיים. כשהתחיל בן 18 את לימודיו באוניברסיטה של ברלין, כבר היה מעורה בחוגי הנוער הציוני, שהתפתחו לאחר מכן לסניף הגרמני של ההתאחדות — תנועה ציונית-סוציאליסטית לא-מארכסיסטית. סניף הארצישראלי של ההתאחדות — מפלגת הפועל הצעיר — היתה מפלגת מיעוט בתנועת-הפועלים בארץ, אך לא מיעוט מבוטל. ההתייבות העובדת דגלה ברעיון של מושב-עובדים ושל "קבוצה קטנה". היא הניחה את היסוד לתנועת-המושבים ולחבר-הקבוצות. ואילו מפלגת הרוב — אחדות העבודה — דגלה ברעיון של "קיבוץ גדול", שהצמיח לאחר מכן את הקיבוץ המאוחד.

חילוקי-דעות אלה ואתרים לא הצדיקו את קיומן של שתי מפלגות נפרדות. בראשית 1931 התמזגו שתיהן למפלגת חדשה, מפא"י, שהפכה מיד לכוח המכריע ביישוב העברי ובתנועה הציונית. היתה זאת המפלגה בה נערכה עלייתו המסתורית של חיים ארלוזורוב למנהיגות לאומית.

ב-1921 הפסיק ארלוזורוב לזמן קצר את לימודיו בברלין כדי לערוך ביקור של כמה חודשים בארץ-ישראל. הוא נולד להיות מנהיג, והוא ידע זאת. כתב עליו לופבן, חברו למפלגה:

"אישיות-המופת המרחפת לנגד עיני (היא זו של בנימין) ישראלי... האיש אשר לא בזכות אבות ולא בזכותן של מסיבות צדדיות ומקדיות, אלא בכוח כשרונותיו בלבד, הרים את האומה הבריתית למדרגה של גורם בעל כוח אדיר בעולם ובציונות רואה (ארלוזורוב) בעיקר את המסדה הזאת: לעשות מחדש את העם היהודי לגורם בעל כוח בעולם."

למשימה זו הביא עמו ארלוזורוב שתי תכונות של מנהיג. הוא ידע לקבוע את הקו תוך ראיית מהות הדברים, לא לאור אירועים מקריים וחולפים. והוא ידע לשלוט — להטיל את מרותו על אחרים, להוליכם בדרך שהוא עצמו בחר בה, אף כי תאחרים

סולק באורח אסתורי רגע לפני ההכרעה בחסכת ליל

אינם מבינים את שיקולי המנהיג או אינם מעכלים אותם. לא היה זה שלטון המבוסס על כוח המנגנון המת, אלא על כוח האישיות החדשה והמשכנעת.

חיבה לאפצ'י דאשק

מן הרגע שעמד, מגדולין ועיף, מול ההמון הפרוע בגבול יפו ותל-אביב, הבין את הבעיה המרכזית שעמדה להטביע את חותמה על האומה העברית החדשה: ההתנגשות בין התנועה הלאומית העברית והתנועה הלאומית הערבית, המתחוללת באותו מרחב.

היתה זאת שאלת-יסוד לשתיקה, חשובה עד אין ערוך יותר מיחסי כל אחת מהן עם גורמיהן, אפילו עם גורמיהן השולטים ומניית במרחב. ארלוזורוב הבין כי היחסים בין שתי תנועות לאומיות, המתחוללות באותו מרחב, מוכרחים לקבל צורה של מלחמת-אחים ללא סוף ותכלית, או צורה של הסכם ביניהן. הוא בחר בהסכם.

אולם גדולתו של ארלוזורוב היתה בזאת שהבין גם את הצד השני של המצב: כי תנועתו, תנועת העבודה והתנועה הציונית כולה, אינה די מבוגרת כדי לעכל את הבעיה לעומקה. לכן עשה מעשה נדיר: הוא הכניס את הרעיון כולו למקרה. הוא קבע לעצמו יעוד: להגיע למנהיגות בתנועה, ורק לאחר מכן, בעומדו ליד ההגה, לכוון את התנועה בדרך הנכונה.

כך נעלמה לפתע הבעיה העברית-ערבית העמוקה ממאמרי ארלוזורוב, מנאומיו ומהופעותיו הפומביות. תחת זאת עסק בדברים שהיו מובנים לכולם: מימון ההתיישבות, היחסים עם השלטון הבריטי, והארגון המשותף של פועלים יהודים וערבים (אותו שלל בשלב ההוא). בגיל 24, שנה אחרי שקיבל תואר של דוקטור בברלין, נבחר לועד הפועל הציוני. כעבור שנה, ב-1924, השתקע בארץ. כעבור שנה נוספת כבר נבחר למוזכר הכללי של הפועל הצעיר. ב-1926 נשגר במשלחת הישוב לחבר-הלאומים בגינבה. במשלחת זו ייצג את החלק הפועלי, למרות שהשתייך למפלגת-המיעוט בו. מאיר דיזנגוף ייצג את החלק האזרחי, והרב עובדיאל סיפק את הצד האכזרי.

בביקורו בגינבה גילה ארלוזורוב רעיון יסודי, שיש לו עדיין חשיבות מכרעת. היה זה זמן קצר אחרי דיוכי מרד הדרוזים בסוריה. בתאריך 12.6.1926 רשם: "הממשלה הסורית... פירסמה היום גילוי-דעת... כתב זה עורר בי מחשבות רבות... הוא חזק בהרבה את פיקוקי לגבי הפוליטיקה הסורית-צרפתית, שהתחילו לנהל אצלנו בזמן האחרון. להופיע מעל במה אחת עם (הנציב הצרפתי בסוריה) באסיפה ציונית בפאריז... שבועיים אחרי ההרעשה החדשה של דמשק, שבשעתה נהרגו באחירות של הנציב (הצרפתי) הזה ושבבים, נשים ונפץ — לא היה כל טעם. לעמוד בשעת מצוקה לאומית קשה בסוריה, ושלטון מרד צרפתים, לצד האימפריאלי — גם זה באופן גלוי — האם אין זה מחיר יקר מדי חלק החיבה לציונות?... האם נחזיק הוא כי הישוב העברי ישתתף ביום מן הימים בתשלום חשבונותיו של (הנציב הצרפתי בסוריה)?"

מאז ניצחה התנועה הלאומית הסורית. סוריה התופשת הפכה למדינה האנטי-סורית. ביתר במרה כולו. אולם הקו הציוני שהוביל לכך ואשר ארלוזורוב ראה לפניו 32 שנה את סכנותיו, לא השתנה. הוא נמשך עד היום.

שליחים למצרים ולעיראק

כ מנהיג "הפועל הצעיר" ניהל ארלוזורוב את המשא-ומתן לאיחוד עם אחדות העבודה וליצירת מפא"י. סרטי שיחות אלה לא פורסמו עד היום, אך ברור כי ארלוזורוב כבר להשיג לעצמו תוצאות ביטוי לתפיסתו הפוליטית הערבית.

הוא החל מעז יותר גם בהופעותיו הסובביות. ב-1929 התפרסם מאמרו "גסיון לסיכום", בו הוקיע את (ה)דרים... אשר על אף כל... האזהרות על הערכו כראוי את התנועה הערבית בארץ... גם היום ישנם עוד רבים המעלימים עין מהעובדה, שהקבוצה הצעיר הערבית, החדור תרבות מודרנית, הולך וגדל משנה לשנה...

מצד שני ראה כי "מבחינת כשרונם הארגוני והכנותם הצבאית, התמדתם בפעולה פוליטית או נכונותם לקרבות — אין להשוות את תושבי ארץ-ישראל הדוברים ערבית לאחד הקבוצים הסוריים... מטעם זה הם נכנסים יותר להשפעת אמצעי כפייה, הם נוטים יותר להתפרקות מפלגתיות מודרניות... המסקנה: לא בהלה ולא אדישות, כי אם שורת אמצעים לשם שילוב שתי התנועות הלאומיות:

"יצירת תנועות בשפה הערבית... דרישה לממשלת ארץ-ישראל שתבטל בבחירות לעיריות המעורבות את שיטת הבחירות הנבדלת לעדות... תמיכה פוליטית וציבורית לגבי הקבוצים הערבים הפרוגרסיביים... יצירת מוסדות, כגון בנקים או קופות לחסכון ולהוצאות, שישימשו את צרכי הפלחים או בעלי המלאכה (הערבים)... תמיכת העתונות היהודית, הנפוצה בכל העולם, בדרישות בני מצרים או ארמניה להקדמות ולחופש... שליחת קבוצה של סטודנטים... שלנו לא-לא-אחר או למוזיאון הבריטי, כדי שיתעמקו ביצירות התרבות הערבית... עיבוד הצעה מצדנו כיצד לשים קץ לשלטון הפקידות (הבריטית)... וכיצד להקים מוסד רפרזנטטיבי..."

אפשר להניח בהדאות שארלוזורוב דרש ממנהיגי אחדות העבודה התייבות לתכנית מעין זו, כתנאי לאיחוד. הצלחתו היתה חלקית, אמנם בג'ורג'יון, איש אחדות העבודה, התחיל אף הוא לזרז בשנים אלה על הצורך בהסכם יהודי-ערבי, הקדיש לנושא זה חלק ניכר מנאומו בוועידת-היסוד של מפא"י, בינואר 1931. אך היתה זו הסכמה מהשפה ולתוך, כפי שנסתבר במרוצת השנים.

ארלוזורוב החליט להסתפק בכך, לפי שעה, קל לנחש מה היו גימקויו. מפלגתו, הפועל הצעיר, היתה זרה להשקפתו הפוליטית של פחות מאשר אחדות העבודה. הוא כסה אותה לתכניתו הפוליטית ככוח אשיותו, ולא מפני שאנשי הפועל הצעיר אמנם עיכלו אותה, מן הסתם העריך שכדאי לו להרחיב את מסגרת ההסכמה לתכניותיו הפוליטיות, ואפילו תוא זאת הסכמה מן הפה אל החוק, ממפלגתו הקטנה למפלגה גדולה שתהפוך לכוח המכריע בציונות וביישוב. בהסתמך על הכוח המכריע הזה, יכול היה לקחת להגיע להגת התנועה הציונית, תוך קבלת ימיוכוח לחתך להסכם עם האומה הערבית. ההצעה הופקד בידו, והוא קבל את יפוי-הכוח הרצוי — בקונגרס הציוני הי"ז, בקיץ 1931. בקונגרס הירשה ארלוזורוב לעצמו להתבטא באופן חפשי למדי:

"למה לא נמצא אף אמצע-לב אחד, מהמשתתפים כאן בויכוח, שיזכיר לקונגרס, כי... בעשר השנים שעברו, עלה בידנו, בפעם הראשונה בתולדות המדינה, לאחד לחטיבה אחת נוצרים ומוסלמים (נגדו)... הנימוק שאושישקין נתן לו ביטוי למופת... אומר כך בערך: 'כל העולם שונא אותנו. הערבים אינם קיימים כלל, או שהם שונאים אותנו...'... אין לחשוב, כפי שדיבוינסקי עושה זאת, כי במקבילית הכוחות הפוליטיים בארץ-ישראל, פועלים רק הכוח האנגלי והכוח היהודי..."

בפולמוס של מבמת הקונגרס חזר ארלוזורוב בהדאי על הגימקוים שהיו בפיו בדיונים שקדמו להקמת מפא"י ובדיונים בתוך מרכז מפא"י, מבלי לחשוף לאמת ההיסטורית אפשר להחליף את השמות של אושישקין ודיבוינסקי בשמו של בג'ורג'יון. כי מאז הגיע בג'ורג'יון להגה, אחרי מותו של ארלוזורוב, הצליח שוב לאחד את כל דוברי הערבית במרחב לחטיבה

תמונה היסטורית זו שלח חיים ארלוזורוב לאמו, בשיא פרעות מאי 1921, היא מראה את ארלוזורוב בן ה-22, שבועות מעטים אחרי שבא לראשונה לארץ, כשהוא מגדולי זקן בגלל חוסר זמן כדי להתגלה, שעה שלחם בעמדות ההגנה שעל גבול יפו-תל-אביב.

אחת, שחודה מכון נגד האומה העברית — מלאכה שהוא ממשיך לעסוק בה, בהצלחה גוברת והולכת, עד היום.

בדרציה מזרחית נגד המערב

כ שנתקף הקונגרס, נשאר ארלוזורוב עומד בשתי רגליו על גשר הפיקוד, כשמעליו מתנופפת חוכניתו לשילוב עבריי-ערבי. בידיו התרכזו שורה של תפקידים, שהפכו למעשה שליט יחיד במדיניות הציונית בירושלים, ובעל השפעה רבה גם בהנהלה הציונית בלונדון, שם נשאר וייצגן שליט מאחורי הקלעים.

יפוי-הכוח בשטח הערבי ניתן לו בצורת החלטה שתבעה מן ההנהלה לאחוז "באמצעים נמרצים בשטח הכלכלי, החברתי והפוליטי — כדי להביא לידי יחסי-שלום והתקרבות בין היהודים והערבים בארץ-ישראל, על בסיס העקרון הקובע: ששני העמים לא ישתררו זה על זה, ויהיה כוחו המספרי של כל עם ועם מה שיהיה."

ארלוזורוב החל מדבר עתה כשליט. אלמלא (החלטה זו) לא היתה קמה ההנהלה הנוכחית! אמר לעתונאים. היתה זאת הודעה לדיבוינסקי, לאושישקין וגם לחבריו במפא"י עצמה כי מעתה תעלה הפעולה בשטח הערבי על מסלול חדש.

אולם ראש-הממשלה החדש של המדינה בדרך לא היה קנאי צי. הוא ראה חובה לעצמו לפעול בכל החזיתות. לכן הקדיש מרץ רב לטיפול בנציב העליון החדש — הגנרל ארתור ווקס, אותו הפך בהדרגה לאוהב מושבע של הישוב. אך אסילו כשניסה לרתום את האימפריאליזם הבריטי זמנית לעגלה האומה העברית, הוכיחו גימקויו עד כמה הרחיק ראות לתוך העתיד. כך אמר לדוקטור בפברואר 1932, 25 שנה לפני ועידת באנדונג ועלית גמאל עבד אל-נאצר:

"אם לא יחול שינוי (במדיניות תב"י-ית), עלולה ארץ-ישראל להיות לחוליה שבשרשרת המדינות הלאומיות, שתתמונה בהמשך התפתחותן למערב פורציה בעלת אוריינטציה אסיאתית ונוגדת למערב... אם אין לנועו התפתחות זאת בעיראק, אפשר ואפשר למנעה בארץ-ישראל, בתנאי שיעודדו ישוב יהודי חזק..."

חוקם השתכנע במידה רבה, חבריו של ארלוזורוב, שראו את כל העתיד דרך חלום שיתוף-הפעולה עם האנגלים, היו מרוצים... עברו חודשים מעטים (אחרי כניסת ארלוזורוב לתפקיד) וכל האסמספירה הפוליטית בירושלים נשתנתה... העיד בג'ורג'יון. אולם ארלוזורוב לא היה מרוצה. הוא הבין את אשר לא הבינו חבריו: כי קצב ההתפתחות הוא הקובע. מכיון שהבין — בניגוד לכל האחרים — כי גם האומה הערבית מתפתחת במהירות לקראת גיבוש לאומי, רצה להבטיח שהאומה העברית תתפתח בקצב מהיר יותר, כדי שתוכל לבצר בעוד מועד את עמדתה במרחב ולהגיע, בהסתמך עליה, להסכם של קבע עם האומה הערבית המתגבשת.

בהירות מפליאה הביע את חששותיו במכתב לוייצמן, בנובמבר 1932: "יחסי הכוחות בין שתי האומות הנאבקות בארץ (מתבססים) על המעמד החברתי, על העמדות הכלכליות, על הציוד הטכני הכספי או על הארגון הצבאי וכדומה-המלחמה של הגברים של כל אחת משתי האומות."

כמצביא ערב קרב, העריך את יחסי הכוחות אלה: "הערבים שוב אינם די חזקים שיכולו להרוס את מעמדם, אלא שזדעתם עוד כוחם אתם לבצע הקמת מדינה ערבית בארץ-ישראל בלי להתחשב בתביעותינו המדיניות. ואילו היהודים הם די חזקים לשמור על עמדותיהם הנוכחיות, אלא שאין כוחם מספיק כדי להבטיח את גידולו של הישוב עליי עליה והתיישבות — וקיום השלום בארץ בעצם התהליך הזה."

המטרה שרצה להשיג בשלב הבא: "יחסי-כוחות (ש)ימנעו כל אפשרות של הקמת מדינה ערבית בארץ-ישראל... שהיהודים יזכו לתוספת כוחות של כוח... שיהא בה כדי לחסום... את הדרך בפני השתלטות ערבית." ארלוזורוב פיקפק שבמסגרת השלטון הבריטי אפשרית התקדמות לשלב הבא הזה. הוא לא יכול היה לנחש עדיין את עלית היטלר לשלטון ואת מלחמת-העולם, שנתנו לישוב תוספת-כוח אנושית וכלכלית אדירה עוד במסגרת שלטון המנדט הבריטי.

החשש של ארלוזורוב, והרגשותו כי קיים מירון גורלי עם הזמן, הולידו בו או — חצי שנה לפני מותו — רעיון מהפכני. היה זה מוקש בעל כוונת-אדיר.

הפיכה מזוינת, דיקסטורה עברית

ה רעיון החדש של ארלוזורוב היה פשוט בתפיסתו ונועז במסקנותיו. מכיון שאין זמן לחכות לגיבוש הדרגתי, תחת השלטון הבריטי, חייב הישוב העברי לחולל בארץ מהפכה מזוינת, להקים דיקסטורה של המיעוט העברי.

כתב הוא, באותו מכתב סודי לוייצמן, בסוף 1932: "בגטיבות של עכשיו אין להנשים את חצינות ללא תקופת-מעבר שבה ישלום חמישית (חמש) בעשור

מי אשם בהתגברות גל הפשעים החמורים המטיל אימה על תושבי העיר צי"קו בתל-אביב

מאת מנשה בר-דיין

לשעבר סמל המיבצעים במדור הבילוש בתל-אביב

במטה הארצי של המשטרה, לא שרר שלום בית. ראשי אגף החקירות רם לוטסיג, נעמן סתחי ואברהם זלינגר, התחלפו בזה אחר זה. לבסוף בא ישרון שיף. הוא היה הראשון שניסה לתת צביון כלשהו לעבודה המקצועית של המשטרה: מניעת וגילוי פשעים.

המצב בתל-אביב החל או להדאג גם גורמים שמחוץ למשטרה. כשראה ישרון שיף, שהכונניות עלולות להשליט משטר אימים בעיר הגדולה ביותר במדינה, החל לנסות לנקוט גם הוא במשטר של יד חזקה: הוא שיגר לתל-אביב כתגבורת, בזה אחר זה, את ראשו מדור הבילוש החיפאי מפקח ראשון קרל זינגר יחד עם כמה מסמליו, ואת ראש חולית הבילוש הירושלמי, ה"סמל חיים לובינסקי. תפקידם של אנשי התגבורת היה לחקור ולברר את הסיבות, מדוע אין מדור הבילוש התל-אביבי ממלא את תפקידו כראוי.

עד היום אינני יודע מה היו מסקנותיהם של זינגר ולובינסקי. על כל פנים, אחרי שמסרו את הדו"ח לישרון שיף, מונה ראש מדור בילוש חדש בתל-אביב: מפקח ראשון זאב שטינברג.

★ ★ ★

מלחמה שיטתית בכנופיות

השלב הראשון בעבודתו של זאב שטינברג היה הקמת מוסד המודיעים. רק אחרי שהקמו רשת עצומה של מודיעים בכל חלקי העולם התחתון, בכל אחת מכנופיותיו ובכל ענפי הפשע שבתוכו, הבנו מה רבה חשיבותו של המודיעין בלחימה בפשע.

רוח חדשה נשבה במדור הבילוש. הסמי לים והשוטרים הפסיקו לריב, והחלו למלא את המשימות שהיו מוטלות עליהם. כולם עד אחד יצאו לשטח. המפקד החדש הבטיח לנו גיבוי מלא. הוא הטיל עלינו להתחבר עם אנשי העולם התחתון ולהכירם מקרוב. לא היה הרבה זמן בידינו. הכנופיות לא הפסיקו את פעולתן אפילו רגע אחד. בכל לילה היו 12 עד 14 התפרצויות בתל-אביב. מפעם לפעם היינו מוזעקים להתפרצות במחסן סחורות או לשוד מזוין.

התחלנו לשים עין על ריכוזי הפושעים בבתי-בשר ובמועדוני קלפים, בבארים וב מסעדות. החדרנו למקומות אלה אנשים שיכולנו לסמוך עליהם. ערכנו ביקורות שיטתיות בבתי-מלון ואצל חנויות של שענים וצורפים. שהיו חשודים בקניית רכוש גנוב. איתרנו את מקומותיהם של "בתי דין תורה" של העולם התחתון, שהיו עוסקים ב"משפט" פנימי של הפושעים. הגענו לי מצב בו היינו שולחים בלשים או מודיעים אחרים למסיבות פנימיות של אנשי העולם התחתון, לחתונות שלהם, לבריתות מילה או למסיבות ברי-מצחה. כדי לדעת מקרוב אם מתארגנות קבוצות חדשות של פושעים, או אם חלו שינויים בכוח האדם של ה"קבוצות הישנות".

לאט לאט החל קולח זרם דק, אבל יציב, של ידיעות. יציאות, גנבים ופורצים שהצליחו להניח עליהם את ידו הקשה של מדור הבילוש, החלו מספקים ידיעות האחד על השני, ובעיקר על תנועותיהן של ה"כנופיות הגדולות. אנשי המדור פקחו את עיניהם לרווחה. בבת אחת התברר לנו שכנופיות מפצחי הקופות, כמו כנופיות ה"פורצים לחנויות ומחסנים, מורכבות כולן מפושעים ילידי הארץ עם תגבורת של פולנים, שבאו עם העליה החדשה. הרשימה של הצלחות המדור, באותה תקופה, היא ארוכה מאד:

● **כנופיות הפורצים הגדולה ביותר** — חוסלה. מארב של אנשי המדור הפתיע את כנופיותו של יצחק מורח, פושע מועד שנהרג אחרי כן בידי ישראל חרבון. הכנופיה הופתעה עלי-ידי אנשי מדור הבילוש, בשעה שעסקה בשוד מחסני ה"דואר ליד גשר הרכבת, בשכונת התקעה.

● **כנופיות ג'ו ומרסל חזן**, מן המסוכנות שפעלו בתל-אביב, חוסלה בשעת התפרצות במחלת למחסן בדים, בשדרות הקרן הקיימת בתל-אביב.

● **כנופיות "מוניק"**, שחוסלה בדואר

ללוי, נמצאה קת של אקדח, כשהיא מפוץ צצת לשני חלקים. פרנקפורט, אליו הביא הקצין יעקוב קוטלר את הקת המפוצצת, זיהה אותה מיד. אין איפוא שום ספק, כי שני מעשי השוד בוצעו בידי אותה כנופיה. המסקנה היא עגומה מאד: בתל-אביב מס' תובבת באופן חופשי וללא כל הפרעה כנופיה של צעירים נועזים, המחזיקה בידיה לפחות אחד-עשר אקדחים, שאחד מהם חסריקת. צעירים אלה אינם נרתעים מביצוע מעשי פשע, שהעונש עליהם הוא 14 שנה ואולי גם, אם ימות אחד מקרבנות התקיפה בשעת השוד, מאסר עולם.

לא מספיק לציין עובדות. צריך גם לחקור ולמצוא מה היא הסיבה שמחוץ ה"משטרה הגדול והחזק ביותר בישראל אינו מסוגל להתגבר על גל הפשעים הגואה משבוע לשבוע, ולאחר את הכנופיה האכזרית המשתוללת בעיר. כי באותה שעה בה נשאר שני תיקי השוד פתוחים, לא פוענחה עדיין גם שורה נוספת של תיקים, כולם של פשעים חמורים:

● **רצח המהנדס פיאטלי בקול"נוע, "צפון"**. הצעיר או הצעירים שניסו לשדוד את קופת הקולנוע, וירו במגוסתם בקהל שהמתין להצגה השנייה, לא נתפשו עד היום. המהנדס יעקוב פיאטלי, שהיה בקהל, נורה ונהרג.

● **שוד היהלומים, האמיתי או המבוזים**, בחברת יהלומי הנגב בתל-אביב. בשוד זה נשדדו יהלומים בשווי של 100 אלף לירות ישראליות. אחד הנשדדים, צבי אורנשטיין, נמלט מיד אחרי השוד לבלגיה. השודדים, אם היו כאלה, לא נתפשו עד היום. המשטרה גם לא הצליחה להוכיח כי השוד היה מבוזים.

● **שוד יהלומים בחדר המדרגות של הכורסה בתל-אביב**. היהלומים, בשווי 35 אלף לירות, לא נתגלו עד היום. השודדים הצליחו להמלט.

★ ★ ★

מפצחי הקופות, מאין?

גל מעשי פשע אינו בא מעצמו. כשמרמזים אנשי העולם התחתון את ראשם, הם עושים זאת רק כאשר הם יודעים כי הם יכולים לפעול ללא הפרעה. כששני מעשי שוד-מזויין באים בזה אחר זה, בריחה של פחות מחודש ימים, משרעות הדבר היא: סכנה אימה לציבור.

בשנת 1952 שרר מצב דומה בתל-אביב. מפצחי קופות, פורצי חנויות ומחסנים, ופורצי דירות השתוללו באין מפריע. המשטרה היתה חללת-אוזניים: קציני המדור הפלילי לא ידעו אפילו היכן להתחיל. אני זוכר שבאותם הימים נפוצה אצלנו, במדור ה"בילוש, הדעה כי כנופיות מפצחי הקופות היא כנופיה של פושעים זרים שחדרו לישראל.

היתה זו כנופיה נועזת ביותר. הם היו חודרים לתוך בניני משרדים, כשהם נעזרים במפתחות ומכשירים משוכללים. אם היו נתקלים בקושי כלשהו בפיוצת הקופה, היו לוקחים אותה אתם במכונית-משא, שהיתה ממתינה בקרבת מקום הפשע.

בעולם התחתון פעלו אז כנופיות אחדות. הן היו מאורגנות היטב, נועזות מאד במבצעיהן ובדרכי פעולתן, ובעלות קשרים מצוינים עם סוחרים ברכוש גנוב.

המשטרה, לעומת זאת, היתה מפורדת ומפולגת. הפעל של פיתורי החוקרים החתיים, בעקבות מסקנות ועדות החקירה של נחום זיירא, היה עדיין טרי. קצינים מקצועיים רבים הועברו ממקום שירותם בתל-אביב למחוזות אחרים. את מקומותיהם תפשו קצינים חדשים, שקיבלו את הכוכבים על הכתפיים כשרק אבן-בוחן אחת למינוי: כריסס חבר מפלגתי ועברם בהגנה.

במדור הבילוש ובמחלקת הפלילית של מחוז תל-אביב שרר אז תהוה ובהוה. ה"קצינים והסמלים עסקו במריבות פנימיות, במקום לצאת לשטח ולנסות לאתר את כנופיות הפושעים שפעלו באין-מפריע. גם

הכרתו. התוקפים סתכו כמה מאות לירות מתוך המגירה, שכתו במגוסתם את מטרת השוד העיקרית: קופת ברזל כבדה, בה היו אותה שעה כמה אלפי לירות. חודש ימים לפני מקרה השוד בחברת הנסיעות התנפלה כנופיה אלמונית על חנות הנשק של ראובן פרנקפורט, ברחוב הרצל בתל-אביב. גם שם השתמשו הפושעים באור תן השיטות: שניים נכנסו לחנות, ביקשו לקנות אקדחים. בשעה שפרנקפורט ניגש

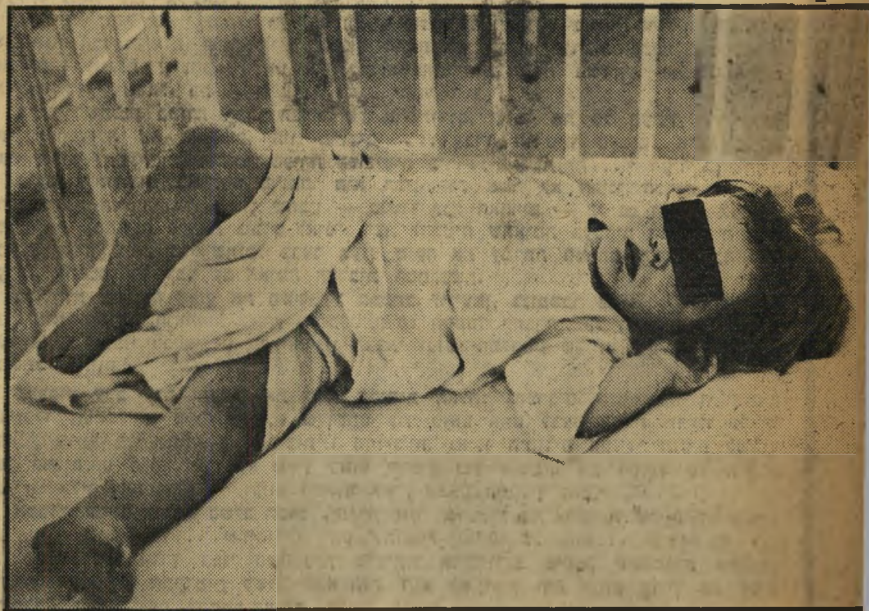
חוקרי הלשכה הפלילית של הנפה הצפונית בתל-אביב בדקו בשבע עיניים את מקום השוד, במשרד הנסיעות אוריינט לליד ברחוב ישראל נגרה, ליד הקולנוע אלנבי. הם ניסו לאבחן את טביעות האצבעות הרבות שנמצאו במקום, שיחזרו את פרטי הפשע מפי מנהל המשרד המותקף משה גרינפלד, ואספו עדויות מפי השכנים. החקירה כולה, שנשארה עד כה חסרת כל תוצאות, התנהלה במגמה אחת: להגיע לכיין כלשהו, שבו אפשר לנהל את חקירת השוד.

העובדות היו מעטות ביותר: שלושה או ארבעה בחורים הגיעו למשרד בצהרי היום;

שעיר לעזאזל?

דויד בן-ציון יושב על ספסל הנאשמים, בבית המשפט המחוזי בתל-אביב. בן-ציון הואשם על ידי משטרת תל-אביב בביצוע מעשה אונס אכזרי בילדה בת ארבע, בשטח הגדול ב"פ. הנאשם האלים לא יכול היה להגן על עצמו בעזרת פיו, נאלץ להסתפק בתרגומו של אחד מסמלי המשטרה. אחרי שחזר בו פעמים אחדות מ"הודאותיו", נשלח לאישיפוט בבית-חולים לחולי-רוח. השבוע הודה כנראה "השודד בתחתונים" בביצוע הפשע, עליו הועמד בן-ציון לדין.

הילדה שנאנסה

ושצולמה בבית-החולים מיד אחרי הפשע, היא בתם של אם ואב צעירים ברחוב מרכולת בתל-אביב. משטרת תל-אביב לא הצליחה לפענח את הפשע הנורא שאירע לפני כשנה, עד שהצעיר המכונה "השודד בתחתונים" הודה כנראה גם בביצוע פשע זה. למרות ש"השודד בתחתונים" נידון כבר בעבר בעוון ביצוע פשע מיני, לא עצרה אותו המשטרה כחשוד מיד אחרי הפשע ברחוב מרכולת, כמו שלא נעצר גם במקרה של פשע אחר בו הודה, אונס הילדה ברחוב זרובבל.

לשרתם, הוכה במוט ברזל על ראשו. הכנור פיה הצליחה לשדוד אחד-עשר אקדחים. עד היום לא הצליחה המשטרה לגלות את משתתפי השוד. אחד האקדחים שנשדדו אצל פרנקפורט היה סדוקית. במקום הפשע במשרד אוריינט

שניים מהם נכנסו פנימה. אחד הבחורים ביקש ממנהל המשרד פרטים בדבר נסיעה לאירופה, בשעה שהשני פרש אקדח והצמיד אותו לגופו. השניים פנו לקופה, גרינפלד התנגד. שלוש מכות אכזריות של מוט ביזל על ראשו וצווארו גרמו לו לאבד את

קרבו ההתקפה

יפה עוזרי, מרחוב הרמן שפירא בתל-אביב, הופתעה באחד הלילות על-ידי צעיר מזויין בתת-מקלע, שצלצל בדלת ביתה וניסה להתפרץ פנימה. אחרי שהצעיר ניסה להתפרץ פעם שניה, הפעם דרך החלון, הצליחה הגברת עוזרי להזהיק עזרה ולדרוך ללא הצלחה אחרי הצעיר שפתח באש על רודפיו. הוא הסגיר את עצמו כעבור שבועיים וכונה בפי כל "השווד בתחתונים", מאחר ולילדה קודם לכן ניסה לשדוד תחנת דלק, בהיותו לבוש בתחתונים בלבד.

נמצא כעת וימצא גם כנראה תמיד, ריכוז הפושעים הגדול ביותר בארץ. ריכוז חיי המסחר והתעשייה, הוא שמושך אותם לכאן. משום כך חייבת משטרת מחוז תל-אביב להיות המשטרה היעילה ביותר והמזוינת בכוח האדם היעיל ביותר.

בחיפה, למשל, מצוי כוח אדם מקצועי בשפע. זו גם כנראה הסיבה שאשאי הענף הפלילי של חיפה, ס.מ.מ. מנחם בנדל, ע.מ.מ. זבולון בויס ומפקח ראשון קרל זינגר, מצליחים לגלות כל פשע חמור הי מתרחש בתחומם. בפיקודו של מפקד המחוז מתהוו סלע, הפך מחוז חיפה למחוז ה- משטרה היעיל ביותר בארץ.

בתל-אביב, לעומת זאת, המצב הוא גרוע מאד. הקבוצה הקטנה של קצינים עליונים, שהשתלטה על מטה המחוז בימי המפכ"ל סהר ושיתקה אותו מבחינה מקצועית, אחי ראית גם במידה רבה לאולת היד שהמשרה בעיר מגלה בחיסול כנופיות הפושעים הפועלות בה — ובראש וראשונה, כנופית שודדי האקדחים ומשרד הנסיעות.

אולת-יד זו התגלתה לראשונה במקרה של רצח המהגנס פיאטלי. המשטרה לא ידעה לאן לפנות, אפילו לא את הכיוון המשווע. כשכלו כל הקיצין, פנו קצינים גבוהים לרועיות חתיקים בעיר, הציעו להם סכומים עצומים של כסף והעלמת-עין מעט קיהם — אך ללא הצלחה. כל החשודים שנעצרו שוחררו מיד.

במקרים אחרים, כמו אונס הילדה ברחוב מרכולת, נסיון האונס בחסר-בקר רי האונס ברחוב זרובבל, נשארו התיקים פתוחים במשך חודשים רבים. עד שצעיר תל-אביבי, מופרע כנראה, הסגיר את עצמו למשטרה והודה בפני החוקרים בביצוע מר-בית מעשי הפשע המיניים שלא פוענחו. תוך כדי כך התברר, למשל, שלפחות במקרה אחד גרמה אולת-היד המקצועית לעינויי-מעצר וחקירה מיותרים לאורה, ש-יתכן והוא חף מפשע. איש זה הובא למש-פט על אחד מהתיקים, שנראה והחשוד העצור כעת, המכונה "השווד בתחתונים", מודה גם בביצועו.

★ ★ ★

חוסר כשרון מונע פעולה

דויד אריעזר בן-ציון, תושב יפו אילם בן 34, הובא בשנת 1956 לדין באשמת "חטיפה, אינוס וחבלה חמורה ב-כונה תחילה" בילדה כבת ארבע שנים, בתוככי השטח הגדול ביפו.

כל העדויות המסיבות העידו לכאורה נגד בן-ציון: הוא נמצא בקרבת מקום הי-פשע, לידו הוא גר בעצמו. סיבה למעצרו (המשך בעמוד 12)

מספר סיורי הלילה. עד אז, כשמת ה-התפרצויות היתה גדולה — אמנם פחות מזו של היום — היינו מגייסים לעיתים את שוטרי וסמלי המטה הארצי לסיורי ערב, כדי לאפשר לאנשי המדור להתרכז בסיורי לילה מאוחרים.

★ ★ ★

עזרה לעולם התחתון

שנת המפנה היתה שנת 1955. ישורון שיף עזב את אגף החקירות ופינה את מקומו לאברהם זלינגר, שכבר הוכיח פעם את אי-התאמתו המוחלטת לתפקיד. אנו במ-דור הבילוש בתל-אביב הרגשנו מיד את השינויים.

הפעולה הראשונה של זלינגר בתפקידו החדש היתה להקים ועדה לחקירת פעולות הלשכות הפליליות. רמ"ח שור, ע.מ.מ. אלי-עזר שילוני וס.מ.מ. שמואל רוט, מונו לחברי הוועדה. עד היום לא הוציאה הוועדה את מסקנותיה. במקומן, הוציא זלינגר חוזר ארוך לחוקרי המשטרה. הוא ציווה עליהם להתייחס באדיבות לפושעים, לא להעליב אותם ולהתחשב בבכירותיהם האישיות. התוצאה הראשונה של החוזר היתה שאצל הבלשים והחוקרים נוצרה מיד הרגשה כי הגיבוי שהיה להם מאחוריהם, בעבודתם הקשה והמסוכנת במגע יומיומי עם העולם התחתון, הוסר מהם. מוראם של בתי-הדין המשמעתיים ובתי-הדין החוקרים בעקבות כל תלונה של פושע, הסיר מהבלשים כל חשק לעבודה שקדנית.

בקרב העולם התחתון נפוצה במהירות רבה הידיעה על החוזר של זלינגר. גם המטומטמים שבפושעים הבינו כי מאחורי המילים הנבונות לכאורה של ראש אגף החקירות, הסתתרה האמת הפשוטה: ממדור הבילוש נגטלה היד החופשית. כל פושע יכול היה לרכב לנו על הראש.

מדיניות חדשה זו באה לידי ביטוי גם בשינויים אישיים: אחרי שלוש שנים של עבודה יעילה בראש מדור הבילוש, הועבר זאב שטינברג, שכבר הועלה בינתיים לדרגת ע.מ.מ., אל המטה הארצי של המשטרה.

★ ★ ★

מה גבול ההתחברות?

שוב חזרה רוח חוסר-המעשה לשורות בלשי המדור. הבלשים החלו לקנא בחבריהם, סמלי המנהלה, התחבורה או הקשר, המקיימים משטר עבודה של שמונה שעות ביום והפטורים מארבים קשים, קרב עם כנופיות או פעולות עיקוב בלתי פוס-קות.

אז, באותה תקופה, החלה פרשת משפט השורה על כל הכרוך בה. אחרי שאנשי נוביק עצרו את זאב שטינברג, את הסמל דויד ליבוביץ ואותי, התפטר ראש המדור החדש ע.מ.מ. גרשון המאירי מתפקידו, ועבר לתפקיד אחר. "עד איזה גבול מורשת ההתחברות יתר עם פושעים?" שאל המאירי את מפקד המחוז יואב פלג, אחרי שהא-שימו את זאב שטינברג ב"התחברות עם פושעים". פלג הבטיח תשובה אחרי יומיים. משלא ניתנה תשובה כזו, ביקש המאירי לעבור לתפקיד אחר. את מקומו תפס דויד פארי, מי שהיה סמל טביעת-אצבעות

החבילות ביד-אליהו, גם היא בשעת הת-פרצות בלילה. עם חיסול הכנופיות הגדולות, הצלחנו להטיל פחד כבד בתוך העולם התחתון בתל-אביב. הפושעים שראו בעליל כי הבלשים מצליחים לשים להם מארבים שקטים במקום הפשע, התחילו לחשוד אחד בחברו. הכנו-פיות חוסלו ברובן. אלה מן הפושעים שהחליטו להמשיך בפשע, עשו זאת לבדם. אולם אפילו מספר ההתפרצויות לדירות ירד אז פלאים. אני זוכר לילות שבשתי הנפות, הצפונית והדרומית כאחת, לא נר-שמו יותר מ-2' התפרצויות בלילה. לשם השוואה: במוצאי שבת האחרונה נרשמו 39 התפרצויות במחוז תל-אביב.

★ ★ ★

המלחמה נגד פורצי דירות

שמיטות עבודה מקצועיות הוכנסו לפעולה במדור הבילוש. כמובן שאי-אפשר היה לסמוך רק על המודיעים. ב-מקרה של ביצוע מעשי פשע, שלא היתה עליהם ידיעה מוקדמת, היינו מפעילים את מחלקת הזהוי הפלילי של המטה הארצי, או משתמשים בכרטיסיה פנימית שלנו. תיקי "המודוס אופרנדי", תיקים כהם נרשמה שיטת פעולתו של כל פושע ופ-שע, היו לנו לעזר רב. אליהם צירפנו מערכת שלמה של דו"חות, שמסרו לנו תמו-נה נאמנה על תנועת הפושעים מעיר לעיר, מבית-הסוהר החוצה, או תנועתם בתוך העיר עצמה. העסקנו צוות מיוחד בריכוז הנתונים שקיבלנו מהמודיעים או מסיירי המדור, שהיו נמצאים בתנועה מתמדת במשך כל היום. הקמנו אז חוליות פעולה מיוחדות שחילקו את שטחי עבודתן, לפי ריכוזי הפושעים. היו גם חוליות מיוחדות, לפי ארץ המוצא של הביטויים: הונגרים, פולנים, אנשי עדות המזרח.

המשכנו להצליח ולפענח כמעט את כל תיקי הפשע שהגיעו אלינו. בשנים 1954-55 פעלה כנופיה שהיתה שודדת מכוניות ממג-רשי חנייה. מודיע נאמן מסר לנו את זהותם של האנשים. מארבים שהונחו בכמה מגרשי חנייה הביאו לתפיסת הכנופיה, בשעת פעולה. אז גילינו לראשונה בין אנשיה סוג חדש של פושעים, חסר עבר פלילי, שהיום מכנים אותם כ"בני טובים". כשרחע לנו מעט מאימת הכנופיות, הת-חלנו לטפל במכת ההתפרצויות לבתי דירה. כאן היתה העבודה קשה הרבה יותר. הפורצים לדירות לא היו מאורגנים, פעלו בדרך כלל לבד. הם היו מעסיקים נשים ובחורות, שהיו עובדות מבית לבית ב-איצטלה של מקבוצות גמילות-חסד לכלה עניה או לחולה עני, סוקרות בינתיים את מצב הרייה, מקום אכסון התכשיטים ומספר הכניסות והיציאות. שיטה שניה: החדרת עוזרות-בית מחברותיהם של הפורצים לאי-זורים העשירים של העיר.

חדשים רבים עברו עד שהצלחנו לשבור את הקרח גם בשטח זה. כיסת פולנית חתיקה היתה לנו לעזר רב. הידיעות ש-מסרה הובילו למאסרם של כמה וכמה פור-צים חשובים. אחרי כמה הצלחות פחת כאמור גם מספר ההתפרצויות לדירות. בבת אחת רוח לנו. יכולנו להוריד את

ללוד, בו הותקף ונפצע קשה, לאור היום, מנהל המשרד מש-גריןפולד (שמאל). בעוד שראש הענף הפלילי במחוז תל-אביב משתדל לפנות על כשלונו המקצועי ברמזו כי יש כאן עניין ב"מחלת חדשה", מעידה שיטת הפעולה, כי הכנופיה מודרכת על-ידי פושע מועד.

זוהי השאלה שהע-סיקה בשבועות האחר-ונים את מחשבתם של רבים מתושבי תל-אביב, לאור מעשי השוד בחנות האקדחים של פרנקפורט (ימין), ובמשרד הנסיעות אריינט

תצפית

(כל חוכיות שמורות)

עם הכתרת משה דיין כיוורשו של ביג' התבחרו החזיתות לקראת הבחירות הבאות והממשלה שתבוא בעקבותיהן:

משה דיין יכלול ברשימת המועמדים בין המקום ה-10 לבין המקום ה-15, יהיה שר בממשלה הבאה. כמעט בטוח: שר-החוק.

אבא אבן יופיע ברשימה לפחות במקום אחד לפני דיין. חתיקי המפלגה, החוששים בפני עלייתו של דיין, מקוים כי אבן, אדם משכיל יותר ומרצה מצויין, יאפיל על דיין ויתגבר עליו בהדרגה. לא ברור אם אבן יזכה לתיק בממשלה, אך אין ספק שתהיה לו השפעה רבה, וכי ישתמש בה בצורה שתגדוד את זעזועיו של דיין.

אהוד אבריאלי יחזור לישראל, ייכנס חזרה למערך הפנימי, עשוי להיות חבר בממשלה. אבריאלי יתקרב לדיין, נחשב עתה כאוייב מושבע של שמעון פרס, שמנע בשנה שעברה את מינויו לסגן שר-הבטחון.

שרי קולק יתמנה למנהל מנגנון חדש, שירכז בידו את כל ההסברה של ישראל בחוץ-לארץ, מלבד זו המתנהלת מטעם שגרירי משרד-החוק. גם קולק מקווה לדרגה של שר.

פנחס ספיר ישמור על מעמדו הנוכחי בממשלה, יחזק עוד יותר את החזית נגד פרס. ספיר נחשב עתה לאויבו הגדול ביותר של מנהל משרד-הבטחון, עליו הכריז כעל סכנה ציבורית.

שמעון פרס עצמו לוטש את עיניו לתיק שר-הבטחון, מוכן להתפטר ממשרד-הבטחון כדי להיות מועמד ברשימת מפא"י בבחירות. יתכן כי ביג' יתמודד בו כמשקל נגדי לשאר הצעירים, בידעו את היחסים המתוחים הקיימים בין פרס לבין דיין, אבריאלי וספיר.

● **האיחוד בין חרות והצ"כ לא יירד מן הפרק.** יש סיכויים רבים כי ערב הבחירות הבאות שוב תתגבר מגמת-האיחוד בשתי המפלגות, מתוך תקווה כי איחוד זה יתן תנופה חדשה וסיסמה ברורה למחנה המאוחד (אלטרנטיבה למפא"י). בעוד שבנפרד אין אף לאחת משתיהן סיסמה ברורה לבחירות, יתמודד במגמת האיחוד: דויד בן-גוריון, המקווה עדיין שאיחוד הימין יביא לנסיגתו מהרצח את איחוד מפא"י עם יחידות העבודה ומפ"ם, ושאחיד זה יפלט דרך להנהגת בחירות אזוריות שיתנו לביג' רוב יציב ושלטון יחיד.

● **אל תזלזל ברמזו שהשמיעהשבוע משה דיין,** כשאמר שיתמודד במפא"י או בכל מפלגה אחרת שתתמודד בהשקפותיו. דיין אינו חולס לנטוש את מפא"י, אלא התכוון לזרוק פית'.

יון לאלופי אחדות-העבודה, וב' ראש ינאל אלון, למען איחוד עם מפא"י. פתיון זה מצא אוזן קשבת באחדות-העבודה, שרבים ממנהיגיה מקוים שבמסגרת של מפא"י מאוחדת יוכלו להוות גורם חשוב בשילוב עם קבוצת המנהלים.

● **מתוך בלתי צפוי עשוי לקום בין ישראל וברית-המועצות.** יש סיכוי כי שארל דה'גול ימנה את ז'אק סוססל כשגרירו במוסקבה. בי מקרה זה עשוי סוססל לפעול גם למען ישראל.

● **גם השנה לא תהיה תנועת היירים לברית-המועצות.** בעוד שמחוגי ה' שגרירות הודיעו לאזרחים רבים, כי שלושה ימים אחרי שיסדרו את כרטיסי הנסיעה לרוסיה, יוכלו לקבל אשרות כניסה בי שגרירות ברמת-גן, אין סוכנות הנסיעות, המסיעת בישראל את סוכנות אינטוריס הסובייטית, מזדרזת לספק בענייניהם של ה' רוצים לנסוע. סוכנות הנסיעות מצידה מסבירה את העיכוב בקשיים בלתי-פוסקים מצד משרד האוצר הישראלי.

● **שגריר ברית-המועצות בישראל, אלכסנדר בודרוב, יג' ביר את פעולותיו בקרב האוכלוסיה היהודית.** השגריר החל לאחרונה להופיע בפני חוגים טגורים של אנשי ציבור, פעילי מפלגות שמאליות ואנשי מקצוע, בענפים שונים. הוא מרצה בדרך כלל קצרות על מדיניות החוץ הסובייטית לגבי המרחב, עונה בסבלנות לשאלות המוצגות על-ידי הנוכחים.

● **ההסתננות מירדן תלך ותגבר בשבועות הקרובים.** לעומת ההסתננות הבטחונית-מדינית, תהיה זו ההסתננות כלכלית, שגורמה העיקרי הוא הבצורת הקשה אשר פקדה את הירדן השנה. לפי אומדן מוסמך הושמד כמעט לגמרי יבול השעורה והחיסה בכל רחבי המדינה, והנזקים מגיעים לשבעה-חמשת מיליון דינר. ההסתננים יעברו את הגבול בחיפוש אחר יבולים בלתי-שמורים בשדות, או כדי לגנוב מישובים.

● **פעולת דראפטית נגד יבוא האמנים הזרים נידונה עתה בפגישות פנימיות בתוך הנהלות התיאטרונים, ובינם לבין עצמם.** בעוד שהבימה והאהל מהססים עדיין לפתוח בפעולה מוחצת נגד היבוא הזר, החליטו כבר כנראה שאר התיאטרונים לפתוח בפעולה, שאם לא תישא פרי, הם מאיימים להעלותה לשלבים של שביתות מחאה. הפגנות ושביתת רעב.

במדינה

(המשך מעמוד 4)

ראל בשמחה — מתוך התפיסה המנחה, כי מה שרץ לרע"ם טוב לישראל.

מפלגות

על כוסי הזקן

יחי כי זקן יצחק, ותכניח עיניו מר' אות, ויקרא את עשו בנו הגדול, ויאמר אליו: בני... ויאמר: הנה נא זקנתי, לא ידעתי יום מותי, ועתה, שא נא כליך, תליך וקשתך, וצא השדה, וצודה לי ציד. ועשה לי מסעמים כאשר אהבתי, והביאה לי ואכלה, בעבור תברכך נפשי.

מאז הבטיח יצחק בן-אברהם את ברכתו לעשו, ופוחה במירמה לתתה ליעקוב, לא בירך אדם בישראל את יורשו בחגיגות כזאת כפי שעשה זאת השבוע דויד בן-גוריון, וכמו בפרשת יצחק, היה הדבר מלחה במאבק חריף ונסתר בין בני הזקן. **מפלגת ביג'.** תחילה נועדה הפגישה בבית-ברל בכפר-סבא להיות פנימית וסגור רה. משה דיין עמד לנאום בה שוב על דעותיו. היה זה צריך להיות השיא של מיצעי-פירסומת מוצלח, שהפך את האלוף (הנמנה עדיין עם שורות צה"ל) למועמד פוליטי פעיל.

אולם ככל שהתקרב מועד הפגישה, כן התרחב חוג הקופצים על ההזמנות. העש' רות הפכו למאות. כאשר נפתח הכינוס, נשפכו מעשרות המכונות המהודרות כל העסקנים הצעירים של המפלגה, אלופי צה"ל ופעילי המנגנונים. היה זה מיסדק של דור שעשה קאריירה במדינה, בחסותו של דויד בן-גוריון. לא היה זה כנס של מפא"י, כי אם כנס מפלגת ביג'.

עסקני מפא"י עצמם כלטו באופן הפגנתי בהיעדרם. לא הופיע אף שר אחד, למרות קיפוחם ספיר, איש כפר-סבא, נמצא במרחק כמה דקות הליכה מן המקום. נעדרו כל חברי הועדה-המועל של ההסתדרות, רוב

כי בעוד אנשים כמו אשכול, לבון, ספיר וגולדה עמוסים מיטען רוחני מיותר לגמרי ומפריעי, הרי פרס עצמו ושאר אנשי מני גנון הבטחון, שלא היה להם זמן לעסוק באידיאולוגיה, מוכשרים הרבה יותר ל' הנהיג את המדינה. אחרי שיגיעו לשלטון, רמז בזלזול, "כבר תמצא האידיאולוגיה".

● **300 לחוק-לארץ.** מול ניהיליזם גלוי זה, היה דיין הרבה יותר זהיר. הוא נראה כאדם המשתדל בכנות, אם כי ללא הכשרה מתאימה, לסגל לעצמו מסגרת רעיונית, אך אחרי שוותר על הנושא העיקרי של כל חשבון-נפש לאומי — עתיד המדינה במר' חב — השמיע שוב רעיונות מקוטעים, שלא הצטרפו לשום השקפה מעמיקה. עיקר טענותיו:

● יש לשלוח 300 שליחים צעירים לחוץ-לארץ, כדי לגשר בין המדינה לבין הנוער היהודי בתפוצות — דרישה שתתקבל בלי ספק בהתלהבות בקרב צעירי מפא"י, המוכנים בהחלט להתנדבות זו. תוך כדי כך הדגיש דיין את תחושת שייכותו לעם יהודי בן 11 מליונים, הסתייג מן הרעיון הכנעני.

● דרש את הקפאת רמת-המחיה בארץ, פיטורים המוניים של עובדים מיותרים, הורמת מיליוני ל"י נוספים לפיתוח. פסל אפשרות של התנדבות מחוץ למסגרות של מנגנון המדינה, פסל את הקיבוץ כאדיאל של תנועת-הנוער ושען כי מבחינת ההתישבות אין הנחיל אלא "סיקציה".

● תבע להגדיל את המאמצים למתן חינוך רב יותר לילדי העולים, על חשבון החינוך לבני התתיקים.

היה זה למעשה תירגום צברי של ה' אידיאולוגיה הישנה של דויד בן-גוריון, בתוספת מנה פרסית של תנועת-המושבים האנטי קיבוצית. לא נשארה שום סתירה בין "הזקן" לבין חניכו. כמו עשו, שנדרש להביא צידה ליצחק כתנאי לקבלת הברכה,

מונעת הפעיל ט.מ.מ. דויד וילק, כאשר עצר את הסטודנט לרפואה דניאל גור, האנטי-דתי.

רפואה

הביא דיין את תבשיליו הרעיוניים בצורה שנעמו לחיכו של "הזקן".

משה, לא שמעון. כשקם ביג', עצרו רבים את נשימתם. הרגע הגדול הגיע. האם הצליח פרס, כמו יעקוב, להאפיל על אחיו?

ביג' לא השאיר שום ספק ביחס לתו' צאות הקרב. "אני מקבל את גישתו של משה (דיין), ולא של שמעון (פרס)", הודיע ברורות. כחנתו היתה אמנם לשאלה צדדית, אך היא חלה למעשה על המאבק כולו. דויד בן-גוריון פרש רשמית את כנפיו על משה דיין.

פרשת תבור

הקבורה שלא נתקיימה

בימים המרים ביותר של תבוסותיהם בבית-המשפט, עמד חלום אחד לנגד עיני ראשי מנגנון-החושך. בחקירת שתי-זערים של שמואל תמיר נשבר בשעתו ד"ר ישראל

חברי מזכירות מפא"י, כל חברי הכנסת, מלבד שלושה. מכל צמרת מפא"י, נוכחו רק ביג' עצמו וגיוורא יוספסל, מזכיר המפלגה הרוקק על כל החבלים המתוחים במפלגה.

בני 40 נגד בני 60. ערב לפני הפגישה נכנס לפעולה גורם חדש. מכונת התעמולה המשומנת של שמעון פרס החלה לפתח פועלת במרץ. מזכירתו של מנהל משרד-הבטחון הועיקה את כל העתונאים שיש להם טלפון בבית. לא היה ספק כי פרס, הנחשב לנאום טוב יותר מדיין, החליט להתלשק על המעמד, להתחזות על ברכת ביג'.

כך שינה המעמד לפתע את תוכנו. תחת להיות כנס קרבי של בני 40 נגד בני 60 במפלגה, הפך לזירת התגוששות בין חברי קבוצת המנהלים עצמם, שכל אחד מהם רצה להיות היורש המוכר.

פרס שפך קיתונים של לעג על מנהיגי המפלגה העוסקים ב"אידיאולוגיה", תיארם כעוברי-בטל זקנים. הוא לא השאיר ספק

רודולף קסטנר, נתגלתה הפרשה המזעזעת של הצלת פושעי המלחמה בכר. בחקירת שתי יוערוב אחרת של תמיר נשבר יחזקאל סהר והפך לטרגדיה. אחרי כל מפלה התי נחמו ראשי המנגנון בתקופה חרודה אחת: יבוא יום ויעלו את ראשי מבקריהם על דוכן העדים, יערכו להם שם קבורה סופית. כי אין מבחן משפטי חמור יותר מאשר חקירה צולבת בידי חוקר מומחה.

החלום החל מתגשם בצורה בלתי-צפויה. כשאך החל משפט העולם הזה נגד דבר הסבוע, על הוצאת דיבה בקשר עם חטיפת תבור, הכניס אורי אבנרי מרצונו החופשי את ראשו לעניבת-החנק. לפרקליט הנאשי מים, מיכאל כספי, לא נשאר אלא למשוך בחבל.

אנשי המנגנון עצרו את נשימתם, חיכו לרגע הגדול. אולם משהו בחשבון נתקלקל. במשך חמש-עשרה שעות עמד אבנרי על הדוכן, הומטרו עליו השאלות. אולם העניי בה לא נהדקה מסביב לצוארו. כאשר נסתיימה עדותו השבוע, לא נמצא בה אף הניק הקלוש ביותר.

לא זו בלבד שכספי לא הוכיח אפילו ברמז כי אלי תבור נחטף בידי עורכי העולם הזה. או שחטיפתו היתה מבוזבת, אלא שלא הצליח אף לזעזע את טענתם הברורה של המאשימים: שתבור נחטף בידי מנגנון החושך או מוסד הקשור עמו.

3 פצצות ונסיון חטיפה. לקראת סוף החקירה החלה פוקעת אפילו סבלנותו האגדתית של השופט ד"ר יוסף מגורי-כהן. אם אין לך עוד שאלות, אתה יכול לשבת! העיר בתריפות בלתי-רגילה לכספי, כשהו התעקש לחזור בפעם השלישית והי רביעית על שאלות שכבר שאלן קודם לכן. נרגז ומעליב, תבע כי שאלותיו יירשמו בפרוטוקול, וכי השופט יציין בכתב מדוע הוא דוחה אותן.

אולם ברוב הומן לא מנע השופט בעד כספי מלשאל כאחת נפשו. אפילו כשתמיר התנגד לשאלות חוזרות ונשנות על מעשי האלימות שבוצעו בתקופות שונות נגד העולם הזה, הצביע השופט על העד, שענה

1953, זמן קצר אחרי פעולת קיביה, בו נגרם לשלום כהן עצונו-מוח קשה וגשיר ברו שתי ידיו של אבנרי, בוצע עלידי-אנשי יחידה צבאית בדיעת מפקדה (שם היחידה והמפקד והיו במפורש עלידי-אבי נרי). משה דיין ידע על כך לפחות אחרי המעשה.

אף לא באחד מן המקרים האלה טען העולם הזה אי-פעם כי בוצעו עלידי-השב.1. קבע העד, הצביע על תריסר כרכי העתון שהביא עמו. היתה זאת מכה קשה לכספי, שביקש להוכיח כי להעולם הזה יש שיטה להאשים את השב. במעשים שבוצעו על ידי גופים אחרים. לא נמצאה אף אסמכתא אחת לטענה זו.

10 סיבות טובות. כשנאש כספי מחזית זו, עבר להתקפה בחזית אחרת: האם הסכים אבנרי לעמדתו של תבור, כשהו סירב להמשיך ולשתף פעולה עם המשטרה, יום וחצי אחרי שנלקח על ידיה? כן, בהחלט! השיב אבנרי, ומנה 10 סיבות שונות, שהעידו כי המשטרה פעלה בפרשה זו אך ורק כדי לחפות על החוטפים. הסיבות:

● תבור נלקח מירית בכוח ובגסות רבה עלידי-קצין המשטרה אנטי, שעה קלה אחרי שחזר מן החטיפה, למרות שקדח מחום, סבל מהלם קשה, לא אכל ולא ישן 36 שעות.

● במשטרה לא נחקר עלידי קציני מחלקת החקירות, אלא חיכו לו שם קציני ש.ב. במדי משטרה. נראה שראש השב. עצמו הופיע במקום — למרות שעד אז לא האשים עדיין איש את השב. בפרשה. ● למרות שתבור אמר שראה בכירור אחד מחוטפיו, לא הראו לו החוקרים את אלבום הפושעים.

● במשך היום וחצי ששיתף פעולה עם המשטרה, לא נעשה שום ניסיון לשחזר את החטיפה במקום הפשע.

● למרות שתבור מסר פרטים מספיקים לאיתור המקום בו הוחזק עלידי חוטפיו, לא נעשה שום ניסיון במשך יום וחצי למצוא מקום זה. אבנרי עצמו הביע את

המשטרה שום איש לדין. היה זה כתבי-אשמה חמור נגד צמרת המשטרה בתקופת סהר. **"מחלת הירלינגר"**. ככל שהתקדמה החקירה הצולבת, התבהר יותר כי לרשות כספי עומדים התיקים הסודיים של מנגנון החושך. הוא הסתמך לא רק על עדויות פנימיות שנמסרו במשטרה ומתוך הקלטות של שיחות אבנרי בתגובות פרטיות, אלא אף הסתמך על עדותו של אבנרי בודעת משנה מיוחדת של הכנסת שדנה בסודיות מוחלטת בעניני השב. ושיטותיו. ועדה זו היתה כה סודית, עד שהפרוטוקול שלה לא הובא אפילו לידיעת שאר 117 חברי הכנסת. אף הגיעה לידו כספי?

קרא שמואל תמיר: "אני אסען כי לרשות דבר השבוע עומדים תיקי המשטרה והשב, וכי על כל הני עורכי עתון זה מצויים לנהוג בירת זהירות ודייקנות בפרסומיהם מכל עתון אחר". **שאל כספי:** "האם תדרוש על סמך זה מאסר?"

השיב תמיר: "אדרוש על סמך זה את הארכת המאסר".

גם השופט הבחין בקורות אינפורמציה מוזרים אלה. אמר הוא, בשעת אחד. הי ויכוחים עם כספי: "אני יודע מה יש לכם בתיקים שלכם..."

אולם כל האינפורמציה הסודית לא הועי לה. כשהתישב כספי לבסוף, וניתן לתמיר לחקור את אבנרי חקירה חוזרת, כמעט ולא נשאר עוד מה לשאול. כל טענות המאשימים כבר הועלו בתשובות לשאלותיו של באכיות הנאשמים.

קבע אבנרי, בקיצור: בשעת פרשת תבור לא ישן במשך ארבעה ימים ושלושה לילות רצופים, עמד במגע בלתי-פוסק עם מאות אנשים: עתונאים, חוקרים ומנהיגי ציבור, לא עזב את העיר ולא היה אף רגע אחד לבדו. מי היתה קבוצת הנאשמים אשר חוטפי תבור ביקשו לחטוט ממנו הודאה שהם מתחרת להפלת השלטון? קבע אבנרי: "קבוצת אנשי-רוח שנפגשה למעלה משנה וחצי בקפה חרלינגר, עוסקת בעיבוד מצע רעיוני חדש למדינה, לא עסקה מעולם בשום עיסוק מחתרתי".

כססגר השופט את התיק ודחה את המשפט לחודש יולי, לא נראה כספי מאר. שר הוא לא הצטין מעולם בעומדו מול תמיר או מול אבנרי. הפעם, כשעמד נגד שניהם יחד, נחל כשלון חרוץ, ברור ובולט.

מיעוטים

ארבע אמהות

ארבע נשים עמדו בפני השופט הצבאי, רביסרן ראובן סביר, שישב באולם בית משפט השלום בעכו כדי לברר את ההאשמות בהן האשימה אותן משטרת-ישראל: "השתתפות בהתקלות בלתי-חוקיות ואי ציות להוראות המשטרה".

כבר מן הבוקר הורגשה מתיחות בסביבת בית המשפט השלום בעכו. תחת לקיים את הדיון המשפטי באולם הגדול של בית המשפט הצבאי שבאותו בנין, החליט הי שופט להעביר את הדיון לאולם קטן יותר. "אני רוצה לקיים עבודה אינטנסיבית, ואני נני רוצה שהקהל הרב, שבא לכאן, יפריע לי", הסביר סביר.

לקהל הרב היתה סיבה טובה להיות במקום. לא בכל יום מכיאה המשטרה לדין צבאי אמהות לילדים ונשים מבוגרות, כי האשמות שנשים יהודיות בת-לאביב וביורי שלים עומדות עליהן לדין אזרחי רגיל.

אמא בת 63. ראשונה כמה ממקומה סמירה כורי, 27, אשתו של חבר מועצת עיריית נצרת פואד כורי, אמם של שני ילדים. "אני מכירה בסמכותו של בית המשפט הצבאי לדון אותי", אמרה והאשה הצעירה, כשהיא מעיפה מבט חטוף בחבי רותיה לספסל הנאשמים. "אני מכירה", אמרה חפיקה אליקאסם, 35, אשתו של סלים קאסם, מי שהיה מזכיר האיגודים המקצועיים בנצרת ואמם של ששה ילדים, ששנים מהם ליוו את אמם לבית-המשפט. "אנינו מכירות בבית-המשפט הצבאי, אמרו עמליה. קנסינו, 63, אמו של יוסף סבר, מנהל התחבובות של העתון הקומוניסטי "אליאחאד ואודית עבדו, 20, מזכירת בנקאי בנצרת.

לשופט לא היו הודעות הנשים בבחינת חדשה. בחורש האחרון הסכים כבר לדון לעונשי מאסר כבדים 75 גברים, כולם ב"אשמת השתתפות" בהפגנת האחד במאי ב"נצרת, ותקופת שוטרים באותה הפגנה. הנאשמים, שהובאו לדיון באותן האשמות נהגי בהן הואשמו בשנה האחרונה מאות נהגי מניית בת-לאביב ועשרות נטורי-קרתא ב"י

ירושלים בפני בתי-משפט אזרחיים, כפרו כולם בסמכותו של בית-המשפט הצבאי. את בית-המשפט הצבאי ממנה הרמטכ"ל, את פסק-הדין מאשר הרמטכ"ל, ואת הוראות הממשל הצבאי מתקין הרמטכ"ל. אמר אחד מעורכי-הדין, שהתפטרו כולם מהגנה על הנאשמים לאות מחאה, מלבד מחמד נימר אליהוארי, שהגן על אחדים שנקלעו במקרה לכל המהומה. "לא נוכל למלא את תפקידנו בפני בית-דין כזה".

סוכריות עץ מקל. העדים היו שוטרים ערביים מנצרת. סיפורם היה אחיד: "ראינו את הנשים, כשהן מפגינות ליד בנין המשטרה בנצרת, יומיים לפני האחד במאי, כשהן דורשות שחרור מלכ"י מק"י אמיל חביבי, שנעצר עלידי המשטרה". הנשים לא השתתפו במשפט. השוטרים סיפרו את שלהם, הנשים הסתכלו עליהם בזלזול ובלעג. אף אחת מהן לא שאלה אפילו שאלה אחת. "אתה יכול להוציא כבר את פסק-הדין", האיצה אחת מהן בשופט.

השופט מילא את חובתו. הוא קנה סוכריות על מקל לילדי הנאשמות שהרעישו באולם, הקריא מהר מאד את פסק-הדין הקל: "שלושים לירות או שבועיים מאסר לסמירה כורי, ועוד חודשים מאסר על הנאי למשך שנה. חמש-עשרה ל"י או שבוע מאסר לחפיקה אליקאסם, ארבעים לירות או חודש מאסר לעמליה קנסי, ששוע מאסר וחמישים לירות לאודית עבדו".

ארבע נשים ליד. לא היו אלה המשפטים הצבאיים האחרונים שהתנהלו נגד מפגיני האחד במאי בנצרת. בשעה שאף אחד מן הנאשמים אינו מכיר בסמכות בית-המשפט הצבאי לדון אותו, דנו השופטים הצבאיים בעכו ובערה ארבע שנות מאסר נער ערבי שרגם באבנים את הי משטרה, לדברי השוטרים שהובאו כעדים. למאסר שמונה-עשר חודשים נידון זקן ערבי מאום אל-פחם, ולאמסר שנתיים ושלוש חודשים מכרי הגליל ומנצרת.

בחודש השני למסע הממשל הצבאי נגד נתיניו בגליל ובמשולש, נמשכו גם הגיי רוסים: ששה חושבים נוספים מנצרת נשלחו לגלות לצפת, "מטעמי בטחון". בשעה ש"במשך עשר שנות קיומה של מדינת ישראל נאסר עליהם לבוא לצפת — גם כן "מטעמי בטחון".

דרכי אדם

הוצאות משלוח

מתוך אלפי המשפחות המאכלסות בצפיפות את שיכוני התימנים בראש העין נמציאות שמונה מאות ברשימת המקרים היסוציאליים. מקרה סוציאלי, בראש העין, פירושו: חוסר עבודה, רעב מתמיד ודלות מנוחת.

ככל מעמד שנתניו מרגישים ביד הקשה של הגורל, החליט גם מעמד המקרים הסוציאליים של ראש העין למרוד. מאות המשפחות האומללות התאספו, בחרו בנציגים שייצגו אותם בפני המוסדות המוסכמים.

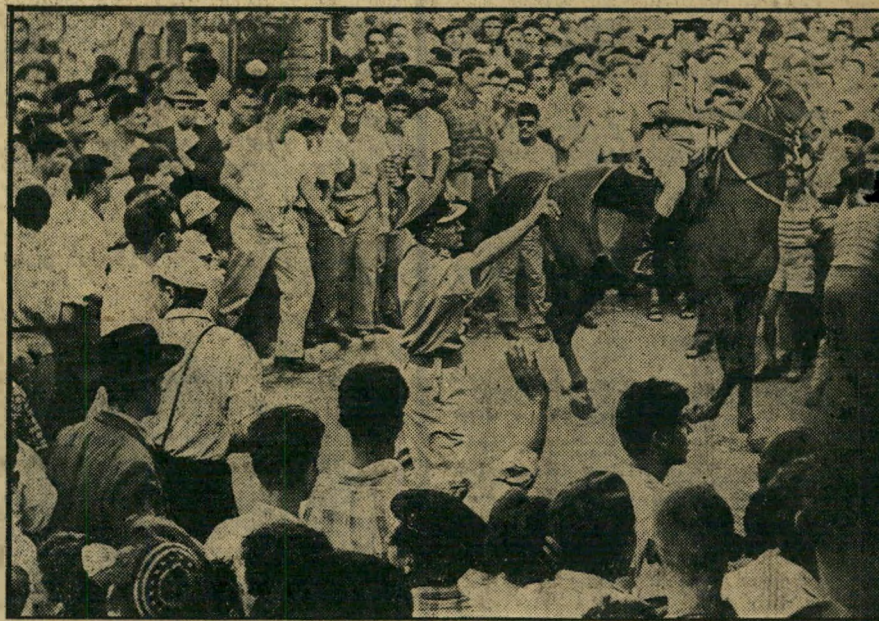
באשמת אנשי המבקעות העטופים ציציות ותוכים ערמומיות, אנשי הפועל המזרחי ו"המזרחי, אנו סובלים מהרפת רעב וילדינו הולכים יחיפים", כתב לנשיא המדינה, לראש הממשלה ולכנסת אחד מראשי ועד המקרים הסוציאליים במקום, "הוצאנו כבר יותר מ-820 ל"י, שקענו בחובות אבל מצבם של האומללים לא השתנה".

מצבם של האומללים לא השתנה גם אחרי מכתב זה. השתנה רק מצבה של קופתם: 820 לירות ההוצאות, יכול היה הרעד ל"הוסיף כמה לירות נוספות, דמי הוצאות מ"לוח המכתב, על המכתב עצמו לא באה כל תשובה, כרגיל.

תזכיר

סגן למפקד

סגן אחד בזכר יהיה למפקח הכללי החדש של משטרת ישראל. בראיון מיוחד לכתב דבר, גילה המפקד החדש יוסף נחמיאס כי הוא עומד לקבל את הצעות הקונס הזה (1079), למנות לעצמו בעתיד סגן אחד במקום שלושה עד כה. **הזכר הסובייטי** המפורסם דויד אויסטרך, לא יבא לישראל. כפי שגילה העולם הזה (1070) סירבו גורמים רשמיים בפעם נוספת להזמין את אויסטרך ב"אודת רישמי לביקור בארץ. **נכ"י בדים ערביים** רבים הצטרפו השבוע ל"ועדה להדיפת התקפות על המיעוט הערבי". כפי שניבא מדור תצפית בהעוטה הזה (1078) לפני הקמת ועדה זו, הצטרפו אליה גם מנהיגים ערבים לא-קומוניסטיים.

פרשים פיזרו את המתקבלים, שניסו לשבור את ההפגנה ואשר לא נשמעו להוראותיו של ס.ח.מ. וילך (במרכז), שהסביר להם כי המפגינים קיבלו הפעם רשות לקיים את ההפגנה. המפגינים לא שוכנעו, המשיכו בהפרעות.

הזירה

ברצון ובשלחת-נפש. "אני רואה ששני הי צדדים נהנים", חייך מגורי-כהן.

ואמנם, לא היתה לאבנרי שום התנגדות לשאלות כספי, שנתן לו הודמנות מצוינות לפרט את כל מעשי האלימות שבוצעו במשך השנים נגד העולם הזה, לזהות את מבצעייהם. גילוייו:

- הפצצה שהוטלה למערכת בדצמבר 1952, בה נפצע הצייר קריאל ("דוש") גרדוש, הונחה כנראה עלידי "מחתרת צירי-פיין", אך מעולם לא הובא על כך שום אדם לדיון.
- שתי הפצצות שהונחו במערכת וב-דפוס במאי 1955, בהן נפצע פועל אחד וכמעט גהרם אגף שלם של הבנין על עשרות יושביה, הונחו עלידי "חוגים" קרובים למפא"י. את הסיבות לקביעה זו מסר אבנרי בשעתו בעדותו הרשמית במש-טרה, שלא ערכה שום חקירה ממשית, הסי-תפקה בנסינו-שאו לסחוט מאבנרי את גילוי מקור האינפורמציה.
- הנסיון לחטוף את אבנרי בדצמבר

המוני מוסלמים באלג'יר מקבלים פני דה'גול
היד הימנית ירדה מן הבמה

במרחב

הליגה הערבית

מות הפגר

במשך ששה ימים התכנסו נציגי שבע החברות של הליגה הערבית באולם המר עזה המקומית של בנגאזי. נושא הדיונים: תלונה של הלבנון נגד ר"ם. במשך ששה ימים אלה הגישו הלובים והסודאנים הצעות פשרה: נציג הלבנון השמיע הקלטות של נאומי הסתה אשר שודרו מקהיר ומדמשק; הנציג המצרי האשים את הלבנון בבגידה בעם הערבי, בכך שהגיש תלונה נגד מדינה אחת למועצת הבטחון.

אולם גם ברגעים הסוערים ביותר אי אפשר היה להסתיר עובדה יסודית אחת: הגוף שניהל את ישיבותיו בעיר החוף הלבית חדל מזמן להיות גוף חי. כי מאז הפילוג העמוק, אשר קרע את העולם הערבי לשני גושים, ידע כל מאזיניו מחרטום עד קאמשלי כי הליגה הערבית היא פגר מת. רק המצרים, מתוך חישובי פרסטיג' ותועלת אפשרית, המשיכו להעמיד פנים כאילו הוא חי וקיים.

בבנגאזי עלתה השבוע צחנת הפגר ל"שמים". זוהי הזדמנות אחרונה לפני העולם הערבי, הוהיר נציג סודאן, אם הליגה

הערבית לא תצליח לפתור את בעיית הלבנון, תבטל ארצי את חברותה בה. אותו איום השמיעו שלוש מדינות הגוש המערבי: עיראק, ירדן והלבנון.

על כן, כאשר הודיע בתחילת השבוע מזכיר הליגה עבד אל-חאקל חסונה, בקולו הרפה, כי נסיון התיוך נכשל, היה ברור כי זוהי תעודת-פטירה רשמית לאותו אירגון, אשר נולד לפני 16 שנה.

"הליגה הערבית התאבדה מפני ידעה להעמיד את גמאל עבד אל-נאצר במקומו! הכריז עוד באותו יום קריין רדיו רמאללה, ללא כל שמץ של צער. איש לא יתאבל, סיכם אחריו קריין רדיו בגדאד.

אלג'יריה

הצעת הגורל

שארל דה'גול בא אלג'יריה, ראה ויתכן מאד כי ניצח. הגנרל הארוך, בן ה-68, טיפל בבעיה האלג'ירית בצורה שהעידה כי הוא נחשב לאחד ממומחי הצבא הצרפתי לבעיות מרחביות, עוד בהיותו סגן אלוף ב-1931. ההצעות שהשמיע מעל מר

• כאשר מילא שליחויות בעיראק, פרס ומצרים.

פסת בית הממשלה באלג'יר העידו, כי ראש ממשלתה החדש של צרפת מוכן לצעדים נועזים ביותר, למען פתרון הבעיה הכאובה ביותר של ארצו.

ההצעה היסודית היתה פשוטה: הוא יבטל את החוקים והנוהלים של הפליה, יבטיח לתושבים המוסלמים של אלג'יריה זכות אזרחות מלאה. בראש וראשונה הבטיח להם זכות בחירה חופשית, כאזרחים צרפתיים — דבר העלול לשלוח לאסיפה הלאומית ב"פאריס כמאה צירים ערביים, אשר יהיו לשון-מאזניים בכל ממשלה.

תדהמת סוסטל. הראשונים שהקימו זעקות חרדה למשמע הצעות אלה היו דתקא אותם קציני צבא ומנהיגי הימין הקיצוני, אשר העלו את דה'גול לשלטון. "בגידה!" צרחו נציגי המתיישבים הצרפתיים, אשר שינאתם לערבים אינה יודעת פשרה. "אסוף!" נאנח ליאון דלבק, אוהד דה'גול המושבע בן ה-39, אשר תיכנן וצירגן עד לפרטיה את ההפיכה, שהעלתה את הצבא לשלטון באלג'יר לפני חודש.

סמל המבוכה בחוגי הימין הקיצוני היה ז'אק סוסטל. כאשר שמע על התחלת הפיכה באלג'יריה, היה ידיו של מנחם בגין משוכנע, כי הגיעה שעתו הגדולה. הוא התחמק משומרו בפאריס, הופיע ב"מטוס מיוחד באלג'יר. "הורס הממשלות", שהיה לשעבר מושל אלג'יריה, נתקבל ב"התלהבות היסטורית. כולם צייתו לו — הצבא, המתיישבים ורובבות מוסלמים שיצאו (המשך בעמוד 12)

מלחמת הלבנון נכנסה לשבועה ה-חמישי. בעיר טריפולי בצפון היו מבוזרים עדיין כמה אלפי מורדים, שהחזיקו בסימטות העיר העתיקה. כל נסיונות הצבא לחסל את קני ההתנגדות לא הצליחו. רק פעולת טיהור, בקרבות ירחוב אינסופיים, היתה יכולה להתגבר על הכוחות המבוזרים.

לאורך הגבול המזרחי עם סוריה, זרמו כמעט ללא הפרעה שיירות של לוחמים ונשק. הם באו ביחידים, או בפלוגות מאורגנות של מאות. חלקם היו לבנוניים שהועברו להכשרה מזורזת בסוריה והוחזרו המושים לארצם, ללחום בממשלה. קבוצה כזאת אף נלכדה במארב, בתוך שטח ישראל (ראה במדיונה). מקבוצות-משא וג'יפים העבירו נשק קל ובינוני לחלוקה באזורי ההתנגדות.

בביירות, הבירה המשותפת למחצה, אשר רחובותיה הראשיים קוטעו במיתרסים ובונקרים, התנהלו עשרות קרבות-ביתים, בין קבוצות מורדים מבוצרות לבין כוחות הממשלה. שני הצדדים הפעילו תותחים. מטוסי סילון חדשים הטילו את פצצותיהם בין הבתים של הרובע המוסלמי, מיבצר עוזם של אנשי האופוזיציה.

★ ★ ★

ער ראיה

עוד בתחילת החודש מיהר ראש הממשלה סמי אל-סולח להודיע, כי הנשיא שמעון לא יבקש להאריך את מועד כהונתו. השבוע הוסיף והודיע, כי הנשיא אף יתפטר לפני סיום מועד כהונתו, וכי נשיא חדש ייבחר ב-24 ביולי. אך למרות שאסיפות שמעון היו בשעתן הניצחון של הדליק את אבק השריפה, לא הביאו ויתורו להפסקת הקרבות. "הטרגדיה התחילה!" קרא עתון ביירותי, "היא חייבת עתה להימשך עד הסוף."

מתוך התוהו-והבוהו, כתב השבוע אחר העתונאים המעטים אשר הצי ליחו להסתובב בחופשיות בארץ המשוועת, שליחו של "אלימוצא-וור" הקהירי, קדרי קלעג'י:

האסון הגדול הפוקד עתה את הארץ היפה והאומללה הזאת, התחיל בצורה שרמה על ההמשך הנורא אשר יבוא. היה זה בטרפול, אחרי שנרצח עורך אל-סלג' נסיב אל-מוחנה. מפלגות האופוזיציה קראו לשביתה כללית. באחד הרחובות העיקריים של העיר עמדו אלפי מפגינים מול בית המלאכה מיקאניק של תופיק שמעון, אחד מבני משפחת הנשיא. הם דרשו כי יסגור מיד את עסקו, והוא הבטיח כי יעשה זאת מיד. אילו עשה זאת — אבל מה הטעם ב"אילו".

בנו של שמעון טיפס בינתיים אל דירתו, שמעל למפעל, וכשהוא מנופף ברובה צבאי מבעד לחלון, קרא להמונים: "התפורו ל'בתיכם, כלבים!" המפגינים לא נסוגו. שמעון הצעיר ירה בהם. אלפי האנשים הנרגזים הסתערו על הבית, הרסו אותו כליל, והעלו אותו באש. מרחץ הדמים החל.

★ ★ ★

השיטורים צעקו: "גמאל!"

מאותו רגע התנהל הכל במהירות היריה. המפגינים השתלטו על תחנת דלק פרטית, שאבו מתוך מיכליה את הדלק, שחולק לפחים. בדלק זה הציתו רובעים שלמים של העיר — כולל הספריה האמריקאית וכמה תחנות משטרה.

הייתי עד לכמה מחזות מוזעזעים, שקרו במשך הימים שלאחר מכן. בביירות, ראיתי בחור צעיר, מבני רובע אל-בסטה, שנפגע בחזהו. הוא נפל ארצה, כשמו קולח מן הפצע. ואו התרומם לרגע, סבל את אצבעו

הצנחן אשר

צעירה אלג'ירית זו התעלפה בתוך ההמון הרב אשר מילא את רחבת הפורום. לפני בית-הממשלה של בירת אלג'יריה. היא באה לשמוע את דברי הגנרל דה'גול, ושקלא עמדו לה כוחותיה, אסף אותה צנחן, העבירה לתחנת העזרה.

שמחה מוסלמית

נערה ערבית זו, מוקפת צעירים מבני הרובע המוסלמי של העיר אלג'יר אשר יצאו להצטרף לרבבות הצרפתים אשר חגגו את בואו של הגנרל שרל דה'גול.

צורו של עתונאי, אשר ליווה את המלחמה מאז כרצה נרחץ הדמים בלבנו

ציאה חוק לפני כמה חודשים שאסור לתלות תמונה זו במקום ציבורי
★ ★ ★
הסירוף הגדול

ביתסוהר אלירמאל, הוא בית הסוהר המרכזי בבירות. יושבים בו לא רק פושעים פליליים, אלא אסירים פוליטיים. על כן שימש מטרה מובנת מאליה ללוחמים, אלה צרו עליו מכל הצדדים, חסמו את הכבישים במחסומי אבנים ועצים. מתוך הבניין הגדול הופיע גיפ ובז ארבעה שוטרים חמושים. מטילי ה' מצור פתחו באש; שוטרי נפצעו, הגיפ חזר במהרה כלעומת שבא.

מבעד לאשנבי היריה של הכלא החלו הסוהרים ממסירים אש. זה יכול היה להימשך ימים שלמים. אבל כעבור שעה קלה רעדו הרחובות מרעש שרשראות כבדות. היו אלה הסאנקים של הצבא הלבנוני, המפלצות הכבדות פיזרו את המחסומים לכל עבר, ואתם גם את הלוחמים. המצור על בית הסוהר אלירמאל הוסר. שעריו הכלא שוב היו פתוחים — לקליטת אסירים חדשים, שנתפסו ברחובות העיר.

במשך הימים הללו, ראיתי נשים נושאות בקבוקי מולוטוב, ותלמידי ביתספר מתגאים בתת'מקלעים חדישים כאילו היו עטים נובעים שנה עתה הגיעו מאמריקה. ראיתי ילדים בני שש מקימים מיתרסים ברחובות לא היו אלה תמונות נעימות. כי הן הראו סירוף של עם.

עדיין כוחות הממשלה שומרי החוק.
★ ★ ★
תמונה במקום ציבורי

ריו גם מחזות פחות קודרים. כמו לי משל מיצעד התמונים לעבר עיר-הספורט הקרויה על שמו של הנשיא כמיל שמעון. דבר ראשון — ההמונים הסירו את השלט הנושא את שם הנשיא. אחר-כך היה ויכוח מה לעשות בשאר המיתקנים. היו כאלה שהציעו רק להחליף את שם המקום, אך לבסוף ניצחו הקיצוניים — המקום נהרס לחלוטין. כמעט כמו אחרי משחק כדורגל רציני.

אי, למשל, כאשר עצרו כמה לוחמים שני בעל-רכוש משמנים, מזויינים ברובים צבאיים. הם התחילו להפשיט אותם ברחוב, ולשאל אותם מניין קיבלו את הנשק. "מה? ממשלה! מהממשלה!" זעקו שני הבורגנים הנפחדים. מישור הביא מכונת-הקלטה, ודבריהם הוקלטו — עדות להשמעה בפני בית הדין של ההיסטוריה, אם ישוב פעם להתייחס לט מה הם הגורמים אשר הרסו את ארץ הלבנון.

על אחד המחסומים נעץ מישור תמונה גדולה של גמאל עבד אל-נאצר. עברה חוליה רכובה של משטרה. הסמל האחראי עצר את הגיפ, דרך את תת'המקלע שלו, והעפץ צורר לעבר התמונה. התפתח מיד קרב אש. אחרי שהיריות שככו שאלתי אותו: "למה ירית על תמונה?"

"מה?" השיב, "אינך יודע שהממשלה הו"

שירטט בדם על הקיר: "תחי הלאו הערבית" וצגת ארצה — מת. גם את חבריו של אותו צעיר — תלמידים, כפריים שבאו מן ה' מבצעים התקפה מתוכננת על מחסנים, בתוך שטח הנמל. הם התי לעבר מטרתם בסדר צבאי מופתי — ה' כיוונים בבת אחת. מדי פעם קבוצה אחת מתקדמת, שעה שהשתיים מחפות עליה. כך התקדמו, עד רצו את השער וכבשו את השטח. גו בירות את כל השוטרים שממרו חסנים.

על אל-סחיקה ראיתי יחידת לוחמים מצור על עמדת משטרה, מבוצרת ומוגנת בשקי חול. הלוחמים פתחו על הבונקר, אך מבלי לפגוע במגיניו. ים, מצידם, פתחו אף הם באש, ללא ואז זחל נער אל הבונקר, כשהוא חצרו פצצה פרימיטיבית עשויה מפח הוא הניח את הפצצה ליד הבונקר כעבור דקות, התפוצצה מכונת

השוטרים סירבו עדיין להיכנע. עד למעלה משעתיים אחרי התחלת הקרב, חריץ בבונקר, ומטפחת לבנה ביצבצה בזה אחר זה, בלתי-מזויינים וחפויי הופיעו שבעה שוטרים. הם הביטו האימתי הסוגר עליהם, ופתחו בקול "יחי גמאל עבד אל-נאצר! אל תהרגו יחי גמאל עבד אל-נאצר!" הלוחמים אותם אל מחוץ לרובע, שם שלטו

האלמנה

רק לפני דקה הובא לביתו ההרוג מחמוד אל-גזאל, מוסלמי תושב טריפולי. על פני אשתו טבועה כל הטרגדיה של מלחמת אחים.

בונקר ברחוב ברובע המוסלמי של ביירות, שם התרכזו עיקר כוחות המורדים, חופרים אנשים אלה בונקר לרחוב הרחוב. בין הגברים העוסקים במלאכה קשה ומפרכת זאת, נראית גם אשה (שורה ראשונה באמצע).

חסום ילדים ברחוב שקט זה, ברובע מגורים נאה של ביירות, הקימו המבוגרים מחסום עץ, למניעת תנועה. כמה זאטוטים נטלו סוריות, החלו מים שברי ריצוף לחיזוק המחסום. התערבות זו של ילדים גרמה למות רבים מחברייהם הם.

תלמיד יורה בין הלוחמים התבלטו במיוחד נערי ביתספר. בתמונה זו נראה אחד מהם (לפני חביו, במרכז) שעה שהוא מכוון רובה צבאי אל אחד הנגות, שם התבצרו לוחמים מן הצד שכנגד, אשר ירו ללא אבחנה.

לפצוה סטודנט של אוניברסיטת ביירות, אשר יצא עם חבריו להפגין ברחובות העיר. הוא נורה עלידי משמר שוטרים, נאסף על-ידי המובילים אותו לבית-החולים ברובע אל-בסטה. הוא מת מפצעיו כעבור יום אחד בלבד.

צ'יקגו בתל-אביב

(המשך מעמוד 7)

שמשו כממיינס שנמצאו על בגדיו. הסמל אבני, שהציג את עצמו בבית-המשפט כי מומחה לשפת חירשים-אילמים, תיגרם את דברי עדותו בן-ציון טען שהדם הוא דמה של בת-אחותו, אותה הוליך לטיול ביום השבת, יום הפשע, ונשא אותה על ידיו, אחרי שנפצעה ברגלה בשעת הטיול. גם אחותו אישרה את ספורו זה.

פרשת עדויותיו של בן-ציון היתה מסובכת מאד. בשלב מסוים של החקירה הודה כנר אה בן-ציון שהוא ראה והחזיק את הילדה שנאנסה, אחרי הפשע. מאוחר יותר, חזר בו מעדותו זו והחל לטעון שהוא חף מפשע. הנשיא התורן של בית-המשפט המ' חווי, השופט מרדכי קנת, פסק גם הוא כנראה בתוצאות החקירה המשטרית והח' לט לאשפו את הנאשם בבית-החולים לחולי רוח, שם הוא נמצא עד היום. אם אמנם יתברר כי "השווד בתחתונים" אחראי לביצוע פשע זה, ימצא ראש הענף הפלילי של מחוז תל-אביב במצב בלתי-נעים.

למעשה, נמצא ראש הענף הפלילי ס.מ.מ. אריה שמלובסקי-נאור, במצב בלתי-נעים

ס.מ.מ. אריה נאור

לא נעים

כבר עכשיו. מתברר כי גם ישראל בני ציוני וגם "השווד בתחתונים" שפרשותיהם התפרסמו ברכים לאחרונה, הם בעלי עבר פלילי. לא היתה, איפוא, כל הצדקה שלא לגלותם עוד בשלבים הרבה יותר מוקדמים של פעילותם הפלילית. אם היו תיקי ה"מודוס אופרנדי" מוחזקים בשיטתיות, ו"דוחות הפושעים מעודכנים עד תומם, היו הבלשים, בהדרכת ראש הענף הפלילי, חייבים לגלות את מבצעי הפשעים.

הוא הדין לגבי שוד האקדחים ומשרד הנסיעות. מתוך שיטת הביצוע ואכזריות הפעולה, אין לי ספק כי לפחות אחד מתוך אנשי הכנופיה הוא פושע מועד, בעל הר' שעות קודמות. ראש הענף הפלילי במחוז מנסה ליצור את הרושם שזהו "מחתרת חדשה", או לפחות כנופיה של צעירים טירונים בעולם התחתון. אולם דיוק כזה של הכנה מוקדמת, איתור מקום הפשע, סיוור ממשכים ונסיגה מהירה, יכולים להיות אך ורק פרי נסיונו של פושע מועד, העומד כנראה בראש הפעולה.

אילו היה מוסד המודיעין פועל כראוי, היתה המשטרה יכולה להגיע אל קצה החבל בזמן קצר יחסית. במצב הנוכחי, הסיכויים הם אחד לאחד. אם סומך ראש הענף ה' פלילי, על כך שכנופיה שודדי האקדחים תסגיר את עצמה כמו ישראל בני ציוני ו"השווד בתחתונים", יכול הוא להמשיך ולשבת בחיבוק-ידיים בתוך משרדו. אולם אם ירצה לפעול — גם אז לא יוכל לעשות הרבה: כושרו המקצועי הנמוך אינו מרשה לו זאת.

אחת הפעולות הראשונות שהמפקח הכללי החדש יצטרך כנראה לעשות בתוך המשטרה, היא להורים דם חדש בתוך הענף הפלילי ומודור הביטוח של מחוז תל-אביב. אם הוא לא יעשה זאת, עלול גל הפשעים הנוכחי לגאות מעלה מעלה, ולגרור לאסונות נוסד פים בזמן הקרוב.

במרחב

(המשך מעמוד 10)

מסימטאות הקסבה. כי היה ברור, שברגע ששארל דה-גול יעלה לשלטון יהיה זאק סוסטל יד ימינו.

דה-גול עלה לשלטון, וסוסטל כמעט ירד מן הבמה. הוא לא צורף לממשלה, לא זכה לשום אות הערכה מצד דה-גול. מנהיג צרפת החופשית אף הרחיק לכת: כאשר קיח המתיישבים כי ימסור לידו סוסטל את המשרד לענייני אלג'יריה, הודיע דה-גול על ביטול משרד זה, ועל נטילת סמכויותיו לידו שלו.

מי ישפיע יותר? הצעות דה-גול הר' חיקו לכת יותר מהצעותיה של כל ממשלה צרפתית אחרת. מתן זכויות-אזרחות מלאות היה מספק, לפני שנים מעטות בלבד, את דרישות המנהיגים הלאומניים. אולם מאז עברה מלחמת-דמים נוראה, לאומיות אלג'ירית התחשלה בקרבות מחתרת. לא נלחמנו בצרפתים כדי להיות צרפתים! הגיב בלעג דובר פל'ן מקהיר.

אך דה-גול המשיך להאמין ביכולתו לפ' חור את התסבוכת. הוא הצביע על רכבות המוסלמים שמילאו את כיכרות הערים, כש' הם נושאים כרזות ברכה לכבודו. על רכבות אלה, ועל עוד כמה מיליונים נוספים, אין הפל'ן שולט עדיין. אליהם הפנה דה-גול את הצעתו המפתה. השאלה היתה: מי יצליח להשפיע עליהם — המורדים הלא-ר' מנים, או הלוחם העיקש מפאריס. היתה קיימת גם אפשרות שלישית: שהמתיישבים יצליחו שוב לגרור את הארץ אל תוך תהום המלחמה — ואתה את הגנרל שארל אנדרה זיוף מארי דה-גול.

מצרים

אבדן רמת-רחל

מזה כמה שבועות מפרסם השבועון ה' מצרי אל-מוצאור קטעי זכרונות של כמאל אל-דין חוסיין, איש מועצת ההפיכה המצ'רית, מן הימים בהם היה קצין התותחנים של המתנדבים המצריים בפרוץ מלחמת 1948. השבוע הגיעו הזכרונות לקרב רמת-רחל.

"ביום השבת, 22 במאי 1948, בשעה תשע בבוקר, הגענו לבית-לחם. אחרי שראש המועצה המקומית של חברון אמר לנו כי נטוש קרב על רמת-רחל, וכי הלוחמים הערבים זקוקים שם לתותחנים."

ליד תחנת המשטרה של בית לחם עמדו 45 בתורות יהודיות, "חברות ההגנה" ש' נשבו בידי הלגיון הערבי. הן נהנו מיחס אדיב מאד, והלגיונרים כיבדו אותן בשוקולד וסיגריות — דבר שהפתיע והרגיז במקצת את הסרן המצרי.

בפנים התחנה פגשו את סרן חיכמת

מהיאר, מפקד הלגיון במקום. "הוא נאם לנו נאום ארוך על החובה הקדושה של כל ערבי לשפוך את דמו למען המולדת, וכי הוא עצמו ויתר על כל הנאות העולם הזה על מנת לקנות את חלקו בעולם הבא. לבסוף אמר שהוא המפקד העליון בגיזרה. המצרים מיהרו להרגיעו כי אין בכוחם לגרוע מסמכותו, וכי, כאשר יושג הנצחון, ייוקף הכבוד כולו לזכותו. "בתנאים אלה, הסכים לשחרר אותנו במערכה."

שוד נבזיה. מעמדותם ליד בית-לחם, פתחו התותחנים המצריים באש על רמת רחל. שעה שכווחות ירדניים ופלסטיניים הסתערו על הישוב העברי, העומד על כביש ירושלים-בית-לחם. המערכה נמשכה שלושה ימים, עד אשר נכנע הקיבוץ.

"ואז קרה מה שאיש לא ציפה לו. אותו גיבור, סרן מהיאר, בראש חייליו, שכח את כל המלחמה הקדושה והחל עוסק בבזיה ובשוד. הם לא דאגו לטהר את השטח מקיני ההתנגדות היהודיים האחרונים, אלא נחפזו לעורף כשהם עמוסים שלל."

לא כן היה המפקד המצרי בראותו אחד מאנשיו מוביל פרה השייכת למשק, כדי לערוך סעודת נצחון לאנשי היחידה, הוציא מכיסו חמש לירות, הורה לו לקנות כבש לחיילים, ואילו את הפרה הורה למסור לדירי בית סמוך. שנפגע מהפגזות היהודים. אחת הבתורות השביות ניצלה רגע זה כדי לנסות להטיל רימון על המצרים. אך החיילים הבחינו בה בזמן, ועצרו אותה. ואז הופיע לפתע קצין ירדני, שדרש את שחרור "היפהפיה הציונית", בת-חסותו.

בלילה, לפי החסכם, פינו המצרים את רמת-רחל, עזבו אותה בידי הלגיון. אך הלגיון, סיפר כמאל אל-דין חוסיין, דמה עתה לאריה שבע מן השלל. הוא עזב את המקום בחשיכה, ומיד אחרי חורו אנשי ההגנה, שתפסו את הקיבוץ וביצרו אותו עד כי אי-אפשר היה להוציאם ממנו.

16.000 איש זוכרים את החוויה הנפלאה של הופעת הבלט באיצטדיון רמת-גן לפני שנתיים

עכשיו שוב

14 ליוני 1958

הצגת פרידה עממית רבת

הבלט באיצטדיון

לונדון פסטיבל בלט
LONDON FESTIVAL BALLET

שבעים רקדניות ורקדנים על במת-ענק

בתכנית:

הופעת אורח: אליסיה מרקובה
אנטון דוזין

גילזל

הבלט השלם בשתי מערכות
נתליה קרסובסקה — אויג בריאנסקי

דון-קישוט

מריזין בר — ג'ון גידפין
מיכאל חונג — אנדרה פרוקובסקי

אטיודים

הבלט המדהים — הצגה יחידה בישראל

מכירת הכרטיסים מתחילה היום במשרדי הכרטיסים:

בתל-אביב: אוניון, כנף, רוקוקו, שרותרון; ברמת-גן: ריכניץ, רח' ביאליק 57; גבעתיים: גבע, רח' ויצמן 13; בנתניה: סיגל-דווינסקי, טל. 389.

קבוצות מאורגנות יכולות לטלפן 25563

רובינס קוסמטיקום

טפול מיוחד נוד

נשירת שערות ומניעת קרחות

אחריות גמורה — במקרה של

אי הצלחה, יוחזר הכסף

כהנהלת מר א. רובין, ביוקוסמטיקאי מדופלם

תל-אביב, רחוב פינסקר 2 — טל. 22128

אמנות

ת'אטרון

לאור הזכרונות

חנה פנש (הבימה) חייבת לעורר חרדה בלב כל צופה, עוד בטרם עלות המסך — בעיקר מכיון שפרשת גבורתה של הצנחנית קשורה קשר בליינתק בפרשה המתיירה של ד"ר קסטנר. למעשה, הרי זה מחזה קלוש למדי, שרוב המימיות בו משורטטות בקיום מוטיבים (מלבד דמויותיהן של חנה פנש ושל אמה). הוויזיה גם היא חלשה מאד, ולעתים נדמה שאלולא עמדו לרשותו של המחזאי אהרן מגד שיריה המעטים אך הנפלאים של גבורת המחזה עצמו, לא היה בו כל ממש שהוא.

כל העלילה מתרחשת בבית-הסוהר ב' בודפשט, לשם הובאה חנה פנש לאחר ש-

שחקנית זוהר חנה פנש
הפתחה לסובה

נתפשה בעקבות הלשנה, עם חצותה את הגבול ההונגרי-יוגוסלבי. החוקרים מנסים לחזות עליה, עלידי איומים על גורל אמה. אולם חנה מצליחה להתגבר על כך, ולהתגבר גם על הפחיתות המתקת גורדינה, המוצע לה עלידי עורדין הקהילה היהודית המקומית (אל' ברט חזקיה, הומה באפירו לז"ר קסטנר המנוח), בתנאי שתמסור את הפרטים ש' חוקריה דורשים ממנה. היא מושמעת ל' משפט צבאי — ועומדת בו כמאשימה. הגיבורה, שלא הורשעה במשפט, גוררת לפי צו מיוחד של הקטיגור, זמן קצר לפני כניסת הצבא הרוסי המשתחרר לבוּדפשט. בפעם האחרונה ניתנה לחנה פנש האפשרות לחתור על הכבוד, במחיר החיים. ה' קטיגור מודיע לה כי פתח הצלתה היחיד הוא בבקשת חנינה. היא מחתרת על כך. **דמויות צדדיות** — במרכז, בנגוד למחזה, עומדת ההצגה בכללה רמה גבוהה מאד. בעזרת סממני תפאורה מעטים וללא כל מתח עלילה, הצליח הבמאי אבי רהם אסירא לבנות מחזה מרתק ומצועז. הוא נעזר הרבה עלידי משחק על מרים זוהר, המשחקת בפשטות ובכנות מועזת. אין לומר דבר זה לגבי משחק של חנה רובינא, בתפקיד אמה, הנברת רובינא הצליחה לכבול לקרע את כל התמימות בהן היא מופיעה, לטוב מן את המעורבות נחרתות בזכרון, מבין כל התפקידים ה' מסייעים, שתי דמויות בלבד: דמותו של הסוהר ההונגרי הוקן, המבוצעת עלידי ברטנוב, ודמותו של אליזה (אהרן מסי' קין), איש הקיבוץ השולח את חנה פנש לתפקידה. שני אלה עוזרים לגיבורה לשאת בנטל ההצגה, בעיקר לקראת הסיום, המגיע לרמה שאינה מצויה לרוב בתיאטרון העממי.

אנשים

אפשר עם ואפשר בלי

כמומחה לספרות וציור גם יחד, התגלה השבוע ראש ממשלתה האוניברסלי של ישראל **דויד בן-גוריון**. כאשר התבקש להשיב לשאלת כתב סוכנות הידיעות אטושייטד פרט, איזה ספרים כדאי לקרוא, השיב ביגיי: "לדעתי לא טוב לקרוא הרבה ספרים, מוטב לקרוא הרבה פעמים מספר קטן של ספרים טובים". וכאשר נשאל, במסגרת סיורו בתערוכת העשור, מה דעתו על האמנות המודרנית, פסק ראש הממשלה דעת מומחה: "אפשר עם אמנות מודרנית ואפשר בלי". . . בעקבות ראש הממשלה הלך מיד גם מנהל משרדו, **טדי קולק**, המחזמר כנראה להפוך לזיכרון הישראלי, לפסוק מה צריכים אמני ישראל לציור ומה לא. בביקורו בתערוכת העשור הורה קולק להסיר את ציור הענק של הצייר **יוסף זריצקי**, המכונה בשם עצמה, בהסבירו לצייר: "הקהל לא יבין את הציור הזה". התמרמר זריצקי: "אני עדיין נדהם מן העובדה שמר קולק נתן הוראה כזאת. האמנם צריך הוא לקבוע איזו תמונה תורד ואיזו תשאיר". . . במלאת 25 שנה למותו של **חיים ארלוזורוב**, ה' כירי ידידי פרשה בלתי-ידועה בחייו: יחסיו עם צעירה גרמניה, שהפכה אחר-כך אשתו של שר התעמולה הנאצי שונא-יהודים **יוסף גבלס**. מגדה גבלס, צעירה בלוגנית יפהפיה שחונכה במנזר ואומצה אחר-כך על-ידי אב חורג יהודי, היתה חברתה לכיתה של ליוזא ארלוזורוב, אחותו הצעירה של חיים. היא התאהבה בו אהבה עזה שנמ' שכה שנים, עד שנישאה לאחר, התגרשה, הכירה את אדולף היטלר, התידדה עמו וניש' אה בשנית, הפעם לגבלס. מגדה היפה ה' אבדה יחד עם בעלה וחצי תריסר ילדיה, בשעת כיבוש ברלין על-ידי הרוסים. . . ספריהם של **אברהם שזונסקי**, **מנחם בגין**, **משה שמיר** ודוד בן-גוריון, יוצ' בו בקרוב זה לצד זה על דוכני הספריות הלאומיות של מוסקבה, לנינגרד וסטאלינ' גראד, לאחר שהם יצאו בשבוע זה במשלוח מיוחד לברית-המועצות. . . תקלה אופיינית אירעה למומחה האטום האמריקאי הפרופסור **רוברט אופני' היימר**, זמן קצר אחרי שעזב את ישראל. בהגיעו לשדה-התעופה של פאריס כדי ל' המריא ללונדון, הגיש הפרופסור את מז' ודחתו לביקורת המס, גילה כי בחפצונו שכח להכניס בה את חפציו, המזוהה היתה ריקה.

עם סופר, עתונאי וצלם

בבית קול ישראל בתערוכת העשור מת' נוססת תמונה גדולה של קריין עברי, העומד יום יום על משמר הקיינות הישראלית. רק אחרי שחלק מעובדי שירות השדור גילה כי לא הכיר מעולם את האיש בתמונה, התברר כי הקריין הוא איש ש' רות השדור הסובייטי, שבא לישראל כדי לשדר בזמנו את משחק הכדורגל ישראל' ברית-המועצות. . . אחרי שהתפרסמו בעתונות דבריו של ח"כ מפא"י איש גלל **עגנון דיין**, כינרת, חתיה הסופר הדגול את דעתו באותו ענין במכתב ששלח למערכת הארץ. כתב עגנון, בין השאר: "אין אני חושב את עצמי שגם אני שותף ליסוד כנרת. חלילה לי מלראות את עצמי שותף ליסוד שום דבר גדול או קטן בארץ. די לי שהארץ נושאת אותי. ועל זאת אני מודה לאדוקי השממים והאדוקי בכל יום ובכל עת ובכל שעה. ולואי כל זמן שהנשמה בקרבי לא יעלה על ליבי לראות את עצמי בין אותם שרואים את עצמם מייסדים וכן כל כיצא". . . הפעותיו הפוליטיות של הסטודנט **משה דיין** עזירו סערה בחוגי מפלגות אחרות, שהיה ודאי עוד ישמעו בכנסת. ביחוד רוגזים מנהיגי הציונים הכלליים. אלה מזכירים כי כאשר היה האלוף **איתן אבישר** בחופשה, והחל לפרסם שורת מאמרים על נושאים צבאיים בהפזר, קיבל הוראה להפסיק לכ' טוב כל עוד הוא קשור, ולו גם קשר פורמלי, לצה"ל. . . אגב, אחד הסטודנטים ניגש השבוע לדין ואמר לו: "עד עכשיו הייתי אחד ממעריצך, עכשיו אני אחד מ' מתרצין". . . עם פטוריו ממשרת המפקח הכללי גילה המפקח היוצא **יחזקאל פתח**, כי הוא סבור כי נקשר רק בשטח יחסי הציבור, תלה את הקולר בצווארם של קציני העתונות של ממשרת ישראל. אמר סרה: "אין לי תרופה לזה. העסקתי בתם קיד הממונה על יחסי הצבור של הממשרה עתונאי, אחר-כך סופר, אחר-כך קצין מש' "

סרה". השלושה שנכשלו, לדבריו, הם: העתונאי **חביב כנען** איש העארץ, הסופר **יגאל מוסיונזון**, קצין המשרה סוחר הסתיחים **אברהם ינאי**. הרביעי שנכשל באותו תפקיד, ושעדיין מכהן בו, הוא רמ"ח **יעקב נאש**, בעל מקצוע שונה — צלם.

★ ★ ★

בלי פילה שטיק ופיקני

שנתיים וחצי עברו מהיום, בו עלתה זמרת ישראלית מדרגה שניה בלחית אמר' גנה על סיפון אניה שהובילה אותם לפאריז. באותם הימים היתה **חנה אהרונ' זמרת** בלהקת דורה'י, ואילו אמרגנה **משה וואלין** היה חסר פרנסה ועמוס חובות. כיום מתנוססות תמונותיה של חנה אהרונ' בלוחות הפירסום, בממדים ששום זמר ישראלי אחר לא ידע אותם. כאשר תופיע השבוע בקולנוע תל-אביב, בהופעת יחיד מלחה בתומורת של 20 איש, יהיו מאחוריה כאלף הופעות ברחבי העולם, שהקנו לה פירסום עולמי. רק למנהלי היכל התרבות לא היה מושג על כך. כאשר ביקש חאלין לשכור את האולם להופעתה של חנה, ביקשו המנהלים לראות קודם את הביקור' רות. חאלין, הטוען כי יש עמו 50 קילו ביקורות, התרגו ושכר את אולם קולנוע תל-אביב. אגב, רוב שמלותיה התימניות של חנה, שהקנו לה חלק מפירסומה, הן מעשי ידי אמה שהיתה שולחת לה אותן לתוך-לארץ. . . במכתב פרטי ששלחה ארצה השחקנית **חיה הררי**, אחרי חתי' מת החווה על הופעתה בבן-חור, כתבה: "שיכנו אותי בנראנד הוטל ברומא. פה זורקים כספים פחד. הגדרובה שלי בקושי משתכבת בתמונה הכללית. אבל נגד זה אין מה לעשות. יכלו גם לא לשכן אותי פה יחד עם כל מיני מלכים, נסיכים וסתרם פרויטים. אני מטיילת פה על הקו פריז' רומא כמו כלום. בחיי שאני לא מושיצה, מתחיל כבר להימאס לי. אתם רואים שהלך לי בלי איפור, בלי גרדובה, בלי חנינור' גים ושאר הפיילה שטיקים ובלו צילומי ביקיני. בודאי שיהיו בארץ כמה נשמות טובות שיסבירו הכל. אין דבר, האל ירחם על נשמתם". . . הצילומים הראשונים של עמוד האש, סרטו של **לארי פריש**, החלו ברביבים. לראשונה צולמו דחקא התמונות בהן נהרגים ונפצעים גיבורי העלילה. אחרי שפותחו הצילומים הראשונים במעבדות גבע, הביעו מנהלי המעבדה את דעתם: "זה יהיה סרט שיעלה אף על גבעה 24. אגב, נחמדה הנדל הוצרכה לירות בחמישה קילו, לצרכי הופעתה בסרט.

★ ★ ★

אפשר שתראו ואפשר שלא

צופי הקולנוע הישראליים יוכלו בחדשים הקרובים לראות את הכוכבת ההוליוודית ממוצא ישראלי **זיוה שפיר-רודן** בתצ' לומי עירום בסרט, בתנאי שלישראל תגיע הגירסה האירופית של הסרט התקפת חום, ובתנאי שהצנזורה לא תקצץ קטעים אלה. בסרט זה מופיעה זיוה כאינדיאנית, שגבר גסירות מנסה לאסור וקורע באותה ה' דמויות גם את חולצתה. עבור השוק האמ' ריקאי לא צולמו צילומי עירום, אולם עבור אירופה צולמה זיוה במעורבות, ב' "

חנה אהרונ'י
תקלה בלתי-צפויה

קטע הנמשך שתי שניות. אגב, בשעת ה' הסרטה, הוכרחה זיוה להצטלם עירומה פ' מימ', כי בשעה שהגבר האכזר קרע לרא' שונה את חולצתה הוא קרע יחד עם זאת גם את הסאה הנכרית שלבשה. . . בהצגת חנה פנש, המועלית בתיאטרון הבימה, ביקר גם הציר היוגוסלבי בישראל **דרג'יה ג'וריק**, שהתרשם במיוחד ממשחקו של **יצחק ברקת**, המשחק בתפקיד הפרסיין ססיפן. אחרי ההצגה סרחה הציר והזמין את ברקת לביתה, כדי שייסטר לו על פעולות הפארטיזנים בשורותיהם פעל ב' מלחמת העולם השניה. . . מעצמי זה' רות נגד משפטי דיבה אמריקאים, החליטו ברגע האחרון מחברי המחזה הפינאנ'א, המוצג בתיאטרון זירה, להחליף כמה שמות במחזה. במקום שקודם לכן הופיעה דמותו של פוליסטרוק הפלמ'ה **בני מרשק** בשם בני פוליסטרוק, היא מופיעה כעת כורח פוליסטרוק. . . נחום פטלמ'ך, חלוצ' הגנחרת הישראלית בכדורגל, יוכה לפיצוי מתאים עבור האכזבה במשחקי טוקיו. הוא יקבל חליפת בגדים מבית-המסחר מצ' קי'. שהבטיח אותה לשחקן הישראלי שיב' קיע את מספר השערים הרב ביותר ב' טוקיו. סטלמ'ך רכש את החליפה בבחיר' זול — שלושה שערים בלבד. . . בפיצוי מסוג אחר זכה זורק הכידון ה' ישראלי **ברוך פיינברג**, שהגיע בטוקיו רק במקום השלישי. אחד ממאמני וריקת הכידון המפורסמים ביאפן הכריז באוני' העתונאים, כי פיינברג עתיד להשיג הישגים נכבדים באולימפיאדה ולעבור את גבול 70 המטר' בכידון.

פסוקי השבוע

- **עמום קינן**, על חילופי המשטר בצרפת: "הרפובליקה עמדה דרוכה על המשמר. עד שהמשטר דרך עליה."
- **ח"כ הצ"כ שמחה בבה**: "מכל המאניות, המסוכנות ביותר היא המגאלומאניה של מפא"י."
- **ח"כ אחדות העבודה נחום ניר**, בויכוח על חוק לשכות העבודה: "אם ארבע מפלגות מכריות על אבהותן לחוק זה, דבר אחד ברור — שזהו ילד בלתי-חוקי."
- **ח"כ חרות ד"ר שמשון יוניצ'מן**: "בכל הארץ כותבים שחור על גבי לבן, בהסתדרות כותבים לבן על גבי שחור."
- **חברת קיבוץ שמיר שרה ברזורמן**, בדיון שהתקיים במועצת-הקיבוץ הארצי על עבודת פעילי התנועה: "קל להם להגיע לניו-יורק במטוס, מאשר באוטובוס לשמיר."
- **ילד אלמוני**, בראותו את הסגנת הדתיים נגד הברכה בירושלים: "מה, כל האנשים האלה לא רוצים להתרחץ?"
- **מנהיג נטורי קרתא ר' עמרם בלוי**, בראיון לעתונאי שניתן בכלא רמלה: "ליהודי אין הבדל בין בית-סוהר לחוק. . . העיקר למלא אחרי חוקי התורה ולא חשוב איפוא."
- **דירי מנופי**, בחזרו מטיול לאלית: "באלית לעולם לא מתים — מתיבשים."
- **המשורר אברהם שלונסקי**: "אשה המצמיחה לבעלה קרניים חד-פעמיות הרי זאת קרן היסוד, אבל כשהיא מצמיחה לבעלה קרניים הרבה פעמים, זוהי כבר קרן-קיימת."

רדיו

שרונים

מיקרופון בעננים

האדם העוסק ביותר בקול ישראל היה השבוע, ללא ספק, שדרן הספורט נחמיה בן-אברהם. לאחר שבוע של קריין מאומץ במשחקים האסיאתיים בטוקיו, העמים את מוזדותיו הבלתי-פתוחות-עדיין על המסוס הראשון היוצא לשטוקהולם, לכיסוי מישחקי הגביע העולמי.

היה זה רק אופייני כי האדם העוסק באמת בקול ישראל, לא השתייך כלל לחבר עובדיו של שרות השידור. אל המיקרופון הגיע העיתונאי ג'וקי-הקומה ורחב-החיוך כמי עט במקרה. הוא נקרא לסייע לעורך ה-ספורט של שרות החדשות של קול ישראל, הציע את עצמו לקריין במשחק גבחרות ישראל-ליגוסלביה, בשלהי שנת 1950. מכאן היתה הדרך קצרה להצלחה: נחמיה בן-אברהם השתתף בשידורם של כל המשחקים הבינלאומיים שהתקיימו בישראל, הח' מיץ אך משחק אחד ששודר מוולס.

מי מושלם? המאזין הישראלי, שיינסה לעקוב אחרי דבריו של הקריין המתחנן מבעד לנפצי ההפרעות האטמוספירות, יוכל לקבוע בספק, כי לפחות שרות מענין אחד מספק לו קול ישראל תמורת דמי הרשיון. אך המשלם האמיתי עבור שרות זה הוא נחמיה בן-אברהם עצמו.

בן-אברהם, שקריינות הספורט הפכה להובי העיקרי שלו, הסכים עוד במשחק הבינלאומי במוסקבה לשלם את הוצאות הדרך מכיסו, לאחר שלא נמצא הסכום ה' מבוקש בקופת קול ישראל. גם הפעם, אחרי שמשרד ראש הממשלה הכיר בחשיבות המסע לטוקיו, הסכימה הנהלת קול ישראל לשלם לבן-אברהם אך חלק מהוצאות נסיו-עתו. החלק הארי של ההוצאות, ומשכורתו של השדרן המתחנן, שולמה מקופת העתון בו הוא עובד ומכיסו הפרטי.

גלים קצרים

שבועון בחדשות

הנהלת "קול ישראל" לוחצת ל-הקדמת זמן שידור חדשות הערב לשעה 18.00 במקום 19.00, ול-20.30 במקום 21.00. יש לשער כי הצעה זו תתקל בהתנגדות חברי המועצה הטוענים כי אין לשנות הר' גלי האזנה. . . . **סכנה מאיימת** על קיומו של שרות השידור המסחרי הראשון שנפתח בארץ. חוגים עירוניים שונים, ש' טענו קודם כי זכויות השידור בתחנה המר' כוית בתל-אביב ניתנו לבעלי תחנת-השידור ללא מכרו מתאים, שינו את כיון התקפתם. כרגע טוענים הם כי השידורים מפריעים לשקט באיזור התחנה המרכזית, הרועשת גם בלאו הכי. . . . **יצחק זיו אב**, אחד העתונאים הראשונים שכתבו עבור שרות השידור הישראלי הצעיר, חוזר לגלי האתר. הפעם הוא עורך תוכנית דו-שבועית, בזכר' תם, המוקדשת לאנשים ומעשים שקדמו להכרות המדינה.

תדריך

המשרדים המפורסמים מסה עשויים להיות מעניינים. שינויים אפשריים.

● **משחקי הגביע העולמי ב' כדורגל** (קול ישראל, ימים ד' ה' ו-א', 22.50) — נחמיה בן-אברהם משרד רפור' טאזיה מוקלסת ממשחקי היום בשטוקהולם.

● **שלושה בסירה אחת** (קול יש' ראל, יום ה', 21.30) — לקט ראשון מהק' לטתה האחרונה של הסירה.

● **להקת האורגנים** (גלי צה"ל, יום ו', 21.15) — תקליטה של הרביעייה הקולית המפורסמת, בשירי עם ושלגרים.

● **השדרן הבקבוקי** (קול ישראל, יום ב', 21.30) — מה קורה לאהבתו של בן איי הדורם, האסור בכבלי של שדרן בבקבוק.

● **סטיבנסון בעיבודו של אמנון אחינעמי** — המאזין הזהיר לא יפתח את מקלטו בש' עות ובתאריכים המפורסמים מסה. פן יטבע בגלי השעמום.

● **יומן ירושלים** (קול ישראל, יום ו', 20.10) — ליום השנה 25' להרצחו של חיים ארלוזורוב — פרקים מספרו במיטב הקריאה הירחמאלית, במקום תוכנית לבי' רור פרשיות. עוד חול לעיני הציבור ואוזוני.

● **פאוסט** (קול ישראל, שבת, 11.15) — מה שקורה כשקול ישראל מנסה לקפוץ מעל לקורבנו. רק עוצמתם הבלתי-מספיקה של משרדי קול ישראל טרם היפכו את גטה בקברו.

ג'ורא גודיק מציג:

הפלאטרס

THE PLATTERS

בהיכל התרבות

מכנעי השירים המפורסמים:

Only You, Great Pretender, My Prayer

ורכים אחרים

אך ורק

4 ימים בתל-אביב

יום ראשון, 22.6, 2 הצגות 9.15—7.15 בערב

יום שני, 23.6, 2 הצגות 9.15—7.15 בערב

יום רביעי, 25.6, הצגה אחת 9.15 בערב

יום חמישי, 26.6, 2 הצגות פרידה 9.15—7.15

ה"פלאטרס" ממריאים לארה"ב כיום ששי 27.6

מכירת כרטיסים מיום ג' 10.6 ב-9 בבוקר

במשרדים: "רוקוקו", "כנף", "כרטיס".

פקידים!

תלמידים!

סטודנטים!

הרשמו עוד היום לקורס קיץ ל-

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

(שני חודשים, פעמים בשבוע)

ב"אולפן גרג" (GREGG).

כת"א: אצל ח' בריקמא, גורדון 5

בחיפה:

ב"ס "במעלה", שמריהו לוי 30

הצלחה מובטחת!

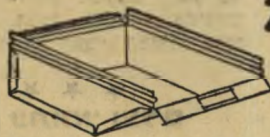
חזקים הם קשרי אהבה

והם עלולים להתחזק עליידי החלפת צלומים שצלמתם בעצמכם. הצילור' מים מסוגלים יותר ממכתבים להביע געגועים ואהבה. גם אתם מסוגלים לצלם יפה: הדרכה תקבלו אצל

פוטו-ברנר

חיפה, רחוב החלוץ 31

תאי תעשייה

תעשייה

מודרנית

צריכה

אמצעים

מודרניים

יעיל: אחסנה יעילה החוסכת זמן, מקום ועבודה. **זול:** הוצאות ההתקנה נמוכות ואין הוצאות החזקה. **אין סכנת שריפה,** כי התאים עשויים פלדה. **כל תא ניתן לטלטול לחוד, ולשקילה.** **במבט אחר** תראה מה בכל תא. **התאים כגדלים שונים,** לפי צרכיך ונוחיותך.

מירומית

מפעלי מתכת אשקלון

רח' הירקון 106, תל-אביב, טל. 21964

המפעל: אזור התעשייה, אשקלון.

פטנט ישראלי רשום מס. 1500.

שדר

בכביש חיפה תל-אביב, נעצר ישיעיהו רוזנמן עליו שטר תנועה, שרשם לו דו"ח על נהיגה במהירות מופרזת, הצטדק: "נהגתי במהירות מפני ששטר-תנועה רדף אחרי."

★ ★ ★

הפרוטה והירח

ב"רביבים, החליטו חברי המשק על הקמת מצפה כוכבים איזורי ומרכז אסטרונומי נאות, הציעו להוריד מה תקציב האישי של כל חבר תרומה להקמת המצפה, עודדו את התורמים בכרוה: "רכישת המניות בתחילה ה' שבוע! כל יקופת חלקן בסלילת הגשר לשמיים!"

★ ★ ★

המשך יבוא

ב"בנידור, הופיע נהג מיכילית-דלק לתחנת הדלק המקומית, גילה אחרי שעזב את התחנה כי מכונת-הגילוח החשמלית שלו נעלמה, חזר כעבור חמי-שה ימים לאותה תחנה, גילה בעזבו אותה כי הפעם נגנב הכבל החשמלי של אותה מכונת-גילוח, חזר לאותה תחנה בשלישית יחד עם שוטרים, כדי לערוך חיפוש אצל אחד מעובדי התחנה.

★ ★ ★

הצר השלישי

ב"תל-אביב, פירסמה גרושה בת 40 מודעת-שידוכים בעתון, ביקשה ל' הכיר אדם למטרת נשואין, צירפה את ההסבר: "גרושה מאד, שלא באשמתה."

★ ★ ★

שומרי מוסר

ב"תל-אביב, התאונן אורח במש' טרה, כי כאשר בילה עם נערותו על שפת-הים נישגו אליו 6 נערים בני 16, דרשו ממנו לא לעשות מעשים מגונים במקום ציבורי, הכריחו אותו תחת איום אקדח הפחדה לעזוב את המקום, לקחו באותה הזדמנות גם את האופנוע שלו.

★ ★ ★

ממתוק יצא עז

ב"גדרה, רכב ספי סלח על חמורה, נתקל בלהקת דבורים שעקצה אותו ואת החמורה, פצעה אותו פצעים קשים והרגה את החמורה.

★ ★ ★

בעזרת השם

ב"תל-אביב, הובא בוסטנאי ("בו" ס"י) סחה בפני השופט באשמת התפרעות במקום ציבורי, שבוע אחרי שהשתחרר ממאסר של שנה וחצי, ביקש מהשופט רשות לשנות את שמו, בטענה: "המשטרה עוצרת אותי בגלל שמי בלבד."

★ ★ ★

בתוך המשפחה

ב"חיפה, התגנש האורח י. סננבאום במכונית אשתו, הובל לתחנת-עזרה ראשונה על-ידי בנו, קיבל טיפול מידי בתו, מתגונן במגן-דוד-אדום.

★ ★ ★

מישחקי פיג'מה

ב"תל-אביב, ראו דיירי בית משור תף ברחוב שלמה המלך אדם המנסה להתגנב ולהתפרץ אל אחת הדירות, הזעיקו את המשטרה, וזו פרצה את הדירה, גילתה את "הפורץ" שוכב ב' מיטה עם בעלת הדירה, וזיהתה אותו כבעל הדירה שאיבד את מפתחות ביתו, התגנב לדירה כדי שאשתו לא תדע ש' איבד את המפתח.

לא הייתי מפרסמת את שני המכתבים הבאים, אלמלא הוסיפה הכותבת שהעבירה לי אותם את ההערה ב"ב.אולי יש לי מושג אחר מתאי?"

מה כל הצביעות הזו, לעזאזל? אם את מוצאת ש"נסמן לך פח" ואת רוצה לחזק, ולהתריע על סגירת המדור, לשם מה את באה למנה נוספת, אני, על כל פנים, מוכנה לקבוע לך מספר, בשביל אלה שירצו לכתוב אלייך. יהיה זה (1080/89). שמעו מה בפיה:

"לא, הפעם אין זה כתב הלל — אלא כתב אשמה כנגדך והמסתופפים בצל מדורך. והכוונה לגברים בלבד.

"לפני כשנה הופיע במדורך מכתב מאחד החתום חביון בן-חוריקן, ואשר נקרא "מש" פט הציבור נגד רותי ושות'. הואיל והיתה כתובת, לא נזקקתי למדורך על מנת לה' שיגור. מובן שלאחר זמן מועט הפכנו לידידים בלב ונפש. לפחות כך חשבתי. לאחר שהאמנתי לתומי כי הכל הולך למישרין, קיבלתי פתאום את המכתב המצורף הזה ממנו.

"לאחר שתקראי מכתב זה, תסכימי אתי שיש לסגור את מדורך, על מנת שלא תפולנה בנות אחרות בפח שנסמן להן." לפני שאני מפרסמת את המכתב, שהוא לדעתי משעשע מאד, אני רוצה רק להזכיר לאותה יעל, ש"א היא לא פנתה באמצעות המדור, מאחר ואותו צעיר לא הביע את רצונו להתכתב איתה או עם כל אחת אחרת. (ב) למה שהעניינים באמת לא יסתיימו כך? זה רק מוכיח שאין זה מדור לשידוכים, ואם נמאס לבחור, הרי אמר לה זאת, בש' ביל הכסף שלי, באלגנטיות רבה, ובחוס הומור, כפי שיש לקחת דברים כאלה. ובכן:

הנידון: ניתוק יחסים.

"לא הייתי כותב מכתב זה, לולא ידעתי עצמתי הנפש, צער הלבב, סיק הברכים ומוסר הכליות שייגרם לצדדים המעוניינים בדברים שבעל פה. ברם, פטור בלא כלום אי-אפשר, ומנסה אני להעלות על הכתב מזעיר שבזעיר מהמתרחש בנפשי הסואנת, פורצת הגבולות ומי יעצור?

כבר אמר החכם מכל אדם: "הבל הב' לים, הכל הבל..."

"עת לטעת — ועת לעקור נטוע, עת לחברות ועת לפרידה."

ומכיון שבכך אנו עומדים, יש לחזור ולומר, לשנה שעברה — דינו.

היה טוב וטוב שהיה.

וק"ן טעמים מציתי בהחלטתי זאת, ונת' חיל בראשון ראשון:

(א) חופשה נתנה לי המולדת — וללמד דים! האעז להמירה בזמנתי? כבר אמרו חז"ל, "איהו גיבור — הכובש את יצרו."

(ב) דת נתן לנו ה' ולא עלינו. האם הזכות לי, תינוק שנשבע, מומר להכעיס, וכופר בעיקר — לשלוח ידי במעל ולקחת לי מבנות ישראל התמימות, הכשרות וה' בתולות רחמנא ליצלן... זכורות לנו מי' לותיו של משורר ההשכלה תנצ"ה, זצ"ל נ"ע והי"י:

"מה נפלו פניך, אחותי רוחמה, מטומאתך תומתך לא נפגמה."

וטוב שכך...

(ג) ואי ההתאמה באופי, מה עלתה לה? והאכזריות הרוחנית שתקעה יתד בנפשו?

תינו, הנתכחש — ולצנח?

ואני אומר שלא!

עוד יש מוצא, והוא פרידה.

ומכיון שהעת קצרה והמלאכה מרובה, שומה עלינו להסתפק בראיות לדעלי —

אם כי אולי מה המקום לציין שאני מש' איר לעצמי הזכות הראשונה להוסיף ו'או לגרוע, לשבש ו'או לתקן נוסח איגרת.

זאת, ומעיד אני על עצמי כשירמוקלה על ראשי באלה, בשבועה ובנקיטת ציצית, ששלם אני עם עצמי, בריא בשכלי ואינני נתון להשפעותיו של הסטרא אחרא, ומאידך אינני נתון לעבודה זרה. ודי לנו בזה...

יעל — מספר מלים, ולעניין: המכתב נכתב בלשון קלילה ובאותיות מאירות עי' גיים, למען ירוץ בו הקורא קוממיות, אך כוונתי רצינית. כתבתי בצורה זאת, על מנת שתקבלי הדברים באותה קלות בה אני מוסרם. יש לדעת לסיים ריעות באותה בדיחות-הדעת ותו-ההומור, בה היא מת' חילה.

נקוה שתחקי העניין ברצינות ותתנהגי בבגרות ההולמת אותך.

אגב: אינני מעוניין בשום בוררות ובל'א. וזכרי: לא הפסדת הרבה.

★ ★ ★

פילגשות רבות מאד

לא אעשה לכן את זה. אינני מתכוונת לתת את כל 14 בתיו של אבי-הצירה של (1080/90). רק שורות מספר. כרית שתדענה

עם מי יש לכן עניין. "מבט ראשון כבשתי/י הייתי שלך בכל מאדי / שכרתי עת נשקתי / לא היססתי לחלל כבודי. ידעת אני מאוהבת / נישתת בלבך את הסוד / מאושרת כולה כואבת / לך פילגשות רבות מאד."

★ ★ ★

פוליטיקה ותרד

הן שלוש בנות. הן (1080/91) דווקא גורא מצליחות אצל בנים. אבל מה! הן בכלל לא מעריכות אותם. כל כך ריקניים! והן אפילו לא תענינה על מכתב בלתי מעניין. והן אוהבות גורא — אני מבקשת שלא

נערת השבוע

טוב, אז מה? חס לה. מה אתם מסתכלים כך? כולם אומרים לה שהיא יחידה במינה. הנה, היא לא מצטבעת, למשל. לא סובלת את זה. אורגניזציה. זה שהשיער השחור שלה הוא אדום, זה לא נקרא, כי חננה עשוי מצמחים, זה לא צבע, אחרי הכל, היא חוזרת עתה מסיוור בחוץ-לארץ. חזמיני אותה. כל מיני אנשים וקרבנים. זה היה מעניין מאד. בעיקר בספרד. באמת, איזה עם נחמד. היא למדה אפילו לרקוד קצת פלמנקו. בכל מקום שבאה עוררה חתנתי יינות גדולה. היא לא יודעת למה, באמת. הנה למשל, בצרפת בא אליה מישהו, היא לא יודעת מי, ושאל אותה אם היא רוצה להופיע בטרסטים. אז היא אמרה שלא. זה לא מעניין אותה. הבחור שלה של אותו רגע התנגד לכן, והיא מחפשת עכשיו מישהו שיתרגם לה משבדית ואיסלקית. כתבו עליה דברים, היא לא יודעת מה. בעוד היא מחכה לגבר הנכון שיופיע בחייה, היא מבלה כהונת בחברת בלתי נכונים. שמה? מה חשוב. באמת. כאילו שאינכם יודעים.

תפסיקו אותי — טיולים ברכב וברגל, ספרים וספרים וביולוגים. והן גורא שונאות לנסוע באוטובוסים ציבוריים ולא סובלות פוליטיקה ותרד.

על אלה שירצו, בכל זאת, לכתוב אליהן, להיות בני 16-18, לאהוב לבולות ולטייל, מוסיקה ולהיות בעלי המון חוש הומור ואומץ, ואני מקווה שאהם כבר יודעים שהמלה הנדרשת לאומץ אצל בנות טפסעשרה אלה היא תמונות. טוב, יערב לכם.

★ ★ ★

על כבוד

גלויים, המכתבים השבוע, לא? ואם סביר רות אתן שמכתבו של (1080/92) טוב הר' בה יותר, טעות בידכן.

"אם היא נחמדה ואולי גם יפה / חובבת טיולים ביחידות ובחברה / אם היא אינה נמצאת בחברה סלונית / אם היא מעשית, פשוטה בהליכותיה / ובעלת אופי רגשי / וכמובן אם גילה מתנוגד בין שנות ה-16-15 של חייה.

אם היא תל-אביבית וחובבת התכתבות

"על בכלל", הרי אני מוכן להציג את עצמי לפניך בתור טיפוס ישראלי צברי, חובב טיולים בכל האמצעים, חובב סרטים והצגות, ונוסף לזה מוכן להבטיח חברה נעיר מה בהתכתבות וכמובן גם מחוץ לבלוק הכתיבה! קשה לי לכתוב על עצמי מפחד התגלות, ולכן אני עוד מוכן להגיד על עצמי שאני בן 17, רציני בשעת הצורך ועליו בשעת הכושר..."

★ ★ ★

"את הנערה הראשונה שנישקתי," אמר כשהוא מעביר את המהלכים בברכיו.

מסקנה, כריזין מונרו

וי, וי, אני לעיניים שכן ראות. הלב נחמץ למראה מה שקורה להתיישבות העיר בדת ולתנועה הקיבוצית, אם כמו (1080/93) הן כל בנותיה. במקום ללמוד בעל פה את כל כתבי ברל, לשנן היטב את דיעותיו של א. ד. גורדון על דת העבודה, להעתיק מאמותיהן את הסרפנים ולרקום חולצות רור סיות לחברים שלהן, לחקוק מסר בשיער ולהשתתף במסכת איוושהי לכבוד יובל כלשהו או משהו מעין זה, ראו מה הן כותבות:

"שתי קיבוניקיות החלטנו לכתוב לך. התנאים שאנו מבקשות הם: שני מכתבים לשבוע, בחורים גבוהים בעלי עיניים חור מות, מעל גיל 18, רצוי שישלחו תמונה במכתב הראשון. אומרים עלינו שאנו חמור דות. האחת: בעלת גוף חסוב וגמיש, תל' תלים סבוכים עוטים פנים עגולים ונח' מדים. מעוניינת להתכתב על חיי חברה, ספרות ומוסיקה קלאסית, אוהבת טיולים וספורט. הגיל 18.

"השנייה בעלת שיער בלונדי ארוך, המ' גולגל למעלה בצמה, העיניים כחולות. מס' קנה: דומה למרליין מונרו. תלמידה טובה, מתעניינת בספורט ופוליטיקה, בעיקר מה' מדינה גאנה. הגיל 16.5."

★ ★ ★

לא חשוב

זה באמת לא כל כך חשוב אבל (1080/94) הוא בלונדי כחול עין. הוא באמת אינו מבין מדוע אמר זאת. אבל זה כבר אמור, האם את סבורה שזה מס' פיק כדי להביא לו מכתב של נערה כבת 16, חמודה, מדברת לעניין ומעניינת וחי' גרה בסביבות תל-אביב? לא נעים לי לומר, אבל הוא מבקש תמונה.

★ ★ ★

אני מתה שיהאבו אותי ושיעל ישי תעשה גם לי מסיבת פרידה כאשר ואם אטע פעם למקום כלשהו, כפי שעשתה אליזקה וא' ב'בה. המתעדתם לבלות שלושה שבועות על התיאודור הרצל, שם ישירו וכל השאר. אני מתה שהיא תערוך גם לי מסיבת הפתחה ליום הולדתי (ב'16 בספטמבר). כפי שעשתה בהזדמנות זו גם למירה אברך ושתשיר גם לי הפי ברתדי טו יו, הפי ברתדי טו יו, הפי ברתדי טו יו רותי, הפי ברתדי טו יו.

אחרי ששתיתי את הוויסקי שלה, אני פשוט לא יכולה שלא לספר שהיא מקבלת תפקיד (מציני). מתאזן לי בדיוק של אשה חושנית. באכילס והנערות באהל. סמבטיון, אומרת היא, השאיל אותה.

★ ★ ★

משוגע עז כל הראש

אין מה להגיד. השבוע אהננו כולנו שום עם מוזה ומחברים שירים — איזה שירים, הלא עיניים הרואות. בקיצור, הנה עוד מוכה שגעון-גדלות (1080/95), החושב את עצמו לשלונסקי חדש, או לפחות לאלתרמן:

רותי,

הביטי

ולא — תמותי !!

הן בקשתי

לא שסות היא.

כל מחשבותי

על התכתבות היא.

מחוסר מגע תרבותי

כמעט והשתגעתי

עד שאליך הגעתי.

אכן יגעתי —

האם גם מצאתי ?

איש נרצח בחשכת ליל

(המשך מעמוד 5)

היהודי שלטון מהפכני מאורגן, כי אין אפשרות להגיע לרוב יהודי, או אף לשיווי-משקל בין שתי האומות... ללא תקופת-ביניים של מחשבת-מעט לאומית, אשר תכבוש את מנגנון המדינה... ואת הכוח הצבאי, כדי למנוע את הסכנה של השתלטות מצד הרוב הלא-יהודי ושל מרד נגדנו... במשך תקופת מעבר זו תוגשם מדיניות שיטתית של פיתוח, עליה והתייחסות..."

מכתב סודי זה של ראש-הממשלה היהודי שופך אור מפתיע על סוף ימיו של ארלוזורוב. הוא לא מוכיח רק כי המנהיג, בעל התפיסה השמית המובהקת, היה קיצוני הרבה יותר מאשר זאב זיבוינסקי ואברהם שטרן באותה תקופה. הוא מצביע גם על גורם חדש שיכול היה להיות מעוניין בחיסולו של ארלוזורוב, לפני שזה יכול היה לגשת לביצוע התוכנית. היתה זאת האימפריה הבריטית.

הצנוורה המפא"יית, שאיפשרה רק את פרסום חלק מכתבי ארלוזורוב וגנזה את השאר, אינה מאפשרת עדיין לדעת מה עשה ארלוזורוב כדי להכשיר את הקרקע לביצוע המשימה המהפכנית. אולם יתכן מאד כי ראה את התפקיד הראשון ברכישת תמיכה ערבית. כי בניגוד לבן-גוריון כעבור 15 שנה, לא רצה לגרש את הערבים, גם לא להשתלט על חלק מן הארץ בלבד. הוא רצה בדיקטטורה על הארץ כולה. לכן לא יכלה זאת להיות דיקטטורה עברית צרה, העוינת לערבים. היה צורך בשילוב לפחות חלק מן הערבים במערכת. במלים אחרות: הפיכת המהפכה העברית למהפכה עברית-ערבית, כלי-שמים.

לכן פיתח פעולה קדחתנית בשטח הערבי. אחד מקווי הפעולה היו נסיונות לבוא בדברים עם נציגי התנועה הערבית הלאומית. ב-12.2.32 רשם ביומנו את תוצאות פגישתו עם עוני עבד אלהאדי, מנהיג מפלגת איסטיקלאל הלאומית-הקיצונית וכיום אחד המנהיגים החשובים ביותר בירדן: "נתרשמת מזהביו יותר מאשר בכל שיחות הקודמות עם ערבים... הנה פטריוט קנאי... אדם שחזונו נחלה בידי התורכים כהתפכך ערבי שהוא עצמו נידון למיתה שלא בפניו... בשיחה גילה עבד אלהאדי עמדה בלתי-מתפשרת... אמר... שאינו רואה כל תועלת בייכוח בין יהודים ובין ערבים על בעיות היסוד. מבין הוא יפה ללאומיות היהודית. אולם יש התנגשות אינטרסים יסודית, שאין לבסלה בשיחות."

ארלוזורוב ניסה לשכנע את בן-שיחו, שהיהודים לא יסגרו בפני הקיצוניות הערבית. "התוצאה המעשית היחידה תהיה מלחמה ללא תכלית בין שתי האומות". עבד אלהאדי "לא ענה, אולם גלוי היה לעין שנתרשם. הוא השתמש מתשובה... והציע כי יפגש שנית בקרוב, לשם המשך השיחה". ביומן אין רשימות על פגישות נוספות עם עבד אלהאדי. אולי לא היתה פגישה נוספת. אולי היתה פגישה, וארלוזורוב, משום מה, לא רשם אותה. ואולי רשם, והר"מ גנזה על ידי הצנזור המפא"י של היומן.

קו פעולה אחר היו גישושים לשיתוף פעולה כלכלי וחברתי. שאלה בוערת בארץ באותם הימים היתה שאלת הפיתוח. ממשלת-המנדט התכחזה במנוח זה לשיקום הפלחים והאריסים הערבים, שהפסידו את הקרקעות שלהם כאשר נמכרו על-ידי האפנדים היהודים. המוסדות היהודיים לחמו נגד מדיניות זו, כי פירושה המעשי היה כינון קשיים לרכישת קרקעות על-ידי היהודים. ארלוזורוב ניהל את המלחמה נגדה, אולם באותה שעה ראה סיכוי להפכה למכשיר לביצוע תכניתו המהפכנית. הודמנות זו ניתנה לו על-ידי הוועד הפועל הערבי, שגם הוא החרימ את התכנית.

רשם ארלוזורוב ביומנו: "שיתוף נפגש עם שני ערבים משכס, בני משפחת ע. הידועה... סיפרו לו על מידה רבה של אי-רצון השורר באזורים הכפריים, בין הפלחים (נגד הוועד הפועל הערבי בגלל החלטתו להחרים את הפיתוח)... אם יכינו היהודים תוכנית לשיתוף במדיניות הפיתוח, יש אפשרות לרכז סביב הטיסה לארגון משותף חלק ניכר מן הפלחים."

שוב עמדו על מולו שתי התפיסות. הרוב הגדול של מנהיגי הישוב היה רואה מעשה-טרופ בכל נסיון יהודי לעזור לפיתוח הערבי. ואילו ארלוזורוב, שחשב במושגים של הפיכה מזוינת ודיקטטורה עברית, סבר כי מערכה עברית לפיתוח הכפרים הערביים תשלב את הפלחים במערך הערבי. הוא שאב עידוד לכך מהצלחתה הרבה של שביתת-נהגים משותפת, בה השתתפו הנהגים הערביים בצד חבריהם העבריים, למרות הסתות העתונות הערבית.

אולם ארלוזורוב היה מוגבל בביצוע תפיסתו הנועזת והמהפכנית. כמו תמיד, לא מצאה הסוכנות היהודית כסף למימון הפעולה בחזית הערבית הרתיגורל. כל המחלקה המדינית זכתה רק לתקציב של 3500 לא"י לשנה, ואילו להוצאת ירחון בערבית (איאפסר) היה אף לחלום על יומון) נמצאו רק 250 לא"י.

מכשול רציני עוד יותר היתה העובדה שארלוזורוב קיבל אמנם יפוי-כוח לנהל מדיניות ערבית פעילה, אך הגורמים הקובעים בצמרת הישוב לא היו מוכנים לצעדים מעשיים. באירופה קטלנית ליגל ארלוזורוב לאנשים אלה. כך רשם ביומנו עוד בסוף 1931: "ויכוח על מדיניותו הערבית. (יצחק) בן-צבי פתח והקדים מבוא עובדתי יפה. הוא סיכם את הנתונים ההיסטוריים, הסטטיסטיים, הכלכליים והאתניים. אולם אשר לצד המדיני, הרי לא התקדמנו כלל במשך השנים האחרונות."

הוסיף ארלוזורוב, במלים שנשארו אקסואליות באותה מידה בשנת 1958: "אין לנו מדיניות, ואין אנו יודעים לפי איזה קו לפעול. עדיין אנו בשלב ההללות המטושטשות. שהן ברובן מופשטות בתכלית. בינתיים מתרחשים כל הזמן דברים במחנה הערבי... אנו מצווים לקבוע קו מדיני."

ישיבה סודית ברחוב הירקון

דברים הגיעו לשיאם במועצה סודית סגורה של מפא"י, שנתקיימה בצריף אוהל ברחוב הירקון, תל-אביב, ב-21 בינואר, 1933. עד היום מרחף סוד מעל למה שהתרחש בישיבה זו, בה נכחו כמה עשרות איש. משום מה מנעה הצנוורה המפא"יית את פירסום כל דברי ארלוזורוב באותו ויכוח, וגם את דברי המתווכחים. נראה כי ההתנגשות בין ארלוזורוב לבין דודי בן-גוריון הגיעה בו לפסגתה.

אין להניח כי ארלוזורוב הביע בועידה גדולה זו את תוכניתו הסודית למהפכה מזוינת. מן הסתם הסתפק בליבון אותם הצעדים אותם ראה כהכנה חיונית למהפכה. לקראת נקודה זו מובילים הרעיונות היסודיים באותו חלק של נאיומו שפירסומו הורשה על-ידי מסא"י: "קיימת תיאוריה האומרת: כל מה שסובב בשביל ארץ-ישראל, אינו טוב בשביל, פלשתינה, ומה שסובב בשביל, פלשתינה, אינו טוב בשביל ארץ-ישראל — ועל כן צריך לדאוג לכך, שהיה טוב לארץ-ישראל, לאמור... לא לפתח יותר מדי שאלות (ביחס לערבים)... שכן יותר שישר בתוקפו הסטאטוס-קוו, יותר טוב יהיה בשביל ארץ-ישראל, ז.א. בשביל התקדמות ענייניו בארץ". אחת הדוגמאות, בהן נעזר ארלוזורוב, כדי להראות את התוצאות מגישה זו היא: הפוליטיקה של הפיתוח... דיברנו מה שדיברנו בקשר עם זה — אבל יחסנו האמיתי היה, שאם נצליח להיפטר... מהצרה הזאת ולהשאיר את הכל כמו שהוא... יהיה הכל טוב ומצויין. וכשאנו קברנו, ברוך השם, את... הפוליטיקה (של הפיתוח), קיבלנו את הדבר... כנצחון פוליטי. ברם עליכם לדעת, שענין הפיתוח, לאמור עזרה שיטתית לחקלאות, (הערבית), פרוגומה חקלאית לגבי הפלח... היא שאלה הנוגעת מאד מאד גם לנו... עומדת שאלה בדבר שיטה של תיקונים בחקלאות, שיביאו בהדרגה לידי הביצור הכלכלי של משק הפלח ויפתחו את החקלאות הערבית... אתם תגידו לי: הלא תמיד אמרנו, שאנחנו רוצים אינטנסיפיקציה של המשק הערבי... אמנם כן, דיברנו על הדברים האלה. אבל אנחנו צריכים היינו... ליצור בסיס עם אותם החוגים החקלאיים הערבים שאנחנו יכולים לבוא לידי הסכם עממם על בסיס כזה!"

הדורת התיאוריה על הניגוד בין ארץ-ישראל ופלשתינה, "אנחנו יוצרים במו ידיו מצב... (ש)האדמיניסטרציה הבריטית — נעשית לדואגת יחידה לענייניהם של המון התושבים הלא-יהודיים בארץ-ישראל, והתוצאה הסופית: אנחנו הופכים את המדינה יותר ויותר למדינה אנגלו-ערבית."

מה חשבו בן-גוריון ואנשיו לשמע דברים נועזים אלה, שסתרו את יסוד היסודות של

למד שפות חיות
ב. ברליץ

שיטה שהוכיחה את יעילותה בכל העולם

- * קורסי קיץ מרוכזים לעברית, אנגלית וצרפתית.
- * כתות מיוחדות לעזרת תלמידי בתי ספר יסודיים ותיכונים.
- * קורסים לעברית, צרפתית, אנגלית, גרמנית, איטלקית, ספרדית, רוסית וערבית.
- * שיעורים פרטיים.

פתוח כל יום מ-8.30 עד 1 ומ-3 עד 8.30
ברליץ, תל-אביב, רחוב נחלת-בינימין 2, טל. 62347.

ההגולה תתקיים בשבוע הבא

מעכשיו יוגרלו 10 דירות בכל סדרה.

מפעל הפנים
הזכייה הגדולה 30,000

מה קרה

עוד לא היתה פעם שחורנו ארצה בהרגשה כל כך רעה כמו הפעם. חוץ מזה שיצאנו כמו נבחרת ישראל וחורנו כמו נבחרת של מגן דוד אדום, היינו בטוחים שיכלו אותנו עם עגבניות רקובות. אלה שי פארו, ואילו אני באתי עם החלון — מה יש לי לפחד? תשאלו את סוחר, אם הוא לא יגיד לכם שהפעם דווקא הייתי בין ה טובים. אבל את הציונים נחלק בסוף.

הנסיעה לטוקיו התחילה מיד עם פניציה. בסיגנון התקלקל מנוע אחד של המטוס ו היינו צריכים ללכת יום שלם. הגענו ל טוקיו האחרונים. כמעט כולם חשבו כבר שלא נבוא. לא נשאר לנו אפילו מקום ב כפר האולימפי. אבל זה היה דווקא טוב, משום שהכניסו אותנו למלון בתנאים קצת יותר טובים.

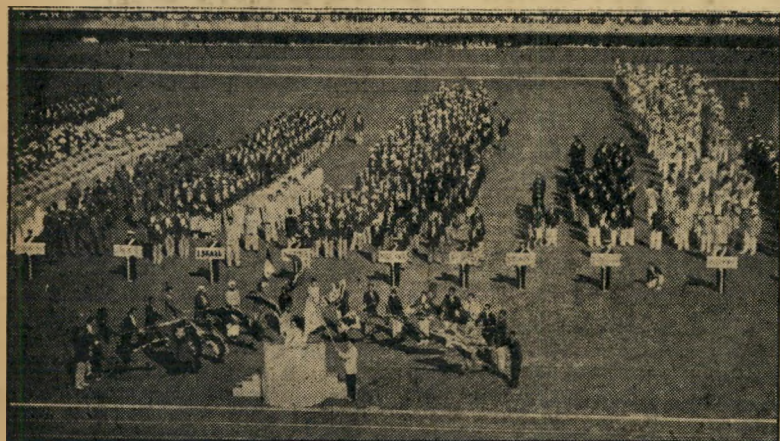
קיבלו אותנו כמו מלכים. כבר בדרתנו מהמטוס הניחו לרגלינו איזה שטיח פרסי. לא הספקנו להגיע וכבר הודיעו על פתיחת המשחקים האסיאתיים. לא הספקנו להתאמן ולא כלום. רוב המשלחות היו במקום שבוע לפחות, ואילו אנחנו לא הספקנו להתרגל לא מזג האוויר, לא לאוכל ולא לשפה היפאנית. את כל המרץ שלנו הוצאנו על דיבורים, מפני שהיינו צריכים לדבר כל הזמן עם הידיים. הפרס הראשון בשפה היפאנית היה חולצה כמעט כל הזמן, הוא ידע להסיר מלצרים היפאנים שהוא רוצה תמיד לאכול עוף — הוא פשוט היה מנועץ את הידים כמו ציפור. אני הייתי המומחה ה גדול ביותר בשפה היפאנית מפני שידעתי להגיד "סאיונרה" — להתראות.

מיד אחרי טכס הפתיחה, שהיה רביעונים ומאורגן למות, התחילו משחקי הכדורגל. כבר למחרת עלינו להתמודד נגד נבחרת פרס. להגיד את האמת, החברה לא לקחו את הפרסים כל כך ברצינות. חוץ מזה, לא היה גם למי להראות משחק. פשוט בורשה לספר איזה קהל בא לראות את המשחקים — בכל מישחק היו איזה מאה, מקסימום שלוש מאות צופים וזה הכל. זה מפני ש הכדורגל ביפן לא כל כך מקובל. אצלם אוהבים בייסבול, שויה, אתלטיקה קלה, ואפילו פיגורסונג. יותר מאשר כדורגל. הקהל לא מבין כלום בכדורגל — מי ש בועט את הכדור יותר גבוה מוחאים לו כפיים ושוער שקופץ הכי יפה, אפילו אם הוא לא תפס את הכדור, הוא כמו מלך.

פרסים הם קבוצה טובה, בשי ביל להתחרות עם הפועל מחנה יהודה. ואם המשחק נגמר רק בתוצאות 4:0, הם יכולים להודות לאלוהים על כך. הם שיחקו כל כך רע שלא יכולנו לפתח משחק טוב, והיינו בעצמנו מוכרחים לשחק רע. אבל לקראת המשחק השני היה המצב יותר רציני. ידענו שאנחנו צריכים לנצח את נבחרת סינגפור בהפרש שניים גבוה, כדי להיות ראשונים בבית שלנו. לפי ה חוקה, היתה הקבוצה הראשונה בבית שלנו צריכה להתמודד עם הקבוצה השנייה בבית של סין הלאומית, נגד ויטנאם. השנייה ב בית שלנו היתה צריכה לשחק נגד הראי שונה בבית השני — נגד סין בעצמה. מכיון שידענו שנבחרת סין היא החזקה בבית, רצינו להיות הראשונים כדי שיצא לנו להתחרות נגד ויטנאם. אולם הסינגאפורים קילקלו את כל החישובים. הם שיחקו בכח כמו פראים. לפי הפר אות שלהם הם צריכים לשחק במשחקים של ליגת הניגול האפריקאית ולא באולימפיאדה האסיאתית. אחרי שהובלנו בתוצאה 1:0, נמצע המגן תנוך מורדוכוביץ. מאחר שלאברהמליה בנדורי היה חלק די גדול

בטוקיו?

להגיד לכם, שהשמועות לא היו נכונות. חוץ מסכסוך קטן ביני לבין נוח רוניק — עוד במטוס, לפני שהגענו לטוקיו — בגלל משחק של זריקת כרים אחד על השני, לא היה כלום. גם העסק הזה ביני ובין רוניק לא הפריע ליחסים הטובים בינינו. חוץ מזה היה הכל בסדר. נשארנו עוד שבוע בטוקיו ובילינו את הזמן כמו תיי רים. כל פעם היתה משלחת אחרת עורכת מסיבה ובכל מסיבה היו מחליפים מתנות. יש לציין שהיחסים בינינו לבין כל שאר המשלחות היו תקינים. גם הקהל בדרך כלל היה נורמלי, לא צעקו בוז ולא זרקו אבי גים כמו ברמת גן. להיפך, עוד מחאו כפיים גם מתי שלא היה צריך. ראינו כמה הצגות תיאטרון ויש לציין שהדורציות שם יפות מאד. ראינו גם הצגות סטריפט. אולי אתם מתלהבים מזה.

פתיחת המשחקים באיצטדיון טוקיו* זה שקופץ הכי גבוה — מנד

את הגול הראשון: חודורוב הוף כדור לרגלי של רוניק, רוניק פיסס את ה סטירה ומסר אותה ישר לרגלי החלוץ הי סיני, שהכניס אותה לשער. אחרי הגול הזה ירדו כל הסינים להגנה, כאילו שאנחנו היינו קומוניסטים הרוצים להוריד את ציאנג קאי צ'ק. הם פשוט עמדו בשתי שורות לפני השער שלהם ולא נתנו לגשת. התקפנו כל הזמן, אבל משום שלא ביססנו את המשחק על הקיצונים, מפני שהם לא היו טובים, לא הצלחנו לפרוץ את ההגנה הזאת. הצרה היתה שכל הזמן ראינו את השוען מול העיניים וראינו ש הזמן הולך להיגמר. כמה דקות לפני ה סוף הייתי צריך לבקוע בעיטת קרן. סוחר שלח את כל הגבוהים קדימה, אבל אני מיהרתי לבקוע עוד לפני שהם הגיעו. ה הגנה שלנו נשארה מרוצה והסינים הכניסו את הגול השני.

ני לא חושב שהגיע לנו להפסיד את המשחק הזה. היכולת שלנו באותו משחק עלתה על זו של הסינים. וזה לא סתם תירוץ. ברור שאחרי הפסד כזה, כאשר אפשר היה עוד להמשיך לשחק, נסענו ל מלון במצב רוח רע. התחילו ויכוחים בין החברה והאשמות הדדיות, וגם בין ההג לה לא היה שלום בבית. כמה שחקנים האשימו מנהלים, ומנהלים האשימו אחד את השני, אבל דברים כאלה יותר טוב לא לספר. הדבר הראשון ששמעתי כשבאתי ארצה, הוא שנפוצו כל מיני שמועות כאילו היח סים בין החברה לא היו טובים, וכאילו כמה חברה הלכו מכות. בתור שחקן נבחרת שראה כבר הרבה נסיעות בחיים, אני יכול

למדינת ישראל. אין למפא"י שום זכות להחיות (ולהעלים) בארצנו מיסמכים הי שייכים להיסטוריה, והעשויים לשפוך אור על רעיונותיו ומאבקו של מנהיג לאומי דגול, שעוד יש להם כיום ערך אקטואלי עצום. לכן חייבת להישמע התביעה לשחרר אר

לדורוב. הפעם היתה הצנוורה חמורה יותר מבפעמים קודמות. אפילו נאמו הגדול ה אחרון של ארלוזורוב — על פלשתניה ו ארץ ישראל — לא נכלל. ארלוזורוב היה חבר מפא"י. אולם הוא כיהן בתפקיד לאומי, בשם האומה כולה. הוא שייך למסגרת המפלגתית, לאומה ו ל

תפיסתם? הדבר אינו ידוע. ידוע רק כי ה יוכוח היה נוקב ומר — וכי לא פורסם מעולם. צעף מסתורי אך עבה של גניזה מכונת נפרש על הפרשה כולה, אפילו כמעט מוחלט. הדבר מוזר שבעתים לאור העובדה שהיה זה נאמו החשוב האחרון של ארלוזורוב לפני הרצח.

הנאום כולו היה מוקדש ליחסים בין שתי האומות בארץ ישראל. הממשלה הבריטית מופיעה רק במידה שהיא משפיעה על יחסים אלה. מה עשו מזה חברי? בהפועל הצעיר מיוני 14.7.33, חודש אחרי הרצח, התפרסם מאמר מאת ד"ר א. קצנלסון, אז ממנהיגי מפא"י, תחת הכותרת "לרכנו ב קונגרס הייח". המאמר מטפל גם בשאלת "מדינת המעבר, הפרובלימה הזאת שהועמדה גם בפעם הראשונה עלידי ארלוזורוב לויכוח בתנועה וזכה אמנם לבירור פנימי במפלגה, אולם היא תובעת עדיין את פת רונה... המחבר ממשיך בפתרון הבעיה לאורך חצי עמוד, בלי להזכיר אף פעם אחת את המילה "ערבי".

הגדיל ממנו יצחק לופבן: "אחת השאלות שהעסיקו אותנו ביותר, ושהביאה אותו לידי ביטוי ודיון גם בישיבות המרכז וגם ב מועצות המפלגה... היתה שאלת, המדינה הארץ ישראלית בימי המעבר, התערבות ה שלטון הארץ ישראלית בחיים הכלכליים וה התישבותיים של הארץ הולכת וגדלה, אנחנו גותנים לה את המאמצים לכך... ומה חלקנו בכל אלה...? השאלה הזאת לא נתנה לו מנוח, והוא ניסה לקבוע דרכים לשיתוף פעולה עם הממשלה בשטח זה". לא קל למצוא דוגמה דומה לסילוף אוילי וחצוף. חבריו של ארלוזורוב עשו אחרי מותו כמיטב יכולתם לספק את דמותו, לאורך כל החזית. בהפועל הצעיר מיום 23.6.33 מוקדשים לדברי הספד על ארלוזורוב 16 עמודים. אף אחד מחבריו במפלגה לא הו כיר אפילו במילה אחת שהיו לארלוזורוב השקפות בשטח היחסים בין העברים וה ערבים. היחיד שזכר בזה בקצרה היה ה ד"ר טהון, שלא היה חבר מפא"י.

צנוורה מסתורית

עוד יומיו האחרון נשאר ארלוזורוב דיסונאנס — צליל יוצא דופן בתנועה, כישוב ובמפלגתו שלו. וכאשר שותק לבסוף קולו, עליי כדור של רוצה, נעשה לה כדי להשכיח ולשטש את ההד של צליל זה. גניזה זו, שנימוקיה לטיים בערפל, הגיעה לשיאם של העלמה. המחשבות שהגה המנ הוג בשטח שצמח לגד עיניו בכל רגע של חיו — בעיית שילוב האומה העברית וה אומה הערבית במסגרת שמיית משותפת — פורטה עליי ארלוזורוב בדיונים פנימיים גוקבים. לא רק באותה מועצת מפא"י ב ינואר 1933, אלא גם בישיבות המרכז ה מצומצם יותר, כפי שזכר מדברי לופבן. הדברים שנאמרו בפומבי, בנאומים ובמא מרים, נגעו כל בהכללת מופשטות. הדב רים המעשיים, החשובים יותר עד אין ערוך, נאמרו דווקא בישיבות פנימיות. הם לא פורסמו מעולם.

עוד יותר בולטת הגניזה ביומן ירושלים, יומנו של ארלוזורוב מתקופת כהונתו כ ראש הנהלת הסוכנות. לא מובן מדוע פור סמירק בשנת 1948. העובדה שפורסם דווקא אחרי שנפטר גם יעקוב שטיינברג וגם יצ חק לופבן, שבידיהם היתה מופקדת הירושה הספרותית של ארלוזורוב, יכולה לעורר את החשש שהשניים לא הסכימו לנוסח היומן כפי שפורסם לבסוף. אין שום תזמור ביומן הזה, כפי שפורסם, שאי אפשר היה לפרסמו 10 שנים לפני כך. המכתב לוייצמן על ה דקטטורה המזוינת, אותו אי אפשר היה לפרסם לפני קום מדינת ישראל, אינו חלק מן היומן עצמו.

לא מובן מדוע פורסם היומן רק בתרגום עברי — רע למדי — ולא במקורו האנגלי. לא מובן כיצד יכול היה ארלוזורוב להש תמש ביום 13.11.31 בביטוי "גרמניה של היטלר" — שנה וחצי לפני עליית היטלר לשלטון. לא מובן איך מזכיר היומן עש רות טעמים וישיבות של מרכז מפא"י ושי חות עם אישי מפא"י — בלי שהיה בו כל רמז על תוכן אותן שיחות וישיבות. כל זה מוכיח כי היומן עבר עריכה של יד אלמונית, ולא אמונה ביומן, שהשמיטה פרטים שמישהו התנגד לגילויים, ואף שינ תה קטעים. ארלוזורוב ניהל חליפת מכתבים פוליטית מסועפת. המרל של היומן — למעשה מפא"י — צירף כמה ממכתביו לחקוף ול וייצמן. מה עם השאר? התורש הוצא לאור מבחר נבחרים של אר

כיונים אלה — מלפני 25 שנה — לרשות המחקר ההיסטורי, לפרסם את היומן ה מקורי ואת המכתבים הגנוזים. אין זה מן הנמנע שפרסום זה ישפוך אור חדש לגמרי לא רק על מאבקיו של ארלוזורוב בשנותיו האחרונות, אלא גם על נסיבות הירצחו.

העולם הבא

בעריכת לילי גלילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים מבין המשתתפים בשליחת חומר לעמוד זה יזכה מדי שבוע בשבוע בפרס של 10 לירות. הזוכה בפרס זה השבוע הוא הקורא דויד לבקוביץ, חיפה.

הוראות הרופא כבר נאמרו בדיחות לרוב על חשבוננו של אותו פורץ נוצץ. הנה האחרונה שהגיעה למערכת. כאשר נשאל עלידי חוקריו כיצד הוא מצדיק את מעשיו הסביר: "זה הכל לפי הוראות הרופא. פעם הלכתי אליו ואמרתי לו — דוקטור, אינני יכול לישון בלילות! ואז הוא אמר לי: קח משהו לקחת!"

"אתה נורא מאכזב! חשבתי אותך פחות רציני!"

אתם בוודאי מכירים אותי

שם! רוצ לקרוא לפקיד הפלור גתי!
כשבתי עורכת מסיבה לחבריה, ואני חוזר הביתה לפני שכל הר חבורה הסתלקה, אני הוא האדם שמישהו קורא אליו בצחוק טוסי: "היי, מה עושה כאן רהיט אנטיקה כזה?"
אבל לעורכי רשימות השנור למיניהם, בפיקנסים של משרד מס ההכנסה ועל צו המילואים המגיע הביתה כל ארבעה שבועות — אני הוא דויד בן ישעיה לבקוביץ

בשטח הפעילות הציבורית, אני אותו "אוהד נלהב שהגיש זר פר" חים למר סוסטל בבואו לשדה הר תעופה".
בחוגי הבהימה, זו היושבת כל היום בין "כסית" ל"רוול", לוחשים עלי, כשאני עובר, "זה בעלה של שולה..."
בין הזאטוטים בשכונה, אני ידוע כ"אבא של עוזי".
וכשאני עומד בשורה הראשונה, במסדר הפלוגתי במילואים, הר מפקד פונה אלי תמיד: "היי, אתה

אני הוא "וידיד", המופיע בעי" לוס-שם בתמונות של "העולם הזה".
כשאתה פותח את התוכניה ב" הצגה, וקורא בה שהמחבר מודה לרבינוביץ ולירחמיאל, אני הוא אחד מאותם "ורבים רבים אחרים".
חברי מבית-הספר מדברים עלי ביניהם, כ"אתה יודע, הבחור הר הוא".
כשאני מפרסם מודעה של שמ" חה שארעה במשפחה, שמי מודפס עם טעות דפוס.

טעות לעולם צודקת

סקולסקי הוא אלגרי ביותר לסיסה. (ידיעות אחרונות)
מרדכי דן, תל-אביב
אלגרו קון בריאות לקויה.
ממשלת ישראל וממשלת בלגיה החליטו להעלות את בירותיהן לדרגת שגי ריריות. (הארץ)
דניאל פוס, תל-אביב
צירי לידה דיפלומטיים.
הנרצה, יוסף חרוי, סיפר בעדותו. (הארץ)
דויד נחום, ירושלים
"חברה, אני מת..."
קול ישראל: 11.15 — המלך עולה. (למרחב)
אורי שיקה, חיפה
והמסך יורד על השלטון הרפובליקאי.

הערות-שוליים

משה דיין השמיץ שוב את ה"אני מאמין" שלו...

... השאלה היא אם הם מאמינים.

★ ★ ★

בין השאר האשים דיין כי זקני מפא"י מפריעים לכוחות הצעירים לעלות...

... שנאמר: אבות הפכו בוסים, ושיני תקחינה.

★ ★ ★

דהגול דחק הצידה את סוסטל, ואילו כרושצ'וב הרחיק, לפי השמועה, את סוסטלוב...

... כל הפוסים נגמרים.

★ ★ ★

דהגול הבטיח לחביב בורגיבה, כי לבסוף יסדיר גם את בעיית טוניסיה...

... אחרון אחרון חביב.

... וזה חוסך לי שתי שעות במכון-היופי!"

חמשיריים

מעשה בגבר רברבן,
שהיה — בישימזל — קצת קטן.
"אין דבר!" הוא הפטיר
"נאפוליאון הזעיר
גם היה מוכער ושמנמן!"
פ. עופר, ירושלים

מעשה בחבר מעיך-גב
שבכה: "הוי, גבי לי כואב!"
הוא ייחל אל העיר
עד הפך למזכיר
שם איראלים לרוב הוא שואב.
דן מרגלית, תל-אביב

כזבים לילקוט

איך נכשלה ברית ישראל-לבנון

אז בא שוקה ואמר לנו: "אני צריך את חולית-המקלע וחבלן אחד בשלוש עלידי אוהל המטה". בשעה הקבועה היינו שם, וגם אוטובוס היה שם. זוננו.

לאן נוסעים? הדרך מובילה לראש-פינה. לא ידענו כלום בשביל מה. בראש-פינה עלה ראש-פינאי ענקי, אחד מן החתקים עם שפם שרואים מאחור. ירדנו בכיתין לא מוכר. הגענו למאהל בדואי. הראש-פינאי ירד, וכעבור כמה רגעים חזר עם בן-השיח 50 שבא בדואים, שחורים כמו משחת נעליים חומה, עב רובים, בנדולירות ושבירות שהיו מספיקים לגדוד מעוטטים שלם. נתן לבן-השיח 50 קופסאות סטנדרטיות. זה הכניס אותן, חוץ משתיים, לתוך העכאיה, ומה שנשאר בחוץ — חילק סיגריה לכל אחד מהשחורים שלו. המוראל שלהם עלה ועלו לאוטובוס. האמת — לא נעים. יש להם נשק והם הרוב הגדול. מתחילים להיזכר באמא איך הרגזנו אותה, ומה יגידו בהכשרה איך היינו חברה טובים, ובכלל — מה יהיה פה הסוף? לאן נוסעים?
הנה הגבול. סוריה-פלשתינה. כן, שכחתי לספר שבינתיים גהיה חושך. האוטובוס עובר את הגבול. ממשיכים לנסוע בלי אור. פתאום נעצר האוטובוס לפני כפר סורי והראש-פינאי אומר לנו: "אנחנו עולים על הכפר. תסקידכם — לתבהיל את התושבים. ה"

מקלע ידפוק מה שיותר והחבלן יפוצץ גדרות בקצה הכפר. פקודה היא פקודה. עשינו רעש גדול כמה שאפשר. התושבים ברחו ביללות (לא קרה להם כלום) והשחורים שלנו פושטים בחצי רות ואוספים את הבקר. במשך 10 דקות אספו עדר של 200 ראש אולי, ונעלמו. ואנחנו עם הראש-פינאי בחורה באוטובוס. בינתיים כבר לילה טוב ואנחנו מתים לאכול. מגיעים למתולה. מחפשים איזו מסעדה. אין. רק בית-מלון אחד. הולכים אליו — רוצים לאכול. מה יש לך? — בולבוי, סרדינים, גבינה צהובה — כבר לא יכולים להסתכל על האוכל הזה, אבל מה לעשות? תן! פתאום אומר לנו בעל המלון: "אולי זה אתם שהומנתם את הא" רוחק?" והראש-פינאי בבטחון: "כן. תן כבר".
מה אספר לכם? בן-רגע — מפה לבנה ומרק עם גבידלך, ועוף צלוי עם פירה ומלפפון חמוץ ויין — ובכיס אין לנו מיל. זוללים ואומרים לראש-פינאי: "אין לנו גרוש". "היה בסדר" — אומר ולוקח את המלונאי הצידה. "כבר שולם מראש", אומר ההוא. מזל של כלבים. ברחנו עם האוטובוס ממתולה, ותיכף בכניסה שלה מה אנחנו רואים אם לא טכסי עם כמה אנשים וגם יגאל אלון. הראש-פינאי עוצר וניגש ב"אהלן" לטכסי. מחליף בדיחה עם יגאל. שומע חדשות, כנראה, וחוזר אלינו חידר. הטכסי גוסע הלאה, למתולה. מה קרה? יגאל עם עוד כמה חשובים גוסע להיפגש עם כמה חשובים מהלבנון...
מה היה הסוף מהדיפלומטיה לא יודע — לא העזנו מאז לפגוש את יגאל. מתוך בקיבוצ

ישראל

המלחמה שלא נסתיימה

מאז הותרה הצגתם של סרטי קולנוע דוברי גרמנית בישראל, הציפו גרמנים מכל הסוגים את מסכי הארץ. צופי הקולנוע הישראליים זוכים לראות גרמנים טובים וגרמנים רעים, אותם משחקים שחקנים גרמנים טובים ורעים, כולל גם כמה שחקנים שהיו בשעתם חברי המפלגה הנאצית. שום גוף לא קם לעצוק נגד עובדה זו.

גם כאשר מופיעים על הבד הישראלי מדים נאציים, אין איש מתמרמר על כך — בתנאי שהשחקנים הלוכשים מדים אלה יגלמו את הטיפוס של החיה הנאצית — אכזרית וצמאית-דם. אך ברגע בו מופיע שחקן הלוכש מדים נאציים, בדמותו של חייל גרמני אנושי, אדם המבצע את הפקודות המוטלות עליו למרות שאין הוא תמיד משלים עמך, מתעורר מיד המצפון הלאומי במקומות רבים.

במקרים מעין אלה רגיש המצפון הלאומי ביותר אצל אותו חבר אנשים מקרי, המהח את המועצה הישראלית לביקורת

בראנדו ב"כפירי אריות" האם יש גרמני טוב?

סרטים. כל גילוי אנושי מצד חייל גרמני עובר על יום ביקורת חמורה, ובדרך כלל מגיעות דמויות אלה לקהל, כשהן מתקונות על-ידי הצנזורה. לעיתים קרובות פוסלת הצנזורה סרטים שלימים בגלל טיפוסים כאלה. אחד מהסרטים האלה היה סרט של חברת פוקס המאה העשרים האמריקאית, כפירי אריות.

ספר מוד סרט. כפירי אריות הם חייליהם וקציניהם של הצבאות הנאצי ו-האמריקאי במלחמת העולם השנייה. כפי שהם מצויירים בספרו של הסופר היהודי-אמריקאי אירחין שאו. בעיבודו של ה-במאי דימיטרי דימיטריק, שונה הסרט מ-המקור. החייל הגרמני כריסטיאן (מרלון ברנדו), חסיד המלחמה ומאורעותיה בספרו של שאו, הופך בסרט לחסיד אומות העולם, שונא נאצים בעל שארירות הומני.

החייל היהודי האמריקאי נוח אקרמן (מונטגומרי קליפט) הופך בסרט לדמות אפיי-זודית כמעט, המוצגת אמנם באור חיובי אולם מאבדת את חושי-השדרה המוצק שלה. בספר נהרג החייל היהודי בידי הגרמני, כשהוא מנסה להציל את חברו. בסרט, הוא נשאר בחיים.

בכללו מטשטש הסרט ככל האפשר את מעשי הנאצים במלחמה. תמונות הוזהרה

המלחמות בשדה-הקרב של צפון אפריקה משמשות אמנם תעמולה פציפיסטית, אך מעשי הוזהרה של הנאצים כנגד העם הי-צרפתי הכבוש מוצגים רק כדי לשמש רקע מתאים לסלידתו של כריסטיאן-ברנדו ממעשי הנאצים.

בסיכומי של דבר: כפירי אריות אינו פחות או יותר נאצי מהרבה סרטים אחרים, דוגמת האויב במחלות שהוצג רק לפני שבוע בתל-אביב, למרות שמושרים בו ש-רים נאציים ומופיעה בו תמונתו של היטלר.

17 נגד 27. הצנזורה הישראלית החד-ליטה תחילה לפסול את הצגתו של הסרט בארץ. הסביר יושב-ראש המועצה לביקורת סרטים זאב מליון: "הסרט מעורר את בעיית הנאצים בגרמניה, ומסתמנת בו ה-מגמה לטהר את החייל הגרמני". רק כאשר נתקלה המועצה, עקב איסור הצגת הסרט, במחאות חריפות, החליטה לדון בעניין מ-חדש.

44 אנשי ציבור, שופטים, ח"כים, סופרים ועיתונאים הוזמנו השבוע לחוות בסרט ב-הצגה פרטית, ולחכות את דעתם על איסור או התרת הקרנתו. "זהו חילול הרגשות של אנשים שעברו את השואה", קרא אחד העתונאים. "אחוזי הגרמנים הטובים הוא קטן, עלינו למחות נגד עצם ייצור הסרט". סען הסופר ברוך קרא. "אסור להציג סרט המראה גרמני טוב אחד, שדחאק הוא נהרג בידי יהודי". קבע ח"כ חירות יוסף שופמן.

אולם דעת הרוב היתה אחרת. "יש גם גרמנים טובים", הסביר נשיא בית המשפט המחוזי בתל-אביב הר"ר זאב צלטנר. "הנא-צים רצחו את אבי", זיעזע השופט את הקהל בגלוי אישי, "אולם אני ואימי נ-יצלנו בידי קצינים גרמנים במלחמת העולם הראשונה". 27 איש הביעו את דעתם בעד הצגת הסרט, 17 נגדה.

סרטים

מאריה הקדושה

רוז ברנר (ארמון דוד, תל-אביב, גר-מניה-איטליה) בנוי כולו על תופעת-טבע נדירה אחת: חיוכה של מאריה של הבוקע בין הדמויות כמו שמש בין העננים.

הסיפור הוא מן הסוג שהלהיב את ה-קוראים לפני 50 שנה: עוזרת-בית כפרית (מאריה של) נכנסת למיטת בעל-הבית, ער-ברת משם לפועל גואף (ראף ואלונה), שידו האחת עושה במלאכה והשניה אותה בשל. אחרי שהרתה ללדת, מפקירים אותה שני המאבדים, ודחאק מספר 3, טיפוס דתי מרגיז וחולאי-שיש, מגלה בלבו את אצילות-הנפש הדרושה כדי ללכת אחרי של, שהפילה את חלדה.

כל זה יכול היה להיות סרט שיגרתי ומלודרמטי, לולא אישיותה המקסימה של, המסוגלת להוציא מעין של דמעות גם מלב של סלע. גם בדמות העוזרת העוברת ממיטה למיטה, היא נשארת מאריה הקדושה והבלתי-מחוללת, המקבלת על עצ-מה את יסורי האנושות כולה.

תדרוך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי-הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

● **לילות קפיריה** (צפון, תל-אביב) — פדריקו פליני מציג באור פיוטי פרצים בעולמה של פרוצה, הנופלת קרבן לפר-צופים הפורצים את חלומותיה, רגשותיה ורכושה.

● **הפאריסאית** (מגדור, תל-אביב) — בריגיס באורדו מגלה את חולשות הממשל הצרפתי, כטרם עלה דה-גול לשל-טון.

● **האדום והשחור** (פריז, תל-אביב) — יצירת המופת של סטנלי, בנוסח קול-נועי שאינו נופל ברמתו מרמת היצירה הספרותית.

● **ציר המכשפות** (אורלי, חיפה) — תוספת צרפתית של מין וחושניות, למחזהו הסמלי-אידיאולוגי של ארתור מילר, וצילום אמנותי בשחור-לבן, מסתכמים בסרט עז-רושם נגד האי-סובלנות.

● **מאזני צדק** (אורגלי, ירושלים) — הגרי פונדה ועוד 11 אנשים נועזים מס-תגרים בחור, כדי לחרוץ גורלו של נער הנאשם ברצח אביו.

● **רוז ברנר** (ארמון דוד, תל-אביב) — ראה לעיל.

זה הוא זה :

תשבץ העולם הזה 1080

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12	11	10
		19		18	17	16		15
		24		23	22		21	20
	28		27		26		25	
	33		32		31	30		29
		38		37		36	35	34
	43	42		41		40		39
47			46		45	44		
			52	51		50		49
	58		57	56	55		54	53
			60					59

15. שם פרטי, לנקבה; 16. אור הר-קודש; 18. ציפור; 21. יחידת חשמל; 23. סימן הרבות; 24. גוף שלישי, רבים; 26. של (חודש) זה; 28. קיים; 29. אוניברסיטה אנגלית; 31. חג שירה; 32. שגריר ישראלי; 35. טעם של חיי-שקדים מסויימים; 37. מאהל של חיי-לים; 38. רמה של קצין; 40. כמו 21, למעלה; 41. מלת ברירה; 43. סימן מובהק של אתר ארכיאולוגי; 45. מטבע רוסי; 46. אחת התפילות היו-מיות; 47. השארת עודף; 49. מיכל לנוזלים; 52. משפחה מוסיקאית גר-מנית; 54. מאה ואחת; 56. האות האחרונה; 58. קהילה קדושה.

1. מקום; 4. מלך מגילת; 10. קריאת הכאב; 11. מזל; 13. אוני; 14. מכס על סיגריות; 15. הר כנען, אך לא על היבשה; 17. סוד; 19. מספיק; 20. ריקוד עממי; 22. גאוה; 25. שש-עשרה; 26. אות עברית; 27. צי-פור; 30. פייטום, אך במידות הנ-הים; 33. מתנה; 34. משחת גילוח; 36. מוסמך האוני-ברסטה; 37. מת-קומם; 39. מובן; 41. שונה; 42. ראשי תיבות של ראשי תיבות; 44. מתחיל בצבא; 46. סקי; 48. בקצה הזרוע; 50. מלת קריאה; 51. ידיעת עניין; 53. חיוני לכל מכר-נת מלחמה מודרנית; 55. דינה ליעקב; 57. מפעל חסכון; 58. צורה גיאומטרית; 59. איש מדע מדויק; 60. שטח בין שני צדדים יריבים, שלא בבעותם.

מאונך: 1. לה חמישה חומשים; 2. "דוד מלך ישראל .. וקיים"; 3. גולומב היה מצביאה; 5. חסכון צמוד; 6. נוהל נסיעה צבאי למכוניות; 7. אונטרמן תל-אביב; 8. בין עובר לילד; 9. ברן היא בירתה; 12. מספיק;

בי"ס לפקידות מרכז נהריים
רח'ס 12 ת"א
כתות שטיות 333 לצעירים

למבוגרים קורס מזרז נפתח ביוני

מלכת המים '58

שאלון מועמדות

את השאלון חזו זכאית למלא המועמדת עצמה, וכן כל אדם אחר הסמוניין להמ" לייץ על מועמדת, המתאימה לדעתו לתחרות.

השם:

מצב משפחתי:

הכתובת המלאה:

שנת הלידה:

מקום הלידה:

שנת העליה:

גובה:

צבע שיער:

צבע עיניים:

השכלה קודמת:

ידיעת שפות:

ספורט (לציין איזה):

מקצוע או שטח לימודים:

מקום העבודה או חלימודים:

האם המועמדת היתה או הנח חברה בתנועת נוער, תנועה קיבוצית, ארגון ספורט, להקה אמנותית או כל אגוד אחרת?

פרט איזה ומתי:

חובביות:

אם אחד הפרטים אינו חל על המועמדת, אל תמלא אותה יש לצרף לשאלון זה את תולדות החיים של המועמדת, עד כמה שהן ידועות למלא שאלון זה.

נא לשלוח את השאלון הממלא בצירוף החומר למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל-אביב ולציין על המעטפה "מלכת המים 1958".

נא להדביק את תמונת המועמדת בשל.

סידרת מועמדות חמישית

בשבוע האחרון היה צלב התחרות עמוק מאד בצילום המועמדות, אשר כתבו כי אין ברשותן תמונה הנראית להן כמתאימה. צילומים אלה יפורסמו במרוצת התחרות, אשר מטרתה לבחור את הנאה בנערות הממלאות את חופי ישראל בעונת הקיץ. הזוכה תיבחר כבחירות גלויות, חסרות-תקדים בארץ, אשר בהן יבחר קהל הנוכי חים את המועמדות הנראות לו ביותר. המועמדות אשר תקבל את מספר הקולות הרב ביותר, תוכי תר כ"מלכת-המים"; השתיים הבאות אחריה תזכינה בתואר סגניותיה (פרטים מלאים באיגרת

רינה פרנאייס ילידת חיפה בת 23, התפרסמה בצרפת ובישראל כרקדנית יחד עם אחותה הצעירה. כיום היא פקידה במשרד נסיעות.

העורך, בעמוד 2). הנערה שתוכתר כ"מלכת-המים 1958", תישלח עלידי מערכת "העולם הזה" לסיוור מקיף לאורך חופי הים התיכון. התחרות פתוחה בפני צעירות מכל הגילים, המכלולות שעותיהן הפנויות בחופי-הרחצה מוצפיה-שמש ובבריכות-השחייה, כשהן משתופות ומתרחצות ומסמלות את שמחת-הקיץ. לא רק המלכה תד כה בפרסים (פרט לסיוור גרושה-הנאות לאורך חופי הים-התיכון). גם שתי סגניותיה תזכינה בשפע מתנות יקרות-ערך. על המועמדות למלא את השאלון בעמוד זה על כל פרטיו, ולשלחו, בצירוף תמונה מתאימה, אל ועדת התחרות שליד מערכת "העולם הזה", ת.ד. 136, תל-אביב.

מאירה שם-טוב הוצעה לתחרות על ידי כספה קוראיים, (העולם הזה 1079).

שרה שניידר היא דוגמנית אופנה, שכבר הופיעה, למרות גילה הצעיר, בתצוגות רבות. כיום משרתת בצה"ל. תל-אביב, בת 19.